

LETNO XL, ŠT. 46

Ptuj, 26. novembra 1987

CENA 200 DINARJEV

YU ISSN 0040-1978

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA

V korak s časom

(posnetek: I. Ciani)

Bodo protiinflacijski ukrepi vplivali na izboljšanje poslovanja

TGA KIDRIČEVO

Protiinflacijski ukrepi zvezne vlade so prav gotovo močno naceli že tako ogrožen družbeni in zasebni standard vseh nas, Jugoslovjanov. Kako pa se širinajstovnovemski paket odraža v združenem delu, kjer je ponekod stanje že kritično?

V TGA Kidričevo so z njim doživeli dvojno presenečenje: 78-odstotno povečanje cene surovemu aluminiiju in kot nasprotni udarec 69-odstotno povečanje cene osnovnih vhodnih surovin – električni energiji. Kako se bo to odrazilo na poslovanju TGA, ki posluje zaradi predhodnih administrativnih ukrepov z rdečimi številkami? Odgovor smo poiskali pri predsedniku KPO Danielu Topleku:

»Seznam protiinflacijskih ukrepov je dolg, vendar za večino sprejetih ukrepov še ni izvršilnih predpisov. Tako lahko govorim le o tistih, ki jih dobro poznam.

Za poslovanje TGA je gotovo najpomembnejši predpis o popravku prodajnih cen oziroma o odpravi neskladja v cenah. Tako se je sicer prodajna cena aluminiija povečala za 78 odstotkov, polizdelkov pa za 74 odstotkov, kar pomeni za nepoznavalce razmer precejšnje povečanje. Vedeti je treba, da je s tem samo odpravljeno neskladje v prodajnih cenah aluminiija in polizdelkov, ki so veljale že več kot leto dni. Ne smemo pozabiti, da je imel v tem obdobju aluminiij na domačem tržišču za več kot 50 odstotkov

nizjo ceno od tiste, ki smo jo dosegali v izvozu. Vsekakor se zavedamo, da nam tega izgubljenega dohodka ne bo nikoli vrnil. Sicer pa nam to povisjanje praktično ne prinaša ničesar dodatnega, saj se je hkrati povečala tudi cena glavnih vhodnih surovin, predvsem elektrike, tako da nam

Danilo Toplek, predsednik KPO v TGA Kidričevo.

dejansko neskladje ostaja še naprej neznanjano. Zato lahko tudi v naslednjem obdobju pričakujemo podobne (negativne) poslovne rezultate, kot smo jih imeli ob devetmesečju.

Čeprav dosegamo vse elemente dobrega poslovanja (fizični obseg proizvodnje, izkoriščenost kapacitet, plasiranje izdelkov na tržišču itd.), ne računamo, da bomo ob novosprejetih ukrepih zvezne vlade ob koncu leta svojo izgubo bistveno zmanjšali. Dejanska izguba je 5,6 milijarde in gre izključno na rovaš nesorazmerij v cenah in državnega administriranja.«

Kakšno pa je stališče TGA do dogodka v Impolu? Znano je, da so konec minulega tedna tamkar dvakrat prekinili delo, da so delavci zahtevali višje osebne dohodke (in jih tudi dosegli), padali pa so tudi očitki na račun sodelovanja s TGA. Kaj menite o tem?

»Zmanjšanje dobave aluminiija Impolu je posledica zavestne odločitve poslovodnih struktur obeh delovnih organizacij v okviru sodza UNIAL predvsem z namenom, da zmanjšamo količino nedokončane proizvodnje v

Impolu. Problemi financiranja obratnih sredstev so tako veliki, da jih TGA sama ne zmora. V tem primeru govorim o TGA, kajti dolg Impola do TGA iz različnih oblik poslovanja po principu skupnega prihodka dosegla v tem trenutku okoli 7 milijard dinarjev. Zmanjšane količine surovega aluminiija so tako tudi posledica pridobitve likvidnih sredstev za lastno nemoteno poslovanje, predvsem pa za nemoteno dokončanje projekta MPPAL.«

Prekinitev dela v Impolu in vse ostale zahteve ocenjujemo pri nas izredno negativno predvsem zaradi odnosov med obema DO, ki so sigurno dosegli takšno stopnjo povezanosti kot v malokaterem poslovnom sistemu pri nas. Gleda zahteve delavcev Impola po zvišanju osebnih dohodkov pa naj povem, da so v TGA osebni dohotki na enaki ravni kot v Impolu.

Sicer pa do vseh teh dogodkov in nejasnosti ne bi prišlo, če bi veljale tiste cene, torej normalni tržni odnosi, kot so v svetu.«

M. Ozmec

SKUPŠČINA OBČINE PTUJ

izvršni svet skupščine občine Ptuj

občinski komite ZKS Ptuj

občinska konferenca SZDL Ptuj

občinski svet ZSS Ptuj

občinski odbor ZZB NOV Ptuj

občinska konferenca ZSMS Ptuj

občinska konferenca ZRVS Ptuj

**OB DNEVU REPUBLIKE –
29. NOVEMBRU – ISKRENO
ČESTITAJO!**

**SKUPŠČINA
OBČINE
ORMOŽ**

— izvršni svet skupščine občine Ormož
— občinski komite ZKS Ormož
— občinska konferenca SZDL Ormož
— občinski svet ZSS Ormož
— občinski odbor ZZB NOV Ormož
— občinska konferenca ZSMS Ormož
— občinska konferenca ZRVS Ormož
— in samoupravne interesne skupnosti občine Ormož
vam ob dnevnu republike iskreno čestitajo!

IZ VSEBINE

*Kaj nam nalaga protiinflacijski program (stran 2)
Melioracija Šturmova buri duhove (stran 3)
Od ideje do gradnje kabelske televizije (stran 5)
Delegat Lujzek (stran 6)
Velika nagradna križanka Lesa (stran 14)*

UVODNIK

Na izročilo Avnoja se kaže še večkrat spomniti

Vojški in politični uspehi so v drugi polovici leta 1943 nudili potrebne pogoje, da se dotedanjim uspehom boja proti okupatorjem in domaćim izdajalcem doda politično obeležje in zlasti zakonodajna oblika, ki bo še bolj razgibala množice za nadaljnji boj in za uspešen konec socialistične revolucije. Zato je vodstvo narodnoosvobodilnega gibanja izdalo odklop, da 29. novembra sklicuje drugo zasedanje Antifašističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije v Jajcu. Od 268 delegatov iz vseh krajev države jih je zaradi izjemnih vojnih razmer prišlo 142. Sprejeli so deklaracije in odloke Avnoja, ki so predstavljali ukrepanje dotedanjih naporov in uspehov. Postavljeni so bili temelji državnosti nove Jugoslavije in pravno utemeljeni dotedanja rezultati boja.

Naj znova spominimo na zgodovinske sklepe:

— Avnoj je postal vrhovno zakonodajno in izvršno predstavniško telo nove Jugoslavije in je tako dobil vlogo skupščine;

— ustanovili so Nacionalni komite osvoboditve Jugoslavije, ki je opravljal funkcijo vlade;

— begunški kraljevski jugoslovenski vladi v Londonu so odvzeli vse pravice zakonite vlade in predstavninstva narodov Jugoslavije;

— sklenili so novo Jugoslavijo zgraditi na demokratičnem federativnem načelu kot državno skupnost enakopravnih narodov.

Pred 44 leti smo tako še močneje strnili vrste ter v skupinem interesu in cilju narodov in narodnosti Jugoslavije dosegli želeni cilj. To je uspelo z velikanskimi žrtvami in samoodpovedovanjem. Uspešno smo in na to bomo vedno ponosni.

Danes ni tako izjemnih okoliščin, čeprav nekatere izjave in mnenja od tega niso daleč. Imamo zapletene družbene razmere, katerih značilnosti, kot so inflacija, neučinkovitost, vedno večje socialno razlojevanje, padanje morale in vrednot, velikanska zunačna in notranja zadolženost, nezaposlenost, brezpovrstnost, uničeno okolje, nizek standard – na pragu revščine – ter še in še, so postale del našega vsakdanjika. V ospredju so številne slabosti, ki so se kopčile desetletje. Dobro je, da jih poznamo. Ni pa dobro, če izhoda iz takšnega stanja, skoraj slepe ulice, ne vidimo ali ne najdemo. To je po mojem tudi eden glavnih razlogov za malodusje med delovnimi ljudmi in občani, ko gre za izpeljavo (pre)stevilnih ukrepov in usmeritev, ki bi nas naj popeljali iz globoke krize. V predlagano ni pravega zaupanja, ker to do sedaj ni dalo ali pa spodbudilo pričakovanih ter potrebnih rezultatov – na boljše, seveda. In to tudi takrat, ko nismo bili v časovni stiski, v kakršni (vsaj tako pravijo) smo danes. Ni dobro s tem strasti (s časovno stiskom namreč), ker tudi najboljši sahstisti v takem primeru delajo začetniške ali težko razumljive napake.

Malo pred obletnico republike smo dobili protiinflacijski program (sto in še nekaj deset točk!), o katerem si že na vrhu niso enotni. Kako pa ga naj delovni ljudje in občani vzamejo za svojega (če odmislimo spremljivo polnočno darilo v obliki višjih cen in na daljnje padca življenjskega standarda, kot da to naj ne bi preveč vplivalo na »topel sprejem« med množicami) ter ga izpeljejo, saj je to – pri izvedbi – vendar njihov program!

Kakšen naj bi bil? Če mene vprašate, bi dejal, da za odgovorne strokoven (lahko tudi dolg), za delovne ljudi in občane pa kratek in jednaten – takšen, kot so bili sklepi in odločitve drugega zasedanja Avnoja!

Ludvik Kotar

V Ormožu ob prazniku republike

V dvorani doma kulture bo jutri ob trinajsti uri slavnostna seja skupščine občine in družbenopolitičnih organizacij. Na njej bodo podprteli plaketi Ormoža in odlikovanja predsedstva SFRJ.

Plaketi bodo izročili Milanu Lukačku, direktorju Mercatorja IGP Ograd Ormož in Martinu Čurinu, upokojencu iz Jastrebcev 57, za delo v krajevni skupnosti in družbenopolitičnih organizacijah.

Odlikanja predsedstva SFRJ pa bo prejelo več delavcev ormožkih organizacij: red zaslug za narod s srebrno zvezdo Marijet Ritonja, medaljo dela Stanko Kokol, Janez Veselko, Marija Kreutz – Hume in Milka Mavšar – Plestenjak ter reda dela s srebrnim vencem Stanislav Koser in Josip Logožar.

Po končani slavnostni seji bo koncert moškega pevskega zbora DPD Svoboda Ormož.

Skupščina občine Ptuj in družbenopolitične organizacije občine Ptuj vas vabijo na osrednjo proslavo v počastitev

dneva republike,

ki bo

v petek, 27. novembra, ob 18. uri

v prostorih Srednješolskega centra Dušana Kvedra Ptuj.

V programu bodo sodelovali DPD Svoboda-gledališče Ptuj in KUD A. Arnuša Rogoznica – ženski pevski zbor pod vodstvom Grete Glätz. Režija: Branka Bezeljak-Glazer.

AGIS

Rešiti, kar se rešiti da

Te dni v Agisu mrzlično iščejo izhod iz zagat plačilne nesposobnosti, ki traja že dober mesec. Seveda so morali takoj po devetmesečni analizi najodgovornejši v tej delovni organizaciji oblikovati križni štab in pripraviti program ukrepov, s katerimi bi odpravili izgubo in utrdili svoj finančni položaj. Celotna delovna organizacija je v prvem devetmesečju letos imela 430 milijonov 696 tisoč dinarjev izgube — nepokrite obveznosti iz dohodka znašajo 78 % izgube, ostalo pa so akontacije osebnih dohodkov. Največ izgube ima tozd Avtooprema — 232 milijonov, tozd Velika oprema ima 126 milijonov izgube, Kovinska obdelava pa 70 milijonov dinarjev.

VZROKI IZGUB

Po mnenju križnega štaba so poglaviti vzroki izgub financiranje pretiranih zalog in previsoki stroški poslovanja, preveč zaposlenih v neproizvodnih rezjskih delih ter zmanjšana prodaja in povpraševanje po izdelkih Agisa. Druga zgodboda je, kako so zadnje spremembe cen in njihova zamrznitev vplivale na pripravljen program ukrepov — o tem ravno te dni v Agisu razpravljajo in delajo izračune. Prav gotovo pa na splošno lahko zapišemo, da še bolj ogrožajo izhod Agisa iz težav.

V ukrepe so zapisali, da bodo omejili vse vrste stroškov tako, da bodo v celotnem poslovanju znašali največ 60 % doseženega celotnega prihodka. To naj bi po posameznih tozidh dosegli z racionalizacijo dela, zmanjšanjem rezije in združitvijo nekaterih del, da jih bo sedaj moralno opravljati manj delavcev bolj učinkovito.

Potretno bo, po mnenju križnega štaba, povečati obseg proizvodnje, da bodo vsi zaposleni produktivno delali, predvsem pa si izboriti, da bodo vse, kar naredijo, takoj tudi prodali. Brez novih programov in proizvodov seveda ne bo šlo. Do konca leta ali v prvem mesecu prihodnjega bi morali pričeti redno proizvodnjo traktorskih ključavnic, škarjastih sedežev, grelcev za traktorske kabine, narediti pa tudi program, kako bodo razvijali, osvojili in izdelovali nove zavorne agregate.

ZMANJŠANJE ŠTEVILA REŽIJSKIH DELAVEV

Ukrepi, ki bodo v Agisu globoko posegli v delo, so prav gotovo programi za zmanjšanje števila rezjskih delavcev. To tesno povezujejo tudi z reorganizacijo v enovito delovno organizacijo, o kateri se bodo odločali na referendumu v decembtru. Če bo reorganizacija izpeljana, bo potrebno do maja prihodnje leto zmanjšati število rezjskih delavcev za 90. To seveda pomeni, da v Agisu ne bodo sprejemali nove delovne sile, prekinili bodo ali so že vsa delovna razmerja za določen čas, veliko delavcev bodo razporedili na najpomembnejša opravila, o zaposlitvi pravnikov pa bodo določali člani križnega štaba. Že do nevega leta pa morajo zmanjšati rezijo delo za 5 %, kar pomeni, da morajo zmanjšati rezijo za 40 delavcev ali pa znižati delež rezjskih delavcev v sredstvih celotne DO v masi za osebne dohodke za 5 indeksnih točk.

Darja Lukman

Komite za skupščinsko razpravo

Tudi občinski komite za družbenoekonomski razvoj in planiranje se je aktivno vključil v obravnavo delegatskih gradiv za novembarsko sejo zborov. Tako je razpravljal o delovnem gradivu resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana občine v prihodnjem letu ter o dokumentih, v katerih je začrtan razvoj drobnega gospodarstva v tem letu.

Razprava o resoluciji bo trifazna, sprejeli pa naj bi jo v januarju leta 1988. Spremljajoči dokument resolucije je tudi program aktivnosti za pospeševanje razvoja drobnega gospodarstva v prihodnjem letu. Nanj je imela priporabe trgovina zlasti v tem delu, ko govorji o odprtjanju zasebnih prodajal na podeželju. Nosilec naj bi bil MIP skupaj s skupščino občine.

Podobno kot v ostalih razpravah se je tudi komite zavzel za to, da odlok o spremembah in dopolnitvah

POGOVOR S PREDSEDNIKOM IZVRŠNEGA SVETA OBČINE PTUJ JOŽETOM BOTOLINOM

Kaj nam nalaga protiinflacijski program

Prvo razburjenje in negodovanje nad protiinflacijskim programom zvezne vlade se je poleglo.

Pred nami so aktivnosti, ki zahtevajo takojšnje ukrepanje. Kaj pomeni protiinflacijski program v občini, kakšne so naloge, kako v prihodnjem letu — o tem smo se pogovarjali s predsednikom izvršnega sveta skupščine občine Ptuj Jožetom Botolinom.

PROTIINFLACIJSKI PROGRAM JE SPREJET. KAJ TO POMEMI ZA PTUJSKO OBČINO, KAKŠNE AKTIVNOSTI SO PRED NAMI?

Botolin: Naša stališča do protiinflacijskega programa, ki ga je sprejela zvezna skupščina, so bila v glavnem enaka, kot so bila stališča vse Slovenije. V programu ne vidimo nobenih konkretnih rešitev oziroma menimo, da z izvajanjem programa ne bomo dosegli nobenih konkretnih pozitivnih učinkov. Gre za še nadaljnje zanikanje delovanja trga, kar nam bo povzročilo hude probleme predvsem na področju neskladja cen, ki so danes že tako visoke, da nekatere dejavnosti že resno ogrožajo, tu mislim predvsem na proizvodnjo hrane. Oba programa imata tako drage vrednosti stroške, da nadaljnje omejevanje cen resno ogroža te dejavnosti, predvsem predelavo mesa, kjer nam kmetiji resno napovedujejo občutno zmanjšanje osnovnih ced, kar bo imelo resne posledice v reprodukciji.

Prva konkretna naloga, s katero smo se srečali ob sprejetju protiinflacijskega programa, je zamrznitev vseh cen, razen seveda tistih, ki so bile pred samim sprejetjem oziroma sočasno moreno dvignjene. S 15. novembrom velja odlok o zamrznitvi cen v pristojnosti zveze, republike in seveda občin. Druga takšna konkretna naloga pa je omejevanje osebnih dohodkov, ki bo v nekaterih okoljih prav gotovo povzročilo resne probleme.

Če povem najprej nekaj okrog cen. Ze v uvodu sem povedal, da nam neskladja povzročajo velike probleme oziroma onemogočajo, ogrožajo nekatere proizvodne programe, nekatere dejavnosti. Z odloki o zamrznitvi cen smo se opredeliли za to, da so vse cene zamrznjene na ravni 15. novembra.

V naslednjih petnajstih dneh po tem datumu bomo morali ugotoviti, kje so ta neskladja največja, potem pa v okviru skupne rasti cen do 18 odstotkov ta neskladja, seveda v okviru možnosti skupne rasti, odpraviti. Naš izvrsni svet vse cene, ki so v njegovih pristojnostih, sedaj analizira in ugotavlja, kje so neskladja največja. Tako bi konec meseca nekatere cene odstranili in jih ustrezno popravili. Glavni problem so stanovanjsko gospodarstvo, komunalno gospodarstvo, nekatere storitvene in druge dejavnosti, kjer so bile cene nizke in so bile tik pred tem, da se zvišajo. Drugo tako področje, ki bo terjalo vrsto aktivnosti, je omejevanje rasti osebnih dohodkov.

Uporabniki družbenih sredstev — če jih razdelim na gospodarstvo in negospodarstvo — bodo lahko delili osebne dohodke takole: gospodarstvo v skladu s sprejetimi samoupravnimi akti

pod pogojem, da so ti usklajeni z družbenim dogovorom (izvzet je samo del gospodarstva: elektro-gospodarstvo, proizvodnja nafta in plina, pomorski in zračni promet, cevovodni transporti, zunanja trgovina, turistična posredovanja, projektiranje, raziskovalno-razvojno delo in pa interne banke, ki morajo znižati osebne dohodke, ki jih izplačujejo v skladu s samoupravnimi akti, za 10 odstotkov). Na področju družbenih dejavnosti se osebni dohodki obravnavajo različno. Izobraževanje, zdravstvo, kultura, umetnost in informiranje bodo lahko izplačevali osebne dohodke v skladu s samoupravnimi

ZVEZNI UKREPI PA SO SEGLI TUDI NA PODROČJE SKUPNE IN SPLOŠNE PORA-BE.

Zvezni ukrepi omejujejo tudi skupno in splošno porabo. V republiški resolucijsi si prizadevamo, da bi skupna poraba ostala na ravni letošnjega leta, da bi zadržali realno vrednost iz leta 1987, da pa bi v prihodnjem letu sredstva rasla za 10 odstotkov počasneje od dohodka oziroma do družbenega proizvoda. Splošna poraba pa naj bi ostala na ravni porabe letošnjega leta, za prihodnje leto pa obstaja več variant. Eni se zavzemajo za 10-od-

sklade, vso akumulacijo namenili za pokrivanje izgub, bi bili še vedno v minusu. Mi smo v devetih mesecih »prigospodarili« 7.720 milijonov dinarjev izgub, pa samo nekaj več kot pet miliard akumulacije; na drugi strani smo za skupno porabo namenili dve in pol miliardi dinarjev, za splošno porabo okrog štiri miliarde, da ne govorim o drugih oblikah porabe, tudi na področju samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje.

Ob upoštevanju realnih možnosti v prihodnjem letu bomo morali ponovno proučiti programme, ki se financirajo iz skupne porabe, in programe samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje. Gre za spremembe, ki jih nismo pripravili spremeti, ker pomenijo nekatere omejevanja, pa tudi zato v posameznih dejavnostih. So pa te spremembe nujne. Če hočemo priti iz težke gospodarske situacije, moramo krepite materialno osnovno dela, kar pa pomeni tudi omejevanje vseh oblik porabe.

OBČINSKA RESOLUCIJA ZA LETO 1988 JE PRIPRAVLJENA, V RAZPRAVAH O NJEJ SO MOGNI MENILI, DA JE PREOPTIMISTIČNA. ALI RES?

Do konca leta v gospodarjenju ne pričakujemo kakšnih izboljšanj. Menimo, da bodo delovne organizacije, ki so zdaj imeli težave, v teh težavah ostale do konca leta in s tem seveda povzročajo vse ostalo. To, da pa je naša resolucija preoptimistična, pa je opravičljivo. Nesporočeno je, da je investicija v Tovarni glinice in aluminiju v sklepni fazi, fizični obseg proizvodnje se bo v tej delovni organizaciji v prihodnjem letu skoraj podvojil, ob sorazmerno nižjih stroških proizvodnje in s tem tudi ostali rezultati. V končni fazi so tudi nekatere druge investicije: v klavnicu Perutnino, iz Kranja prenašamo kompletno proizvodnjo avtomobilskih pnevmatik v našo Gu-marno, kmetijska proizvodnja je realno načrtovana, upamo, da bomo dosegli stopnjo rasti v kmetijstvu, ki smo jo načrtovali v letošnjem letu. Ob nekaterih spremembah v avtomobilski industriji, kar pa ni samo naš problem, ampak slovenski, jugoslovenski, mora tudi Agisu v prihodnjem letu iti bolje. Torej bi ob skupnem naporu in vseh varčevalnih ukrepih, ki nam jih protiinflacijski program prinaša, morali gospodariti boljše in v tem primeru naša resolucija za leto 1988 ni preoptimistična.

NA PODROČJU SKUPNE PORABE SE NA NEKATERIH PODROČJIH SPREMINJAJO TUDI VIRI FINANCIRANJA, KAKŠNE BODO POSLEDICE, ČE JIH LAHKO PREDVIDIMO?

Res je, glavni problem vidimo v virih financiranja. Doslej so bili viri pretežno vezani na osebne dohodke in tak način je v glavnem zagotavljal dogovorjen obseg sredstev. V letošnjem letu, ko se za nekatere družbeno dejavnosti (kulturno, telesno kulturno) spreminjajo viri financiranja — poslej naj bi se te dejavnosti finančirajo iz ostanka dohodka — se bojimo, da bodo ti viri močno ogroženi, saj nekatere delovne organizacije ne bodo imele ostanka dohodka, torej denarja enostavno ne bo. Noben predlog, da bi financiranje skupne porabe ostalo tako kot doslej, ni bil sprejet. Nazaj v osebni dohodek se prenaša večji del zdravstva, ki je bil doslej v dohodku, medtem ko se druge dejavnosti, kot sem že povedal, prenašajo v ostank dohodka.

ČE POGLEDAVA DEVETMSEČNE REZULTATE GOSPODARJENJA, Z NJIMI NE MOREMO BITI ZADOVOLJNI, SAJ JE KAR DVANAJST TE-MELJNIH ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA V IZGUBI, IZGUBE PA SO SE PO-VEČALE V PRIMERJAVI Z ENAKIM OBDOBJEM LANI KAR ZA DVANAJSTKRAT. ALI SMO SPOSIBNI TE IZGUBE DO KONCA LETA ZMANJŠATI? KAKŠNA JE PRIHODNOST IZGUBARJEV V LETU 1988?

Rezultati devetmesečnega gospodarjenja so mnogo slabši, kot so bili polletti. Ob tako slabih rezultati lahko razumemo številne ukrepe in jih tudi opravljemo, čeprav jih sprejemamo z odpornom in nepripravljenostjo, da bi jih izvajali. Akumulacija v gospodarstvu se je znižala do te meje, da tudi če bi vse poslovne

SMO ENA OD OBČIN Z NAJ-VEČJIM ŠTEVILO BREZ-POSELNIH, VENDAR SMO V ZADNJEM ČASU DOSEGLI POZITIVNE PREMIKE, KAKO BO V PRIHODNJEM LETU?

Na področju zaposlovanja smo res dosegli velike uspehe, rast zaposlovanja je 3-odstotna v devetih mesecih in je gotovo zelo visoka; število nezaposlenih se je krepko znižalo, kar je velik korak naprej in to ostaja še naprej naša osnovna naloga. Velik problem pa je v tem, da je pri zaposlovanju šlo predvsem za neproduktivno zaposlovanje, kar ni vplivalo na družbeni proizvod, in če bomo hoteli prihodnje leto z enako silovitostjo nezaposlenosti odpravljati, bomo morali temeljito razmisli, da kakšne oblike zaposlovanja gre.

KAKŠNA PA BO NAŠA INVE-STICIJSKA SPOSOBNOST V PRIHODNJEM LETU?

Rekel sem že, da gospodarstvo nima svoje akumulacije, drugih sovlagateljev ne moremo dobiti, in bojim se, da prihodnje leto, ko bomo končali delo v Kidričevem in Perutnini, nekih večjih investicij ne bomo imeli.

NaV

Konferanca bo 12. decembra

Do konca preteklega tedna so v občinski konferenci Socialistične zveze Ptuj razpravljali o evidentiranih kandidatih za predsednika, podpredsednika in sekretarja občinske konference. V krajevnih konferencah so razpravljali o petih kandidatih, lahko pa so predlagali tudi nove. Približno polovica krajevnih konferenc je že imela volilno-programsko seje. Ostale pa morajo to storiti do 12. decembra, ko bo volilno-programsko konferenco občinske organizacije.

Predsedstvo občinske konference bo dokončen kadrovski predlog oblikovalo na južni seji. Oblikovali bodo tudi poročilo o delu predsedstva in prisluhnili poročilom posameznih komisij, svetov in odborov. Sicer pa so se v tem tednu sestali tudi nekateri odbori. Danes so člani koordinacijskega odbora za proslave in prireditve pripravljali predlog prireditve za prihodnje leto. Dovolj sta jih oblikovala Turistično društvo in Zveza kulturnih organizacij. d.l.

O sporazumu premalo odgovorno

Na skupščini občinske zdravstvene skupnosti, zasedala je 18. novembra, se je vse skalo okrog denarja in tega, kakšne posledice bo to pomanjkanje imelo pri uresničevanju pravic iz zdravstvenega varstva. V skoraj triinpolurini razpravi so delegati obeh zborov opozorili na vrsto težav, ki spremljajo izvajanje zdravstvenega varstva. Dodatna pojasnila pa so dajali predstavniki občinske zdravstvene skupnosti, njenih organov in skupne službe sis družbenih dejavnosti.

Občinska zdravstvena skupnost je v devetih mesecih letos poslovala z izgubo nekaj nad 562 milijonov dinarjev. Ta je v glavnem posledica nerealiziranega priliva in večjih izdatkov za neposredno zdravstveno varstvo. V devetih mesecih letos pa je občutno porasel tudi bolniški stalež: dnevno je z dela odstotnih v povprečju 829 delavcev. Menili so, da bi morali v delovnih organizacijah temu vprašanju posvetiti večjo pozornost. Nihče pa ni vprašal, kako je z realizacijo pobude o ustanovitvi skupne službe za nadzor bolniškega staleža, o kateri se razpravlja že dalj časa.

Skupščina je potrdila že letošnjo šesto spremembo finančnega načrta. V pripravi pa je tudi že sedma, saj se letošnji plani sprejemajo za nazaj, in to na osnovi ugotovljene rasti v občini. Skladno s spremembo finančnega načrta je skupščina spreljala tudi spremembo skupno prispevno stopnjo, ki je od prvega oktobra daje manjša za 0,1 odstotka in znaša 11,09, od tega 0,29 iz bruto osebnih dohodkov in 10,80 iz dohodka.

Delegati so brez bistvenih pripomemb sprekli izhodišča za spremembo programov zdravstvenih delovnih organizacij in sklep, s katerim so soglašali z novimi cenami storitev ter višino dogovorjenih obveznosti. Podobno kot ostale SIS družbenih dejavnosti tudi zdravstvo v prihodnjem letu ne bo imelo več denarja, zato bo potrebljeno povsod varčevati, vendar ne na račun zdravja. Zanimivo je, da se bodo v prihodnjem letu sredstva za zdravstvo zagotavljala iz bruto osebnih dohodkov, v višini 95 odstotkov, pet odstotkov pa bo potrebljeno zagotoviti iz ostanka dohodka. Sled-

nja bodo šla za zdravstveno protetiko in zdraviliško zdravljenje.

Precej se je razvnela razprava tudi okrog sprememb samoupravnega sporazuma o uresničevanju zdravstvenega varstva v Sloveniji, vendar le v strokovnih krogih: uporabniki so bili tisti. Pri tem ne gre za bistvena vprašanja socialne varnosti delavca, ko je le-ta v bolniški. Predlog tega sporazuma je bil v obravnavi že 29. oktobra, vendar so delegati zdravstvene skupnosti Slovenije negativno glasovali. Opravičili so se, da so brez pravih podatkov o tem, kaj bi uveljavitev pravic iz sporazuma pomenila za združeno delo.

Sindikati se zavzemajo, da naj bi v času bolezni prejemniki delavci nadomestilo v višini, kot da ne bi bili odsotni z dela, seveda z nekaterimi odbitki.

Dopolnilo samoupravnega sporazuma — na skupščini 29. oktobra so jih sprekeli nekaj nad 41, sedaj so jih zmanjšali na 21 — pa govorji, da naj bi bil osebni dohodek v času bolniške enak znesku akontacije v višini živrega dela s tem, da bi mu pripadal še učinek za prejšnje leto. Ker gre za nerazumevanje omenjenega dopolnila, bosta ptujska delegata zahtevala ustrezno pojasnilo. Po vsej verjetnosti se jima bodo pridružili še drugi delegati. V tem sklopu dopolnil je omenjena tudi sodelovanje, ki naj bi se v bodoče spreminja trikrat letno: prvega marca, prvega julija in prvega novembra. V prilogi sporazuma pod naslovom Podrobnejša določitev ortopedskih in drugih pripomočkov, standardnih materialov za zdravstvene storitve in njihove dobe trajanja pa je zapisanega precej več kot v 11. členu sporazuma, kjer so navedene zdravstvene storitve, ki jih uporabniki zaglavljajo v zdravstveni skupnosti. V bistvu gre za spremenjene pogoje za uveljavljanje pravic; najbolj bodo seveda okrnjene pravice do posameznih protetičnih nadomestkov, saj bodo, če bo sporazum sprejet (o njem so delegati zdravstvene skupnosti Slovenije določali včeraj) pacienti v celoti morali plačevati mostiček v vidnem sektorju. O tem podrobno govorita 22. in 23. člen priloge sporazuma.

Vse kaže, da se v javni razpravi za sporazum in njegovo prilogo nismo pretirano zani-

mali, zato bo toliko več stresov ob prihodih v zdravstvene organizacije. Kot pravi dr. Jože Petrovič, temeljna organizacija Zdravstvo, bo v prihodnjem letu že okrog 40 odstotkov protetičnih storitev samoplačniških, ali drugače povedano, zanje bodo uporabniki plačali 200 milijonov dinarjev, letos le dvajsetino.

Delegati so 18. novembra soglašali še s spremembami in dopolnitvami statuta zdravstvene skupnosti, katerega je bilo potrebno dopolniti zaradi organizacije skupnih služb sis družbenih dejavnosti, uskladitev z zakonom, racionalizacije dela in zagotovitev kontinuitete dela.

Glede zdravstvene postaje Kidričevo so povedali, da jo bodo predvidoma končali do 20. decembra, vendar do tega datuma ne bo urejena energetska oskrba, za katero so se dogovorili, naj bi jo plačala krajevna skupnost. Njen prispevek pa zadošča le za soglasja. Kot je zagotovil vodja temeljne organizacije Osnovno zdravstveno varstvo dr. Henrik Žlebnik, se bodo o teh vprašanjih pogovoriti v teh dneh, ko se bodo sestali podpisniki samoupravnega sporazuma o financiranju sodelovanja zdravstvene postaje Kidričevo.

Skupščina je zasedanje sklenila z delegatskimi vprašanji in pobudami. V primerjavi s prejšnjimi jih je bilo precej. Dve sta prišli iz Kidričevega; med drugim so vprašali, kaj se uporabljajo sredstva, ki so bila namenjena za uresničevanje preventive proti aidsu. Krajan Trnovski vasi zahtevajo, da se jim dovoli ureditev oziroma gradnja novih prostorov zdravstvene ambulante, saj je v zdajšnji sanitarni inšpekcijski prepovedala opravljati dejavnost. Žetalčani se pritožujejo zaradi tega, ker morajo s predšolskimi otroki na cepljenje v Ptuj. V razpravi je bila tudi pobuda o delu zdravnikov v turnusih. Ker gre v pretežni meri za strokovna vprašanja, jim bodo pisno odgovorili do prihodnje seje skupščine.

Glede aidsa pa lahko zapišemo le toliko, da je sredstev premalo, da bi lahko zdravstveni delavci dosledno uresničevali vsa navodila republiškega komiteja za zdravstvo in socialno politiko.

MG

MELIORACIJA ŠTURMOVCA BURI DUHOVE

Kje bomo pa zdaj privezali čolne

Stoletja je bil Šturmec povsod območje in valovi visoke Drave so često butali v vznožje manjše vzpetine, na kateri se v dolgi vrsti stiskajo hiše Pobrežja. Prebivalci Šturmova so v teh poplavnih dneh reševali sebe in svoje premoženje s čolni. Mnozgat seveda marsičesa niso mogli rešiti, tudi hiše so bile pod vodo. Toda to je že zgodovina, vendar v spominu starejših prebivalcev Šturmova in okolice še dokaj živa. Tako je razumljivo, da je ena udeleženk vročega se-

z melioracijo v predlagani obliki ali ne?

Ob sprejemanju ustreznega odloka je bila delegacija krajevne skupnosti Videm proti osnutku. Od osnutka do predloga bi bilo potrebno marsikaj spremeni ali pojasniti, pa se to ni zgodilo. Odlok je bil sprejet, menda s preglasovanjem delegatov iz KS Videm in Markovec, je pa vsekakor osnova za izvedbo melioracije.

Tako se je znova potrdilo, da je naša največja napaka ob pomembnih odločitvah neučinkovito informiranje. Premalo naredimo za to, da bi vsak že od vsega začetka dobil predstavo, kaj se bo v njegovem okolici dogajalo. Krivdo je mogoče najti pri vseh udeležencih v melioracijskem postopku. Tudi pri zadnjem, torej pri kmetu. Tisti, ki informacije želi, jih bo dobil. Ce ne pri trkanju na prva vrata, pa gotovo potem, ko bo potkal na deseta. Taka je pač usoda našega samoupravnega dogovarjanja in odločanja prek zamotanega delegatkega sistema.

Prejšnji teden pa so prišle odločbe. O podiranju dreves pa o prepovedi setve. Kmetje pravijo, da mnogo prepozno, da bi lahko pravocasno podrli tolikšno kolikočin debelih dreves, setev pa je tako in tako že zdavnaj opravljena in na »prepovedanih« parcelah se bohoti lepo zeleno pšenico. Razburjenje Šturmova je tako konec tedna doseglo vrelische in krajevna skupnost je

sklicala pogovor s prizadetimi. Šturmecanom so se pridružili na sestanku še Pobrežani, prišli so celo kmetje z levega brega Drave — iz Markovec. Pa so složno udarili po predstavnikih zadruge, kombinata, komiteja za kmetijstvo in zemljiške skupnosti. Sestanka so se udeležili še predstavniki komiteja za urbanizem in gradbenem ter komunalne zadeve, ekološke skupine in seveda krajevne skupnosti Videm.

Cesa se bojijo Šturmecani in ostali lastniki zemlje na tem območju? Bojijo se dodatnega onesnaževanja podtalne vode zaradi intenzivnega kmetovanja. Voda je v Šturmovcu namreč tik pod orno plasti zemlje. Bojijo se, da ne bo dovolj varnostnih pasov dreves ob cestah in potokih, da bi jih ščitili pred vetrom. Bojijo se, da ne bodo pravico razdeljene posekane in neposekane površine. Bojijo se, da bodo izvajalcji melioracije uničili ceste, pa jih poznaje ne bodo obnovili. Tako zahtevajo, da komisija v njihovi prisotnosti temeljito pregleda stanje cest pred melioracijo in po njej. V vseh odločitvah naj sodelujejo njihovi predstavniki. Moti jih tudi to, da bodo segla melioracijska dela povsem do praga mnogih domaćic, da bodo ostali brez ohišnice.

Nekaj strahu je gotovo upravičenega, nekaj ne. Povsem upravičeno pa so zahteve o sodelovanju njihovih predstavnikov pri sprejemovanju vseh odločitev. Pravzaprav bi moralno biti tako že od vsega začetka. Nasvezadne so imenovali melioracijske odbore, J. Bratič

ki pa, kot kaže, ne opravljajo svoje vloge. Odločiti se je torej potrebno o novih članih teh odobrov in vanje imenovati prave ljudi.

Zadeve se torej precej zapletejo, in ko človek, ki pri tem ni prizadet, posluša argumente ene in druge strani, nikakor ne more ugotoviti, kdo ima prav.

Dejstvo je, da so očitki o pisarniško pripravljenih projektih umestni in se ne ujemajo povsem s stanjem v naravi. Tako je pravšnji dogovor, da se bodo v naslednjih dneh stajali v ločenih skupinah predstavniki lastnikov zemlje v Šturmovcu in predstavniki investitorja. Dogovorili so se, da bodo temeljito preverili skladnost projekta s stanjem v naravi. Ce se bo večina ljudi odločila za gozd na mestu, kjer bi ga bilo potrebno sicer posekat, naj gozd pač ostane. Gozdne površine nikakor ne pridejo v združevanje v razdeljevanje zemlje, meje gozda se torej ne bodo spremenjale.

Pa pitna voda? Da je vodovod v Šturmovcu nujen, je dejstvo. Botra zanj bo težko najti, najmanj pa pri investitorjih melioracijske sisteme.

Melioracija v Šturmovcu torej bo, saj je tudi uzaknjena na zborih občinske skupnosti. Morata bo vse skupaj potekalo ob večjem soglasju investitorja, izvajalca in lastnikov zemlje. Vse čestitke torej za pobudo o sklicu sestanka na sedežu krajevne skupnosti Videm. Pa čeprav bi bil tak sestanek nujen že pred meseci ali leti!

J. Bratič

SKUPŠČINE SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI

Kje so delegati

Skupščine samoupravnih skupnosti so, razen dveh, treh, v zadnjem času nesklepne. Kje so delegati, zakaj jih ni? Ali so dopisne skupščine dopustne? Ali je povečano število delegatov v zborih uporabnikov bilo upravičeno? Vprašanje je še in še. Odgovor poznajo verjetno le delegati, ki jih na seje skupščine ni. Ce so kdaj slišali za pravila lepega vedenja, bi se lahko vsaj opravičili, ce pa že to ne, pa vsaj napisali, zakaj ne želijo sodelovati oziroma opravljati zaupane funkcije, saj so se zanje odločili sami. Kje so družbenopolitične organizacije v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih? Slednjih še posebej, saj so si še kako prizadevale, da bi vsaka krajevna skupnost imela v zborih uporabnikov skupščin samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti svojega delegata. Danes pa prav te delegatov ni.

Ali lahko govorimo o krizi svobodne menjave dela? Gotovo je ob vsesloški krizi našega gospodarstva in družbe kriza tudi na področju svobodne menjave dela. O čem pa še delegati lahko pravljajo odločajo? O dokumentih, ki so bili pripravljeni na osnovi intervencnih zakonov, o valorizacijah finančnih načrtov, ki so posledica gospodarskih gibanj, torej je odločanje zgoraj formalno, kot je tudi o marsikateri drugi stvari. Medtem ko si izvajalci prizadevajo uveljaviti svoje zahteve in potrebe, se v zboru uporabnikov dolgočasijo, celo ne godujejo, ce se razprava zavleče, in se zapuščajo ob izteku svojega delovnega časa. Vedeti pa je treba, da tak odnos delegatov uporabnikov ni od danes. Poznamo ga iz časov, ko nam še ni šlo tako za nohte, ko še ni bilo intervencnih zakonov.

Ovira in slabost za hitrejše sprememjanje odnosov v delegatskem sistemu sta gotovo prepočasno uveljavljanje celovitega pogleda v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih na vse tiste odnose, ki jih delovni ljudje in občani nujno morajo urejati v širših oblikah poslovnega sodelovanja, pri skupnem gospodarjenju in učinkovitem ter racionalnem usmerjanju razpoložljivih sredstev oziroma dohodka, pri zadovoljevanju skupnih potreb v odnosih svobodne menjave dela.

Nesporno pa je, da imajo pri urejanju zavesti o odločilni vlogi in položaju pri urejanju odnosov nenadomestivo vlogo družbenopolitične organizacije. Le-te še vedno ne ustvarjajo razmer, da bi delavci dejansko postali nosilci pravic, obveznosti in odgovornosti ter tako poglavitna sila sprememjanja odnosov na temelju samoupravljanja

Ko sem zadnjič prisostvoval seji ene od družbenopolitičnih organizacij, so v nekajnem razpravi govorili o gospodarjenju v letošnjem letu in resoluciji v prihodnjem letu. Izrečenih je bilo veliko in velikih besed, nič pa ni bilo slišati o ljudeh, ki bodo gospodarili v prihodnjem letu — nekateri ob zamrznjenih osebnih dohodkih, drugi ob zajamčenih. Nič niso govorili o tem, ali ljudje še zaupajo sistemu, vodilnim delavcem, zvezni vladam, ali so pripravljeni in prepričani v protinflačijski program, zakaj le tako ga bodo vzelci tudi svojega in šele takrat lahko govorimo o tem, da nam bo krizo uspelo premagati. Ustvarjanje ozračja, optimizma, vere, da prihodnost le ni tako črna, to bi morala biti v teh časih osnova naloga družbenopolitičnih organizacij. Ce bi to res bilo tako, lahko za zdaj le ugibamo, ali bi bilo delegatov na skupščinah dovolj vsaj za sklepčnost. Eno pa je gotovo: ce si prepičan, ce verjamēš v nekaj, ne nazadnje tudi v sistem, je ni stvari, ki ne bi naredil, da bi ohranil to, v kar verjamēš.

NaV

V TGA praznujejo 33 let proizvodnje

Minilo soboto, 21. novembra, je minilo 33 let od pričetka poizkusne proizvodnje aluminija v TGA Kidričevo. Tovarniški praznik bodo delavci TGA združili s praznovanjem dneva republike in otvoritvijo novega obrata za proizvodnjo anod, ki so ga dokončali nekaj tednov pred rokom.

Tako se že včeraj pripravili tradicionalno srečanje upokojenih članov tega kolektiva, osrednje slovenskega načrta bo petek, 27. novembra, v obratu Proizvodnja anod, kjer bodo izročili tudi štiri zlate zname TGA in 5 državnih odlikovanj. V soboto pa bo v TGA informativni dan za vse občane, ki si bodo po pogovoru z vodstvom delovne organizacije lahko ogledali tudi obstoječo proizvodnjo in nove objekte v okviru projekta MPPAL.

—OM

Dan šole Olge Meglič

Kolektiv osnovne šole Olge Meglič v Ptiju praznuje danes in jutri dan šole. Tudi letos ga bodo proslavili z osrednjim prireditvijo, ki bo drevi ob 18. urji z nastopom ženskega pevskega zbora PD Alojza Arnuša iz Rogoznice ter slavnostno sejo samoupravnih organov šole.

Jutrišnje slovesnosti združujejo s praznovanjem 29. novembra, dneva republike, in sprejemom cicibanov v pionirske organizacije. Poleg tega so pripravili še športna srečanja s pionirji OS Branko Jambrišči-Zričko iz Koprivnice in spoznavni večer s pionirji obeh šol. Med gosti pričakujejo predstavnike vojne pošte iz Mostarja, pionirje in delavce OS Šumadijski partizani iz Arandjelovca in OS Buna.

mš

</div

Povrniti zaupanje v svoje delo

PTUJSKI ELEKTROKOVINAR

Likvidnostnih težav v devetmesecu nimajo ● Podedovane slabosti iz preteklih let ● Potrebujemo strokovne kadre ● Izboljšali osebne dohodke ● Želijo združiti vso proizvodnjo na enem mestu ● Takoj morajo izpolniti dogovorjenne naloge, da inflacija ne izniči vrednosti s pogodbami določenih del ● Zmanjšati morajo zaloge materiala in polizdelkov, da zmanjšajo negativne učinke revalorizacij

Dolga je zgodovina preoblikovanja povojnih Mestnih obrtnih delavnic. Združevanja, osamosvajanja, priključevanja večjim gospodarskim sistemom, iskanje konkurenčnega programa – vse to se je v povojnih letih izmenjevalo izredno hitro in bi zahtevalo obširnejši prispevek. Pa pustimo to ob strani. Najpomembnejše spremembe v pozitivni smeri so

Sloveniji: v Tamu, v Tovarni usnju v Vrhniku, v mariborski Večni, pripravljajo pitno vodo na Vrbskem platoju. Precej uspešni so predvsem z elektromontažnimi deli, želijo pa pridobiti več dela s področja čistilnih sistemov, priprave pitne in tehnološke vode. Tudi v Ptiju bi lahko delovne organizacije s pridom uporabili njihove nove proizvode oziroma storitve. Ločevalniki lahkih tekočin, maščob, peščeni filtri, avtomatski ionski omehovalniki, posebej uporabni postopki za pripravo ter bioško in kemično čiščenje vode so programi, ki bi jim dolgoročno morali omogočiti dovolj dela, naročil in

daj, vplivalo na vrsto mladih strokovnjakov, pa tudi kvalificiranih delancev, da se na razpisu ptujskega Elektrokovinarja niso odzivali, čeprav bi po sedanjih spremembah za svoje delo bili prav tako dobro plačani, kot so v delovnih organizacijah na primer v Mariboru. Dodatna težka okoliščina pa je tudi ta, da mladi s ptujskega področja nekako nimajo interesa za tehnične storce in da se pogosto niti ne odzvojejo na štipendijske ponudbe.

OBILICA NACRTOV IN ZAOSTRENE MOŽNOSTI GOSPODARJENJA

Ne glede na vse protiinflacijske programe ali bolje pretrese našega gospodarstva, ki bodo tudi ptujski Elektrokovinar predvsem prizadeli s povisjanjem cen energije in materialov, ki jih potrebujejo za svoje izdelke in storitve, bodo svoje programe smejle zastavili. Že dalj časa želijo, da bi vse tri lokacije in dejavnosti čimprej združili. Povzročajo jim zlasti ogromne stroške, ki jih je potrebno ob zaostrih pogojev gospodarjenja seveda nevtralizirati. Predvidevajo, da bodo vso dejavnost združili na Rogozniški cesti, s prodajo starih obratov in s pomočjo SOZD-a IMP

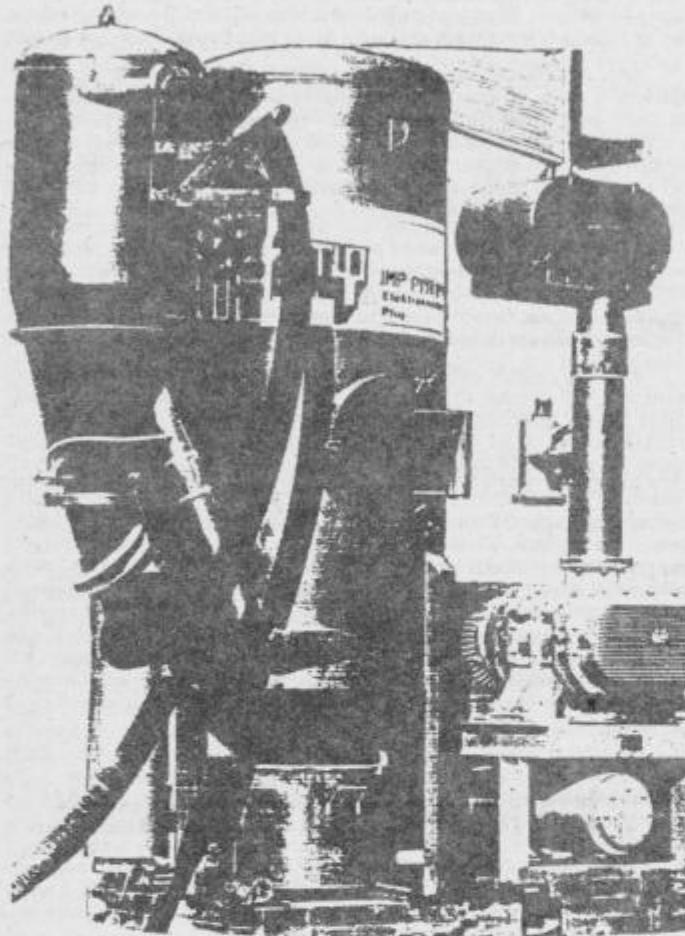
pa investicijo tudi zmogli. S tehničnega vidika bodo investirali predvsem v površinsko zaščito materialov, urediti pa želijo tudi sodobne laboratorije, v katerih bi razvijali in preizkušali postopke pripravljanja in čiščenja vode.

Sedaj namreč večino preizkusov opravljajo kar na prostem. Želijo, da bi omenjene naložbe končali do leta 1990.

Upajmo, da kolektiva Elektrokovinarja cenovna razmerja ne bodo onemogočila, da bodo pridobili mlade strokovnjake, predvsem pa, da se bo tudi naše okolje do tega kolektiva obnašalo manj mačehovsko in z več zaupanja v napore kolektiva. Elektrokovinar potrebuje ugled, nove posle, predvsem pa pozitivnejši odnos do njihovih novih tehnologij in izdelkov.

Gotovo pa, da je kot v vsakem kolektivu tudi v tem sedaj potrebovno ogromno medsebojnega razumevanja, discipline in znanja. Sedaj, ko so se postavili na finančno trdne noge, se seveda začenjajo tisti pravi procesi preoblikovanja, ki jim bodo zagotovljali razvoj in boljše življenje zaposlenih.

Darja Lukman

Vakuumski sesalnik, plod inovativnega dela.

(foto M. Ozmeč)

se za sedanji tozd IMP–PMI pričele še v zadnjih dveh letih. Kritična leta odhajanja kadrov, nelojalne konkurenčne, zapošljavanja in morda kar izkoriscanja ptujskega tozda so nekako prebrodili. Leta 1983 so bili, glede finančnih rezultatov, na najnižji točki. Morda bi se njihov položaj že prej izboljšal, če znotraj mariborskega PMI-ja ne bi bili odvrsni od samovoljnega obnašanja mariborske Montaze. Ta se je letos osamosvojila od PMI. Višek njenega negativnega odnosa do ptujskega Elektrokovinarja pa je nastopil, ko so jim prizeli odvzemati posle, za katere sploh niso bili registrirani, še manj pa strokovno usposobljeni. Z izločitvijo iz PMI pa je Montaža osiromašila Elektrokovinar do te mere, da je pravzaprav bilo potrebno pričeti vse znova. Sanacijski program je bil smelo zastavljen, s konkretnimi ukrepi pa sta ga podprla tudi ptujski izvršni svet in poslovna enota Kreditne banke Maribor. Osnovne naloge v programu so bile: izboljšanje kadrovskih struktur, osvajitev novih programov, izboljšanje osebnih dohodkov, medsebojnih odnosov in delovne discipline.

PERSPEKTIVNI PROGRAMI

V veliki meri je uspeh Elektrokovinarja seveda vezan na boljše povezave v SOZD IMP, predvsem pa na kakovost storitev v delovnih organizacijah PMI. Direktor Karl Leskovar, ki ta tozd vodi slabi dve leti, je v pogovoru omenil, da se je odnos delavcev skupnih služb v Mariboru precej izboljšal. Vzrok je predvsem odvisnost skupnih služb od uspešnosti tozda. Posebne skupine strokovnjakov morajo namreč sedaj delati veliko bolje, preden pa imeti predvsem ekonomske učinke zamisliti, ki jih želijo uvesti v proizvodne programe.

Trenutno ptujski Elektrokovinar dela v Pucarevu v Bosni, v Dardi pri Osijeku in v Prvi petonki v Trsteniku. S pomembnejšimi deli pa so prisotni tudi v

seveda nadaljnji razvoj. Posebej velja poudariti tudi, da so razvili in izdelali vakuumski sesalec, ki so ga za površinsko zaščito kovin na primer v TEKOL-u moralni ustvari. Trenutno pa razvijajo tudi posnemala za čistilno napravo, rotacijska sita, pred kratkim pa so razvili zabojniško čistilno biološko napravo. Ta projekt je sofinancirala tudi ptujska raziskovalna skupnost. Zalostno dejstvo, na katerega je opozoril direktor, pa je, da v Ptiju, kljub velikim onesnaževalem, nihče ni bil zainteresiran zanjo. Kljub številnim obljubam in tudi načelnim dogovorom v občini nihče ni bil pripravljen, da bi to napravo sprejel, zato so jo sedaj vgradili v Pekrah. Elektrokovinar je v sklopu svoje delovne organizacije ponudil svoje znanje in kadre tudi za ptujsko čistilno napravo, s Perutnino pa so že podpisali dogovor, da bodo prihodnje leto projektilari in zgradili čistilno napravo za klavnic.

Svoje izvozne dejavnosti Ekonima, zato pa so njegovi delavci v preteklih letih veliko delali v Iraku. Letos so ponovno podpisali pogodbe, tako da bodo pričeli delati v Iraku. Seveda pa je interes za to delo zaradi znanih težav v deviznem poslovanju manjši.

NAJVEČ TEŽAV S PRIDOBITI STROKOVNJAKOV

Omenila sem, da so vsa preoblikovanja, predvsem pa odnos mariborske Montaze, precej osiromašila ptujski Elektrokovinar.

Najbolj je bilo to očitno pri kadrovski strukturi. Po preselitvi večine montažarske dejavnosti v Maribor so v Ptiju ostali invalidi, starejši delavci, nekaj najboljših pa je odšlo v Irak. Obdobje melahnolije, nizkih osebnih dohodkov so nekako prebrodili in kaže, da bodo s stipendiranjem, z dodatnim izobraževanjem zaposlenih, z boljšim nagrajevanjem strokovnjakov morajo namreč sedaj delati veliko bolje, preden pa imeti predvsem ekonomske učinke zamisliti, ki jih želijo uvesti v proizvodne programe.

Center za socialno delo je na osnovi podatkov službe enotne evidence izdelal analizo o izvajajujujočem sporazumu o uresničevanju socialnovarstvenih pravic v letu 1986 in primerjavo s podatki še za leti 1985 in 1984. Pri tem je upošteval tudi analizo, ki jo je o socialnovarstvenih pomočeh za prvi šest mesecev 1986 izdelal občinski komite za družbene dejavnosti. Ugotovitev te analize je Center za socialno delo povzel, saj se stanje do konca leta ni spremeno. Pomembne ugotovitev iz te analize so:

– razporeditev socialnovarstvene

nih pomoči po območjih znotraj občine kaže na velika neskladja v razvoju in materialnem stanju prebivalstva. Tako je kar 1/3 vseh oblik pomoči podeljena občanom v Halozah, dobra četrtina pa v mestnih KS. Od tega je kar 2/3 vseh pomoči v KS Borisca Zihera in Dušana Kvedra; najpogosteja oblika pomoči je družbena pomoč otrokom (otroški dodatek); razmerje med kadrovskimi stipendijami in stipendijami iz združenih sredstev je obratno kot v SR Sloveniji, in sicer je približno 2/3 stipen-

žine delovne dobe in seveda višine osebnega dohodka v aktivni dobi. Ta pa je ob nižji kvalifikaci nižja. V občini Ptuj imamo še vedno zelo slabo kvalifikacijsko strukturo zaposlenih in so povprečni osebni dohodki nižji kot povprečni v SR Sloveniji.

Narašča število občanov, ki so upravičeni do subvencionirane starnarine, kar je razumljivo ob velikem številu družbenih stanovanj, ob vse večji informiranosti ljudi, da je subvencijo možno uveljavljati, in ob podražitvah starnarin. Pričakovati je, da bo to število še naraščalo.

VRSTA POMOČI	1984	1085	1986
1 – varstveni dodatek k pokojnini	ni podatka	1615	1785
2 – denarna pomoč za brezposelnost	59	147	144
3 – subvencija starnarine	208	319	329
4 – stipendija in razlika iz združenih sredstev	1270	1249	1206
5 – družbena pomoč otrokom	4582	4750	4911
6 – začasna denarna pomoč	13	19	13
7 – rejnina	110	108	98
8 – denarna pomoč – dopolnilni vir	431	423	386
9 – denarna pomoč – edini vir	130	121	119
10 – enkratna denarna pomoč	239	239	184
11 – plačilo oz. doplačilo oskrbe v socialnem zavodu	158	232	229
12 – plačilo oz. doplačilo oskrbe v organizacijah za usposabljanje otrok	149	143	134
Skupaj:	6249	9395	9538

dij iz združenih sredstev in 1/3 kadrovskih;

– pri aktivnem prebivalstvu je kar 55 odstotkov prejemnikov socialnovarstvenih pomoči zaposlenih v združenem delu; med prejemniki pomoči na Ptujskem polju prevladuje polproletariat, kar je posledica razdrobljenosti kmetijstva. Po drugi strani pa se postavlja vprašanje, ali je ta kategorija prebivalstva resnično materialno ogrožena do tolikšne mere ali gre le za že znano relativno vrednost višine katastrskega dohodka;

– pomembna kategorija prebivalstva, ki prejema pomoč zlasti od socialne skrbstva, je invalidi in ostale osebe. Število prejemnikov socialnovarstvene pomoči v letih 1984, 1985 in 1986 je na osnovi podatkov enotne evidence naslednje:

Najpogosteja oblika je denarna pomoč otrokom in iz leta v leto naraščanje števila prejemnikov. Prejemnikov je predvsem posledica nižjih osebnih dohodkov v občini Ptuj. Raven socialno varnosti, ko je občan upravičen do pomoči, se namreč izračunava na osnovi povprečnega osebnega dohodka v SR Sloveniji v preteklem letu in ta je višji kot povprečni osebni dohodek v občini Ptuj. Tako seveda vsako leto več občanov pridobi pravico do te pomoči.

Denarna pomoč otrokom se lahko nakazuje v funkcionalni obliki, kar pomeni, da se sredstva nakažejo tja, kjer otrok koristi neko storitev, n. pr. vrtec, šolska prehrana. Od 4911 otrok, ki prejema denarno pomoč, jih 1151 prejema to pomoč v funkcionalni obliki; od tega v vrtec 329 otrok, v rejnštu 17 otrok in v prek naročilnic v trgovinah 83 otrok.

Funkcionalne oblike bi lahko veliko več, a imamo skoraj 20 odstotkov nižjo vključenost otrok v vrtec, kot je v SR Sloveniji. Prav tako nimamo zadovoljivo organizirane prehrane za os-

Direktor Karl Leskovar se je smeo lotil izboljšanja dela v Elektrokovinarju.

Prostorska stiska ne prizana izdelkom in delavcem, ki te preizkušajo; vse poteka pod milim nebom.

Socialnovarstvena pomoč v občini Ptuj

POVZETEK ANALIZE STANJA

novnošolske otroke, ker vse šole nimajo možnosti za to. Še slabšje je poskrbljeno za prehrano srednješolske mladine.

Pri pomoči iz socialnega skrbstva opažamo rahlo upadanje števila. To je po eni strani posledica večjih prizadevanj Centra za socialno delo, da otroke in tudi odrasle poskuša čim bolj obdržati v matičnem okolju in poskuša urejati razmere. Poleg tega je vse manj nekdanjih vinčarjev in dninarjev, vedno več je uživalcev starostnih kmečkih pokojnin in pokojnin po novem zakonu, preživljanju v kmetov in uživalcev denarnega nadomestila za invalidnost.

Sredstva za vse oblike pomoči zaposleni od osebnih dohodkov, del pa iz dohodkov delovne organizacije. V občini Ptuj ne moremo sami zbrati dovolj sredstev za pomoči in vsa leta prejemajo sredstva iz solidarnosti za zaposlenih.

V analizi je ugotovljeno, da med družinami, ki prejemajo eno ali več vrst socialnovarstvene pomoči, prevladujejo 4-članske družine. Dalje je ugotovljeno, da je od 2263 družin, ki prejemajo denarno pomoč za otroke, kar 2/3 takih, kjer sta eden ali oba roditelja zaposlena v združenem delu. Če to primerjam s številom vseh zaposlenih v občini, ugotovimo, da cca 8,41 odstotka vseh delavcev potrebuje pomoč pri preživljanju svojih otrok.

Višine posameznih pomoči ni smiseln navajati, ker so različne, odvisne od dohodkov, ki jih občan že ima, in pomenijo razliko od dohodkov občana pa do zneska, ki zagotavlja dogovorno minimalno socialno varnost. V letu 1986 je bila uvedena tudi tekoča valorizacija pomoči glede na ugotovljeno rast osebnih dohodkov in nekaterih stroškov.

Analiza je za zadnja tri leta ugotovila, da narašča število upravičencev do varstvenega dodatka k pokojnini, število upravičencev do subvencij starnarin in število denarnih pomoči otrokom. Sredstva za socialnovarstvene pomoči naraščajo hitreje kot število upravičencev, kar je posledica neurejenosti v politiki in tudi na področju gibanja osebnih dohodkov. Z valorizacijami dodeljenih socialnovarstvenih pomoči poskušamo zadržati realno vrednost pomoči.

Analiza obenem opozarja, da je potrebno še urejati vprašanja glede prehrane osebnosloške in srednješolske mladine in poiskati možnosti ali razviti ustreerne oblike vključitve večjega š

Od ideje do gradnje kabelske televizije

S tem člankom skušamo podati kronološki pregled aktivnosti pri gradnji kvt sistema (kabelske televizije) v KS mesta Ptuj, opozoriti na vse težave, s katerimi se je srečeval in se še srečuje odbor za gradnjo sistema, seznaniti krajane s tehničnimi možnostmi kabelske televizije in možnostmi razširivosti sistema na ostale KS mesta Ptuj, kot navsezadnje tudi ovrednoti zlonamerne govorice posameznikov v zvezi z gradnjo kvt sistema.

a) Od ideje do prvih signalov: Decembra 1985, ob izvedbi referenduma za samoprispevki v KS mesta Ptuj, je bila izvedena anketa v zvezi z gradnjo kvt sistema v KS Ptuj. Na osnovi pozitivnih rezultov ankete je spomladan 1986 IS SO Ptuj imenoval odbor za gradnjo sistema. Odbor je nastal in pridobil za vseh 11 KS predračune od največjega jugoslovanskega protivajalcem s področja kabelske in satelitske televizije Gorenja-Elradu.

KS Boris Zihleria Ptuj, KS Franca Osojnika Ptuj, KS Jožeta Potrča Ptuj in KS Dušana Kvedra Ptuj so v decembri 1986 podpisale z Gorenjem-Elradom iz Gornje Radgome pogodbo za izdelavo projekta za izvedbo, dobavo elementov glavne postaje in antenskega stolpa in njihovo montažo v SSC Ptuj. Hkrati je bil podpisani SPORAZUM o gradnji in finančiranju kvt sistema na območju 4 KS mesta Ptuj. Samoupravna stanovanjska skupnost občine Ptuj je postala peti financer gradnje sistema, SSC Ptuj je omogočil postavitev antenskega stolpa in glavne postaje, Radio-Tednika Ptuj pa bo po uspešno opravljenem tehničnem pregledu zgrajenim sistemom KTV prevzel v upravljanje. Vodenje investicije je prevzel skupaj z delavci skupnih služb KS mesta Ptuj odbor za gradnjo sistema KTV v KS Ptuj.

Elrad je na osnovi prve pogodbe z dvomesečno zamudo v maju 1987 zgradil antensko postajo.

Na osnovi predračuna Elrade iz marca 1987 za nadaljevanje gradnje sistema KTV, to je za izdelavo projektno dokumentacijo za razvod, dobavo in montažo elementov kvt distribucijskega sistema, se je začela akcija podpisovanja pogodb. (Sodelovalo je 150 učiličnih poverjenikov). Da bi bili zagotovili pogodbeno ceno, bi bilo moralno skleniti pogodbo do 15. maja pristopiti vsaj 70% udeležencev, stanujočih v družbenih stanovanjih, in vsaj 80% lastnikov individualnih stanovanjskih hiš. To število ni bilo dosegeno in odbor za gradnjo KTV se je znašel pred dilemo, ali akcijo do nadaljnega prekiniti ali dvigniti ceno po priključku ali pa nadaljevati akcijo podpisovanja pogodb. Na osnovi zadnjih odločitev se je do začetka julija število pogodbenih strank približalo predvidenemu procentu, pri čemer smo v ureditveno območje za kvt sistem vključili tudi zgostitvena dela KS bratov Reš Ptuj in KS heroja Lacka Rogoznica. Odbor za gradnjo KTV je začel pogodbene razgovore z Elradom iz Gornje Radgome. V začetku julija 1987 je bila podpisana nova in že druga pogodba z Elradom iz Gornje Radgome, pri čemer smo uveljavili okrog 3 meseca star ponudbeni predčasen, znižan za prek 50 milijonov din, dalje, da lahko v lastni režiji opravimo polaganje kablov. Elradu pa smo ugodili, da dokončanje svojih del pomakne z decembra 1987 na maj 1988. Vsa pogodba pa temelji na tem, da bomo do 3. septembra 1987 Elradu nakazali večji del pogodbenih sredstev, to je 350.000.000,- din.

Julija 1987 je republiški inšpektor za promet in zveze pregledal vso ustrezno dokumentacijo v zvezi z dosedanjim gradnjom. Ni ugotovil pomanjkljivosti, opozoril pa je na znana stališča RTV Ljubljana in na stališča zveznih in republiških organov v zvezi s KTV.

Od julija 1987 je odbor za gradnjo KTV iskal izvajalca za polaganje kablov v zemljo in med objekte. Ker je okoli 3000 m kabla bilo potrebno potegniti v že položeno pt k kanalizaciji, to kabliranje pa lahko izvede le PTT Maribor kot lastnik kanalizacije, se je ključ številnih obljubbam in načelnemu pisnemu pristanku že iz septembra 1986 kabliranje začelo šele septembra 1987. Izvedbo kabelskega distribucijskega sistema zunaj pt kanalizacije in med objekte izvaja Milan Brumen – Telefonski servis Ptuj. Elrad-Gorenje je priključil prve bloke na KTV 13. novembra 1987. Ostalo priključevanje se izvaja po planu faznosti po posameznih območjih KS in po terminskem planu, ki ga je

določil odbor za gradnjo kvt sistema.

b) Prednosti kvt sistema glede na SAN:

– odpade sprejemni atenski sistem na vsakem stanovanjskem objektu, s tem pa tudi številne okvre, lomi na zunanjih antenah itd.

– odpadejo neprimerna vzdrževanja.

Ževalna dela in stroški na strehah objektov

– mogoče je napajanje vseh objektov – ne glede na višino ali lego – z enako kvalitetnim tv in ukv signalom

– lepsi videz naselja

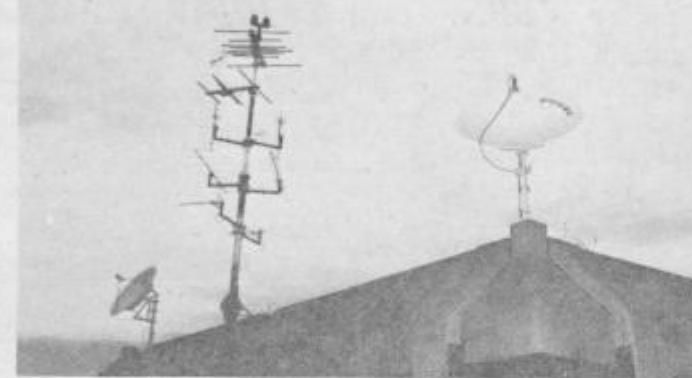
– rentabilen prenos satelitskih tv programov itd.

c) Kanali in programi v KTV Ptuj:

Ljubljana 1
Ljubljana 2
Zagreb 1
Zagreb 2
Avstrija 1
Avstrija 2
Moskava 1
RTL plus
Super kanal

Področje
F III
F III
F I
F III
F I
F III
F III
F III

Kanal
K 6
K 10
K 4
K 12
K 2
K 8
S 5 ali K 83
S 8 ali K 87
S 10 ali K 89

(foto M. Ozmeč)

Število prenešenih tv kanalov v kvt mrežah se povečuje, zato je postalno nujno, da se poleg standardnih frekvenčnih področij F1 (K 2 – K 4) in F III (K 5 – K 12) uporablja tudi specijalni področji – spodnje specjalno področje S 3 – S 10 in zgornje S 11 – S 20. Večina tv sprejemnikov (predvsem starejših) je predvišena le za sprejem standardnih kanalov. Takim lastnikom omogoča sprejem kanalov specijalnih področij kvt konverter, ki pretvori specijalni področje na UHF. Izdeluje ga Gorenje-Elrad in je v prosti prodaji.

TEŽAVE S PLAČILOM OBROKOV ZA KTV

Celotna naložba gradnje kvt sistema velja po predračunih Elrade (pred pol leta) okrog 600 milijonov din za 2700 priključkov. Toliko bi seveda stalno, ce bi podpisali s prvim ponudnikom za vse dela in na ključ. Izdelana pa je bila drugačna konstrukcija izvajanja del in s tem tudi ugodnejša finančna shema. Večino potrebnih sredstev prispevajo krajanji prek individualnih pogodb, za antenski stolp, glavno postajo in projektno dokumentacijo pa so bili združena sredstva iz viškov krajevnega samoprispevka iz obdobja 1981–85 in sredstva samoupravne stanovanj-

ske skupnosti občine Ptuj. V zelo nevhaležnem položaju so se znašli predsedniki svetov štirih KS, ki so kot posredniki med naročnikom in izvajalcem podpisali na eni strani pogodbi z Elradom, na drugi strani pa z 2700 individualnimi naročniki.

V dobrini spoštovanja določil teh pogodb so se skupaj z gradbenimi odbori v vsaki KS lotili dela zanesenja in požrtvovanja, kot pač je delo v krajevni samoupravi. Po enoletnem aktivnem delu, polnem nepredvidenih zastojev, zavlačevanju in zamud moramo razočarano ugotoviti, da za vse podpisnike njihov podpis še zdaleč ni garancija za izpolnitev dogovorjenih obveznosti.

Težave z Elradom in PTT so bile že opisane, zato še nekaj besed o glavnem viru finančiranja celotne akcije, to je izvrševanje vplačil individualnih naročnikov. V začetku tega meseca, torej po obračunu 5. obroka, je bilo zapadlih obrokov za prek 50 milijonov. Da se bo lahko vsak sam prepričal o kritičnosti situacije, povejmo še to, da 157 podpisnikov ni plačalo še nobenega obroka. To nerazumljivo obnašanje je zelo nekorektna igra do vseh tistih, ki redno plačujejo, še bolj pa do vseh KS in gradbenih od-

borov, ki so moralno in materialno obvezali, da bodo Elrad in ostali izvajalci dobili izplačane pogodbene zneske, končni uporabniki pa pravočasno kvt priključek. Verjetno je odveč razlagati, da pri oblikovanju cene posameznega priključka ni bilo predvideno kakršnokoli kreditiranje izpadlega prihodka, saj ob dejanskih obrestih za najeti denar še zdaleč ne bi uspel s takšnimi cenami priključkov.

Zato naj bo ta zapis obenem tudi zadnji apel vsem dolžnikom, da poravnajo zapadle obveznosti.

e) Terminski plan priključevanja in odklapljanja »črnih« odjemnikov:

Priklučevanje udeležencev (pogodbene strank) na kvt sistem poteka od srede novembra, po terminskem planu, ki ga je določil odbor za KTV. Prioritetno je priključevanje v družbenih stanovanjih, kjer je tudi največ pogodbene strank, in to v tistih vhodih, kjer je bila večina za KTV. In ki so tudi poravnali obveznosti iz pogodbe. V I. fazi priključevanja se v vhodih, kjer je večina stanovcev, sklenila pogodbo, priključujejo na sistem tudi tisti, ki pogodbe niso sklenili, z možnostjo, da jo še sklenejo, sicer jih bomo v akciji »čiščenja« izključili. Ko bo po treh letih samoupravna stanovanjska skupnost občine Ptuj pogodbene strank v družbenih stanovanjih vrnila pogodbeno vrednost, postanejo priključki na KTV družbena lastnina. Da odpadejo stroški vzdrževanja skupinskih anten (večina stanovcev je priključena na kvt sistem), bodo le-te odstranjene in stanovci, ki niso podpisali pogodbe, bodo morali uporabljati sobne antene.

Priklučevanje na kvt sistem bo potekalo po planu vse do maja 1988, ko se predvideva tehnični prevzem celotnega sistema. Priključevanje pa je odvisno od vremenskih razmer, dobave uvoženih kablov, rešitve pravno lastniških odnosov s strankami, kjer poteka trasa, predvsem pa od priliva denarnih sredstev na osnovi pogodb. Do 10. novembra 1987 pogodbene stranke dolgujejo prek 50 milijonov din.

f) Možnosti dograjevanja satelitskih tv programov in širjenje kvt sistema na ostale KS mesta Ptuj:

Z dograjevanjem na antenskih sprejemnih stolpu na Srednješolskem centru Ptuj, kar seveda zahteva dodatna denarna sredstva, bi bilo mogoče še gledati programe kot SAT 1, BR 3, teleclub, Music Box in programe lokalne televizije. Sama lokacija antenskega sprejemnega stolpa in zgrajena mreža dopuščata možnost za gradnjo KTV v ostale KS Ptuj. To bi naj bila II. faza gradnje kvt sistema v Ptiju, če bo seveda po KS dovolj interesentov in če se bodo KS organizirale na način, da bo možno akcijo speljati.

g) Kdo so člani odbora za gradnjo kvt sistema v štirih KS mesta Ptuj?

– Janez Belšak – predsednik odbora
– Jože Maučec – tajnik odbora
– Janko Bohak – član
– Janez Drevenc – član
– Mihael Gobec – član
– Boris Gornik – član
– Stefan Hajduk – član
– Ciril Jurkovič – član
– Milan Potočnik – član
– Albin Pišek – član
– Martin Ozmeč – član
– Stanko Peklar – član
– Jože Sotlar – član
– Rafko Sirec – član.

h) Nove cene za priključek na kvt sistem:

Cene veljajo do konca leta 1987. Pogodb je možno skleniti na sedežu skupnih služb KS občine Ptuj, Jadranska 6.
– 210.000 din za priključek v blokovski družbeni izgradnji,
– 240.000 din za priključek v blokovski družbeni izgradnji (etažni lastnik),
– 340.000 din v zasebni stanovanjski hiši v KS Boris Zihleria Ptuj, KS Dušana Kvedra Ptuj, KS Jožeta Potrča Ptuj in KS Franca Osojnika Ptuj.

– 370.000 din v zasebni stanovanjski hiši v KS bratov Reš Ptuj in KS heroja Lacka Rogoznica (del).

Cena priključka za delovne organizacije, društva, obrtnike... je 800.000 din.

Odbor za gradnjo kvt sistema v štirih KS mesta Ptuj

Med Osojnikovo in Potrčovo cesto so delavci KGP-tozd Nizke in hidrogradnje dokončali novo parkirišče, ki je lepo urejeno, na njem pa je prostor za 156 vozil. Temeljna organizacija Komunalni servisi, ki je investitor tega objekta, je po doslej znanih podatkih za vse dela odstela okoli 180 milijonov. Občani pa želijo, da bi bilo novo parkirišče povezano tudi s Trstenjakovo ulico z izhodom pri Lekarni. Tako bi se bolj zaživel.

V Ptiju kmalu 420 parkirnih prostorov

Ce smo urbanistom in ostalim odgovornim za prometno ureditev Ptuja do leta očitali, da je v našem starem mestu zdaleč premalo parkirnih prostorov, potem se bodo vti ti očitki kmalu lahko polegeli. Ali pa ne?

Do sedaj smo imeli v Ptiju na štirih uradnih parkiriščih natanko 221 označenih parkirnih prostorov za osebne avtomobile: na parkirišču ob Vodnikovi ulici (za sodiščem) je prostora za 96 osebnih avtomobilov, pri Potrčevi cesti za 35 in na parkirišču pod gradom za 54 vozil tudi avtobuse.

Ob Raičevi ulici, za zgradbo SO Ptuj, pa že raste drugo, nekoliko manjše parkirišče, ki bo estetsko urejeno z večjimi zelenicami, na njem pa bo prostor za 36 vozil (12 za SO Ptuj). Investicijo bo veljala okoli 56 milijonov.

Tako bomo z okoli 200 dodatnimi parkirnimi prostori v Ptiju imeli kmalu prek 420 označenih. To pa bo dosedanje stanje na tem področju prav gotovo v veliki meri razbremenilo.

M. Ozmeč

V vrtu

O najprimernejšem času za sajenje sadnega drevja – ta je sedaj – je bilo povedano že pretekli teden v strokovnih nasvetih in pripomembih za opravila v vrtu, pa tudi na kaj moramo biti pozorni pri prevozu sadnih sadik, da le-te ne bi zmrznilo, in kako pripravimo zemljo za sajenje sadnega drevja. Hkrati je bilo napovedano, da bomo v danesnjem prispevku nekoliko govorili o tem, kakšno sadiko in kako jo posadili.

Uspeh sajenja je precej odvisen od kakovosti sadne sadike. Sorta in podlaga sadike morata biti označeni na etiketi. Navedena sorte posamezne organe sadne rastline nad cepilnim mestom, podlaga pa koreninski sistem do cepilnega mesta. Ker so korenine lahko generativne – te se razvijajo iz semena (semenjak) – ali vegetativne – te se razvijajo iz dela sadne rastline, običajno iz enoletnega poganjka –, presojamo kakovost koreninskega sistema takole: koreninski sistem mora biti dobro razvit, značilen za svoj izvor, pri čemer naj bodo pri semenjaku dobro razvite glavne in stranske korenine, ki morajo biti daljši od 25 cm z izrazito razvjanjem korenin prvega, drugega in tretjega reda; pri vegetativnih pa morajo korenine biti šopasto oz. gosti razvijane. Za vse korenine velja, da morajo biti zdrave, na njih ne sme biti znakov rakastnih tvorb, ne smejo biti poskodovane od bolezni in skodljivcev, zmrzljene ali izsušene ter polomljene.

Ob reži korenin pred sajenjem ni kaj dosti svetovati. Režemo le korenine, ki so polomljene ob izkopu ali med prevozom, in to z ostrim rezilom pravokotno na dolžino, da bo rana gladka in čim manjša. Korenine pred sajenjem namakamo v zmesi ilovice, kravjaka in vode, da se bo sadika v začetku vegetacije bolje sprijela z zemljoi in pričela rasti. Prvorazredna sadika mora imeti zdravo in ravno deblo z dobro razvitim brstom in dozorelim lesom. Enoletna sadika naj bo visoka 1,5 m, medtem ko imajo dveletne sadike v višini krošnje 4 do 5 mladič.

Vsako sadno drevo mora imeti oporo, vsaj prva leta, dokler se korenine dovolj ne razrastejo in drevesa ne učvrstijo in da se ob njem oblikuje ravno deblo. Drevesa na sibkorastoch podlagah morajo imeti stalno oporo, sicer jih je manjši veter, zlasti vihar, ob teži plodov, mokrega listja in sploh težje krošnje podre.

Kol naj bo lesen, ošiljen in ožgan tako, da ga obdaja tenka plast oglja za trajnejšo zaščito pred troh

DELEGAT Lujzek

Dober den! Zaj, ke smo si že malo od podražitve in devalvacije dinara opomogli, drogoč s punimi pluči dihamo vsakdanje življe. Gor na jesen se tak pomalen zima sprova. Skoro vsoki den je boj hladno, tak ke sen si jaz že zimsko opremo priskrbeja. Za nove duge gate, porhatno debelo majco in zimske črveli ali pa skornje, kak pač keri boj zastopi, sen moga dati skoro vejkši kup dinarov, kak je vsa tota oprema po obseg znesla. Saj je tudi en jugoslovanski matematik zracuna, da moreš dati pri nas za novi avto vejkšo težo kovancov, kak je avto žmeten. Saj vete, kovanci so tisti ta zeleni, bankovci pa tisti ta papirni. Vete, v storih cajtih, te sen jaz k firmi hoda, so me stric boter pitali: »Veš, Lujzek za tebe man denarno dario, ti pa si posli son kupi, kaj ti paše. Pa me zanimle, bi rajši meja kovinaste kovance ali papirnate bankovce...« Vete, jaz sen malo razmišla, v glavi se mi je lučka posvetila, pa sem hitro pravilno reagira: »Drogji boter, ke ne bi bilo kokšne zamere, naredma mijaj tak, da mi vi kovance v bankovce zamotajte, pa hon jaz obojne meja...« Boter so me malo postroni pogledali in mojo prošnjo uslušali. Še gnejši den se mi dobro zdi, kak sen tistikrot botera na diplomatski način okoli prinesa. Zato pa so meni, gdo sen mali bija, pravili, da bon te, gdo bon veiki — sigurno v kokšni diplomatski službi. Ker se tota beseda sestoji iz diploma in mat, vam moren povedati, da sen diplomiral v drugem nadstropju, pravzaprav v pritičji osnovne šole, matiran pa sen itak vsoki den od moje Mice in zvezne vlode, ki mi stabilizacijske pakete na glavo meče, tak ke sen že čista puklasti.

Te pa zadost za gnes no čez štirinajst dni drogoč nasvidenje. Tisti, ki ste zaposleni v združenih delih, se van obetajo duge počitnice v počasitev praznika republike. Želim vam prijetne praznike, pa veselo, zdravo in da biše v moški kaj ostalo.

Vaš LUJZEK

Resna, slovesna

Obletnica varstva okolja (1977–1987)

Pošteni, zavedni državljanji, občani, krajanji na poljani in v beli Ljubljani, v deseti obletnici resne, slovesne objave posebnega leta za varstvo okolja, človeških pravic, naravnega javnega reda, pripenjam greko priznanje: to kurentovo ježekovo vsem hrupnim, prehrupnim in slavnim strelcem na glinaste golobe za dolgoletno razbijanje skupnosti zvestih občanov, oreških krajanov, dojenčkov, otrok in mladine naše ljube domovine.

To bričko spoznanje postal bo sladko priznanje bodoče stvaritve in ureditve naravnega ptujskega parka, zdraviliškega plesa, sožitja iskrenih ljudi, prijetnih živali, zdravilnih rastlin, še žlahtnih kamnin in rudnin, svežine teh zračnih višin.

To naše odkrito kipenje, hrepenenje publike za dan republike.

Miro Jasni

Krst mošta v haloški kleti

Medtem ko smo bili minule dni priča raznim velikim zabavnim prireditvam ob krstu mošta, martinovanju in drugih ptujskih zabavah, je v marsikateri haloški in slovenskogoriški zdanicu bilo še lepše. Dočačini so krstili moš v vino po starem, že uveljavljenem sistemu — sosed sosedu. Iz hramov je dišalo po pečenkah, poticah in drugih dočačih jedeh, iz kleti so nosili ta mladega in ga z veseljem použili. Ponekod pa so prišli tudi, da pravi krstitelji s svojim spremstvom — kot pri Kelenčevi na Velikem Vrhу v Hatalozah. Da je bilo lustno in veselo pozno v noč, tega verjetno ni treba dodajati...

Krst mošta je v Kelenčevi kleti opravil pevec ptujske skupine Prerod Ljubo Huzjan. (Foto: M. Ozmec)

V mesecu boja proti alkoholizmu za zdravo prehrano

Odziv na razpis komisije za zdravstveno vzgojno dejavnost pri občinski organizaciji Rdečega kriza Ptuj, ki je k sodelovanju povabilo organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, obrate družbene prehrane in sole, da bi se vključili v pripravo pogrinjnikov pod naslovom »Zdrava prehrana — sadje«, je bil dober: prijavilo se je nekaj šol ter dve organizaciji združenega dela. Zanimivo je, da je zelo slab odziv v ptujskih osnovnih šolah.

Priprava pogrinjnikov sodi v program aktivnosti v mesecu boja proti alkoholizmu. V sołah in združenem delu so jih pripravljali 23.,

24., 25. in 26. novembra. Posebne komisije so jih ocenile, nagrade pa jih bodo izročili v prihodnjem mesecu.

V prihodnjem letu bodo novembrske aktivnosti potekale pod naslovom »Alkoholizem in kajenje v delovnem okolju.« Zanimivo je, da je nedavni kongres klubov zdravljenih alkoholikov v Zagrebu dal nekaj novih spoznanj o alkoholizmu. Tako načrtujejo v svetovni zdravstveni organizaciji, da bo boj proti alkoholizmu uspešnejši, če bodo vse dele, tudi Jugoslavija, do leta 2000 zmanjšale proizvodnjo alkohola za petnajst odstotkov.

Nova spoznanja o tretji bolezni pa prav tako ne pozna več zmernega pivca: vsak, ki piše, je že zdravstveni problem.

V Zagrebu so se ptujski zdravljenci predstavili z videokaseto, na kateri so strnjena prizadevanja za preprečevanje alkoholizma v zadnjih petih letih. Posebno se je navdušil dr. Ivan Gudelj, znani alkoholog, ki piše o alkoholizmu med mladimi, sicer pa vodi klub zdravljenih alkoholikov na Reki. Dr. Zlata Ivetič, terapevtka ptujskega kluba, je povedala, da bo v kratkem prišlo do medsebojnega srečanja.

MG

KLUB MLADIH

Pred kratkim se je zbralok okoli 25 mladih pa tudi starejših, ki želijo v prenovljenem klubu mladih razvijati svojo dejavnost.

Kot kaže, delavci Stanovanskega servisa krepljko zamujajo z deli v klubu, vendar pa so obljubili, da bodo klub uredili do desetega decembra. Prva večja prireditev v klubu bo že 11. decembra. Šahovsko društvo Mip bo namreč v njem pripravilo mednarodni šahovski turnir. Uradna otvoritev kluba pa bo 26.

Z ZGODOVINSKIM POSVETOVANJEM KONČALI PRIREDITVE OB 750-LETNICI VELIKE NEDELJE IN TAMKAJSNJE ŽUPNIE

»Vzročeni so vam veliki umetnostni zakladi — bodite ponosni nanje . . . !«

Tako je svoje predavanje o umetnostnozgodovinski pričevalnosti Velike Nedelje končal akademik dr. Emilijan Cevc. Pridružili so se mu krajanji in gostje, ki so napolnili dvorano kulturnega hrama. Okrog tristo jih je bilo, in kot so povedali predavatelji, so s tem pokazali izredno kulturno pripadnost.

Zadnje dejanje ob 750-letnici Velike Nedelje je pričel predsednik skupščine krajevne skupnosti Ivan Hržič. Zahvalil se je predavateljem, da so prišli, saj so s svojo prisotnostjo razkrili marsikateri še neznani podatek o kraju.

»Ta pokrajina, ki je bogato posejana s hribi in dolinami, s tragi in cerkvicami, od katerih so nekatere prave male umetnine, daje vedeti, da so tukaj nekoč živili ljudje, ki se klub vojnam, kugam, lokatom ali vojskam niso zadovoljevali z golid materialnim obstankom, temveč so se spraševali po višjih ciljih... Ormoška občina je nerazvita mati duhovno bogati eliti pesnikov, pisateljev, publicistov, narodnih buditeljev in politikov...« je med drugim v svojem predavanju z naslovom Znane osebnosti ormoške občine ali kulturna podoba velikonedenjske dekanije

»Kar je enkrat v muzeju, ima novo domovinsko pravico. Vračanje je težko, saj bi potem spraznili osrednje muzeje. Nihče tudi ne jamči, da bi na izvirnih mestih dragocenosti tudi ostale. Tudi sam sem proti takšnemu preselejanju. Rešitev je v dobrih odlitkih, ki jih postavimo na mesta, kjer so svoj čas umetnine bile. To je v svetu že ustaljena praksa, mi je med drugim povedal dr. Emilijan Cevc.

povedal slavist in višji bibliotekar Jakob Emeršič.

Seznam znanih osebnosti je končal pri številki 155, in kot pravi, se ta del Slovenije nima česa sramovati, pač pa ga to obvezuje, da se ne zaduši v tarnjanju o nerazvitosti. Toliko imen tudi kaže, da se je tukajšnje ljudstvo kljub vsem težavam razvijalo normalno zdravo in je nudilo sebe vedno najboljše.

Teolog in zgodovinar Anton Ožinger je govoril o 750-letnem zgodovini križniške župnije Velika Nedelja. Dr. Karel Bedernjak je imel predavanje z naslovom Duhovne osnove križniškega dela v njegovega dela. Posvetovanje — uradni del pa je sklenil dr. Emilijan Cevc.

Nov programski svet

decembra.

Na omenjenem sestanku o klubski dejavnosti so predstavniki najrazličnejših mlađinskih dejavnosti pogovorili predvsem o vsebinski dela v klubu. Kaže, da ima veliko skupin, društev in posameznikov precejšen interes za delo v klubu in da bo potrebno skrbno razdeliti termine, v katerih bodo posamezne dejavnosti potekale. Zaenkrat so to nalogu zaupali novemu upravniku, pri tem

pa mu bo pomagal tudi desetčlanski programski svet kluba, sestavljen iz mladih, ki so že doslej sodelovali v pripravi programa kluba.

Delo v klubu bo torej začelo v decembru, najbolj pa bo verjetno pritegnila »uradna« otvoritev s koncertom in nastopom kranjske gledališke skupine Gledališče čez cesto. Obisk pa so obljubili tudi člani Mladinice Fotografie M.

Čestitke trem zlatim parom

Na matičnem uradu v Ptiju je bilo v soboto, 21. novembra, posebno slovesno, saj so pred pooblaščenega delegata skupščina občine Ptuj in matičarja stopili kar trije pari, ki so že petdeset let, preživeli v trdn za-konski vezzi. Za zlatoporočence so bili slovensko razglašeni:

JAKOB in GENOVEFA BEDRAČ iz Njiverc 4 v KS Kidričevo. Jakob je bil rojen 26. 4. 1912 in je upokojen šofer, Genovefa, roj. Zvarc, 29. 12. 1913, pa je delala doma in gospodinjila. V zakonu sta imela 3 otroke, danes pa imata 5 vnukov in tudi že 4 pravnike.

Jakob in Genovefa Bedrač ob razglasitvi za zlatoporočena v spremstvu svojih bližnjih.

Foto: S. Kosi

FRANČIŠEK in MARIJA DOLENC, Lovrenc na Drav. polju 122/a. Zlati ženin je bil rojen 14. 8. 1912, pred upokojitvijo je bil železničar-sklađačnik, vsa leta po osvoboditvi pa tudi aktiven družbenopolitični delavec v kraju in v občini. Marija, roj. Medved, 17. 4. 1913, pa je delala doma. V zakonu sta imela 3 otroke, danes pa sta ponosna tudi na 5 vnukov in 1 pravnuka.

Frančišek in Marija Dolenc v poročni dvorani matičnega urada v Ptiju.

Foto: S. Kosi

IVAN in KATARINA MILOŠIĆ, upokojena delavca z Dravinjskega vrha 29 v KS Videm pri Ptiju. Ivan je bil rojen 12. 10. 1912, Katarina pa 30. 10. 1917. V zakonu se jima je rodilo 5 otrok, danes pa se veselijo tudi ob 11 vnukih.

Zlatoporočencem iskreno čestita tudi uredništvo Tednika!

Ivan in Katarina Milošić med svojimi najdražjimi ob razglasitvi za zlatoporočenca.

Foto: Langerholc

Kabelska televizija tudi v občini Ormož

Tudi v občini Ormož se zanimajo za kabelsko televizijo. V krajevih skupnostih Središče in Ormož se dogovarjajo z Elnadom, da bi na Humu postavili skupno anteno za interese iz teh krajevnih skupnosti. Doslej se je za kabelsko televizijo prijavilo 400 prebivalcev, iz Središča in 190 iz Ormoža. Za zdaj je cena priključka 500.000 dinarjev. Interesenti se lahko prijavijo do 15. decembra.

N. V.

150 let rojstva Antonia Foersterja

20. dec. 1837 se je na Češkem rodil komponist, pianist in organist Anton Foerster, ki spada zlasti z opero Gorenjski slavček med slovenske klasične. Čeprav je bil po rodu Čeh, se je tako vživel v slovensko narodno dušo, da ga lahko gladko štejemo za enega najpomembnejših glasbenih osebnosti 19. stol. na Slovenskem. Dve leti je služboval v Senju na Hrvaskem, a nato od leta 1867 naprej v Ljubljani. Umrl je v Novem mestu 1926. Pomemben je zlasti v čitalniški dobi, saj je bil med utemeljitevji orglarske sole ter dolgoletnim urednikom Cerkvenega glasbenika. V cerkveni glasbi je utemeljil načela cecilijske reforme. Poleg omenjene opere Gorenjski slavček, ki jo vedno znova izvajajo, omenimo še nekaj uglašljive: Tebe, Marija, srca slavijo, Dekle in lilia, Vse mine, Planinar, Ljubezen do domovine. V tih noči, Njega ni, Planinska, Domovina, Večerni ave idr.

Ljudska in študijska knjižnica Ptuj je ob 150-letnici njegovega rojstva pripravila razstavo njegovih glasbenih del, ki so ji dostopne, ter literature o njem. Razstava bo od 3. do 30. dec. vsak dan od 8. do 19. ure, v soboto pa od 8. do 12. ure. Opozorjam pa, da je do takrat še odprt razstava v Vuku Karadiču, ki je med najbolj obiskanimi razstavami sploh.

E.J.

Akademski slikar Oton Polak v Ptiju

Oton Polak, akademski slikar iz Maribora, je Ptujčanom znan, saj je bil večkrat gost borške slikarske kolonije. Ob njegovi sedemdesetletnici bo 3. decembra ob 18. uri v paviljonu Dušana Kvedra odprt retrospective razstava, ki jo je p. pravil Pokrajinski muzej iz Ptuja v sodelovanju z mariborsko Umetnostno galerijo. Razstava bo odprtva do konca decembra.

NaV

Poziv raziskovalcem

Ceprav skupčina občinske raziskovalne skupnosti na zasedanju 17. novembra ni bila sklepna, so delegati klub temu pregledali gradivo za devet točk dnevnega reda. Podobno kot ostale skupnosti, ki so zasedale v prejšnjem tednu, so razpravljali o spremembah finančnega načrta, ki jih je zahtevala iz dneva v dan večja inflacija, o uresničevanju finančnega načrta v devetih mesecih letos in programu dela za prihodnje leto.

Finančni načrt skupnosti se je v primerjavi s prejšnjim povečal za 1,75 odstotka ali za 49,3 odstotka, če ga primerjamo z realiziranim programom za leto 1986. Tako so dodali sredstva za pospeševanje inovacijske dejavnosti, za dejavnost kluba mladih raziskovalcev, sofinanciranje diplomskega naloga, del sredstev pa so namenili tudi za posodobitev informacijskega sistema v občini.

Predstavniki skupnih služb s sestavnimi družbenimi dejavnosti so jih seznanili tudi s spremembami statuta skupnosti, razvidom del in nalog ter s statutom. Poleg tega pa še z osnovami poslovanja skupnosti v prihodnjem letu. Raziskovalna skupnost sodi med tiste, ki v prihodnjem letu ne bo razpolagala z bistveno manjšimi sredstvi. Na številnih letosnjih dogovorih so poudarjali pomen lastnega znanja za razvoj in sanacijo zdajšnjih gospodarskih razmer. Za to je potrebno znanstvenoraziskovalnemu delu zagotoviti ustrezno pozornost, s tem pa tudi materialno podporo. Tako so razmišljali tudi o tem, da bi v občini kazalo ustanoviti profesionalno raziskovalno ustanovo, v okviru skupnih služb pa ustrezno zaposlit primerenega strokovnjaka za to dejavnost.

Skupčina je ponovno pozvala delovne organizacije in skupnosti, da do dvajsetega decembra predložijo naslove raziskovalnih nalog. Glede na dosedanje praks so jih bodo finančno podprtli. Tako na primer letos skupnost sofinancira kar trideset raziskovalnih nalog, za katere bo na voljo nekaj nad 72 milijonov dinarjev. Poročilo o njihovem uresničevanju pa bodo dali že na decembrsko zasedanje.

Ceprav sodi raziskovalna skupnost med bolj molčeče, so 17. novembra razpravljali tudi o pobidi delegacije iz krajevne skupnosti Destrnik: ta je predlagala, da bi tudi v občini razmišljali o raziskovalnih nalogih, v katerih bi zbrali in obdelali podatke o radioaktivnosti in onesnaževanju zraka. Prav tako želijo odgovor, kaj je pokazala preiskava v Gabrniku, kjer so geologi iskali primerno lokacijo za odpadke.

MG

Med minulimi poletnimi počitnicami je končno tudi naša največja osnovna šola dobila novo zunanjeno podobo. Pročelju in novim oknom pa so pred nedavnim dodali še nov pločnik ob šoli, ki so ga uredili v okviru družbenokoristnega dela učencev. Predračun za omenjeni pločnik pri osnovni šoli Toneta Žnidariča je bil namreč tako visok, da dela ne bi mogli oddati kateri izmed gradbenih organizacij. Zato so se skupaj z učenci dogovorili, da bodo opravili vsa pripravljalna dela sami. Tto so tudi storili in prihranili šoli skoraj 2 milijona 400 tisoč dinarjev, saj so za strokovno polaganje plačile 280 tisoč dinarjev od po predračunu predvidenega zneska 2,800.000 dinarjev.

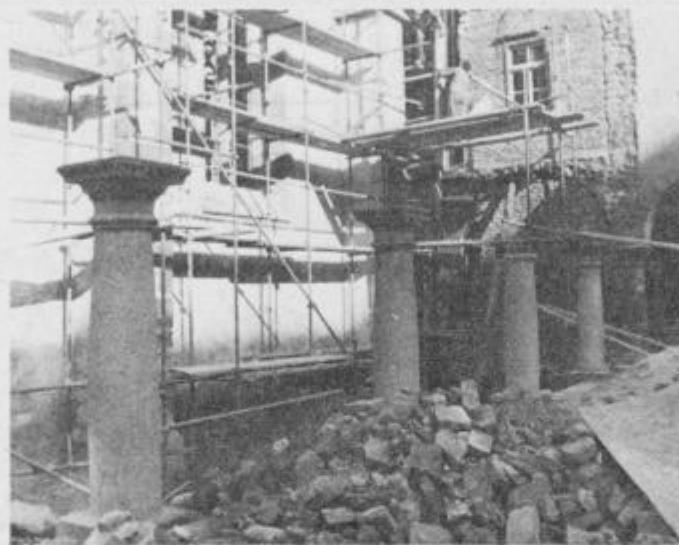
Ravnateljica šole profesorica Marija Šumandlova pa pravi, da akcije še niso končali. Do jeseni bodo opravili še pripravljalna dela za šolsko kolesarnico (izkop

in nasutje gramoza), nakar bi radi pridobili še sredstva za asfaltiranje kolesarnice in za streho. Vse to še sodi k ureditvi okolja pri šoli.

»Ta dela se bodo zavlekla še v spomladanske mesece in nam nekako nadomeščajo tisto družbenokoristno delo, ki smo ga prej opravljali pri raznih delovnih organizacijah. Tako smo na primer obirali grozdje in jabolka. Letos nas očitno niso potrebovali, ker je bila letina bolj slabá.

Ni pa to vse, kar delamo. Nnija stopnja je vključena še v razne zbiralne akcije. Letos smo na primer nabrali prek 2000 kilogramov kostanja, zbiramo steklenice in papir. Tako lahko tudi neposredno financiramo delo nekaterih šolskih organizacij, razne ekskurzije in podobno.« pravi ravnateljica Marija Šumandlova in pri tem poudarja, kako potrebno in koristno je tako delo.

mš

Obnova minoritskega samostana

Klub pozni jeseni se gradbeno sezona nadaljuje. Tako nemočno delajo naprej tudi pri obnovi minoritskega samostana. V teh dneh delajo pri statični sanaciji severnega vogala ob prezbipteriju nekdanje cerkve. Projektant je Stojan Ribnikar, dela izvaja Marjan Korpar, celotno obnovo pa vodi Viktor Gojkovič iz Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Maribora. Sredstva zagotavljajo občinska in republiška kulturna skupnost ter Zupnijski urad svetega Petra in Pavla. NaV

Šoli prihranili veliko denarja

Z delovne akcije v šoli Toneta Žnidariča v Ptiju. Foto: mš

Podeljene Trubarjeve plakete in diplome

Minuli petek je bila v mali dvorani Cankarjevega doma slovensnost, na kateri so podelili Trubarjeve plakete in diplome, ki jih podeljuje Zveza kulturnih organizacij Slovenije pisateljem, prevajalcem, mentorjem in novinarjem za njihovo delo pri širjenju bralne kulture.

Trubarjevo plaketo sta dobila pesnica Saša Vegri in pesnik Tone Pavček. Saša Vegri za razvijanje bralne kulture mladih, saj uspešno povezuje poznavanje literatur in otrok z lastno ustvarjalnostjo. Oblikovala je vrsto tematskih razstav za otroke za posebni delu z njimi, ocenjevala mladinsko literaturo in jo predstavljala v revijah, radijskih in televizijskih programih. Tone Pavček se je s svojim mladinskim pesništvom trdno zapisal mlademu rodu, s katerim se srečuje že več kot 25 let ob pogovorih in podelitvah bralnih značk, ki so za mlade bralce nepozabna doživetja. Z zadnjem pesniško zbirko Prave/nepravé pesmi je ponovno dokazal, da je zvest mladim, saj jim zna prisluhniti v različnih obdobjih njihovega življenja.

Trubarjevo diplomlo pa je prejela slavistka Kristina Šega. NaV

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE (320)

Povej, kdo te razume . . .

Inž. J. K. iz Ljubljane nam je pred časom poslal svoje mnenje o petem delu francoske enciklopedije za otroke z naslovom Povej, kako deluje . . . , ki je v prevodu Lojzeta Uršiča in Rada Smolinskog izšla pri založbi Globus (pri ČGP Delo). Takole piše:

»Natančneje sem prebral nekaj opisov delovnih raznih naprav in opazil, da je praktično pri vsakem kaj narobe. Prevajalca si izmisljaju oziroma zamenjujeta ustaljene slovenske strokovne izraze, večkrat prevajata dobesedno iz francoščine in tvorita nemogoče stavčne kombinacije — jezikovne in strokovne.

Precej opisanih naprav je tudi starinskih in se že davno več ne uporabljajo; nekatere se pri nas sploh nikoli niso. Moti tudi — za francoskega avtorja razumljivo — pretirano poudarjanje francoskih izumiteljev in izdelkov. V ilustraciji vam pošiljam nekaj fotokopij. Prepričam sem, da primeri niso najhujši, saj so izbrani bolj naključno.

Izdajatelji so očitno imeli dober namen predstaviti mladini naprave, ki jih srečujemo v vsakdanjem življenju. Bojim pa se, da bo tistim, ki bodo knjigo prebrali, ostala (ali morda postala) marsikatera stvar nerazumljiva skrinvost.

Z pravilno in razumljivo razlagu zapletenih naprav je pač potrebno veliko znanja, s katerim se prevajalca in strokovni redaktorji v tem primeru ne morejo ravno povhvaliti.«

Kaj lahko rečemo o tem? Že površno branje posameznih prispevkov pod slikami nas spravlja v dvome, ali sta se prevajalca sploh zavedala, komu je knjiga namenjena. Tako lahko npr. pod zanimivim naslovom Vohunsko oko (str. 10), za katerim se skriva nič hudega sluteče (optično) kukalo na vratih, preberemo tole: »Videti, ne da bi te kdo videl. to je ena izmed starih človeških želja. (...) To

željo lahko uresniči sam zase za račun tujev z oknicami, rebračami, zastorji, nagnjenimi zrcali na okenskih policah, nazadnje s kukalnico, praktično odprtino na vratih. »Na isti strani lahko izvemo, da se cvrtniku (pripravi za cvetje rib, krompirja, mesa) po novem reče »električna pečica« in da »nekateri pečice razdišljajo hlapa s precejšnjim«, s čimer je verjetno mišljen filter (čistilnik). Takega je še več, to, čemur navadno pravimo bojler ali grelnik, je naenkrat »kopečna peč« (str. 14), pod sliko opekača za kruh najdemo napis Žar, na str. 20 izvemo, da so vžigalice »parafirane« in ne parafinirane, kot smo mislili doslej, na str. 40 pa to, da potapljači uporabljajo namesto plavutk »plavutko kožico«; mlinarska industrija je prekrščena v »mlinško industrijo« (str. 181), ampermeter pa po novem besedotvorju v »ampferometer« (str. 58). In kaj lahko rečemo ob naslednjem opisu »delovnega načela« (menda delovanja) pomivalnega stroja (str. 13): »umazano posodo naložiš v razšanjene predale, a jo moraš energično škropiti z vodnimi curki. A ne samo ti, tudi koški s posodo se živahnno premikajo naokrog. Potlej jo često sterilizirajo s paro, osuši in takšna lahko ostane v aparatu. Ko jo potrebujejo, jo čisto in bleščeče se odtod poberi in znova uporabi.«

Preveč, vsega preveč, zato namesto običajne »morale« še tale uganka. H kateri pripravi (uporablja) jo vsak dan) sodi po vaše besedilo, ki ga bemo na str. 22: »Priporinjam, da počasi nabira mehanično energijo v obliki potencialne, to se pravi rezervne, med nedoločenim časom, ko jo uskladiščuje. In zelo naglo jo sprošča. To se razkriva v več procesih, seveda biologiskih, na drugem področju pa lahko pomislš na to, kako zadošča le trenutek, da zapraviš ves denar, ki si ga v dolgih letih potrepležljivo varčeval.«

Uganili ste. Gre za stranični izplakovalnik.

ZAKLADI, PRIČEVANJA PTUJA IN ORMOŽA

— p. Marjan Vogrin — Minoritska knjižnica Ptuj

Knjižni fond (okrog 4860 knjig) je predvsem nabožnega značaja oziroma teološko-filozofski (št. knjig: 1–8, 21, 22, 23 in 25). Zastopane pa so tudi ostale »septem artes« (gramatika — št. 16, retorika, dialektika, aritmetika — št. 20, geometrija — št. 18 (matematični priročnik za aritmetiko, geometrijo in trigonometrijo) je napisal minoritski pater Ferdinand Ternberger, 1719–1784), astronomija — št. 19 in glasba — št. 10), kakor tudi modernejše znanosti. Omembe vredne so knjige o kemiji (št. 13) in numizmatiki (št. 14), kakor tudi Deželni akti Stajerske (št. 9). Prav tako je zanimiva knjiga, ki je posredovala tedeni Evropi zdravilnost rogaškega mineralnega vrelca (št. 12).

Tri knjige so pomembne predvsem zaradi pergamentnega ovitka (št. knjig 15, 16 in 24). Fragment kot ovitek za knjigo št. 16 je bil najverjetnejše pisan v 11. stoletju. Starejši je fragment kot ovitek knjige št. 24. Nastal je v 10. stoletju (malokrščav, ali ligature, g je še odprt) in predstavlja prepis Teodozijevega kodeksa (zbirka zakonov), ki je nastal leta 438. Na pričujočem fragmentu je ohranjen konec 11. (zakon je bil izdan 21. I. 409) in začetek 12. (zakon je bil izdan 15. III. 313) knjige. Pisava je v obeh primerih karoliška minuskula. Tudi tretji fragment je karoliška minuskula, elementi gotske pisave pa so že

Pergamentni fragment Teodozijevega kodeksa, prepis iz desetega stoletja

vidni. Rokopis je verjetno nastal v 12./13. stoletju. Kraj nastanka bi lahko bil za vse tri južna Bavarska ali pa severni del današnje Avstrije.

Jezikovno so knjige predvsem latinske in nemške; slovenskih je 336, hrvaških 56 in čeških 10.

V knjižnici se nahaja 151 knjig iz bivšega minoritskega samostana v Mariboru, nekaj pa jih je tudi iz grškega, celjskega in slovenje-bistriškega minoritskega samostana. Precej knjig je tudi označenih z »ex libris«. Tako ima knjiga št. 24 trikratni »ex libris«, in to: Julianus Lay iz leta 1632, Joannes Andreas Prandtauer iz leta 1657 in p. Constantinus Wutt 1701–1771.

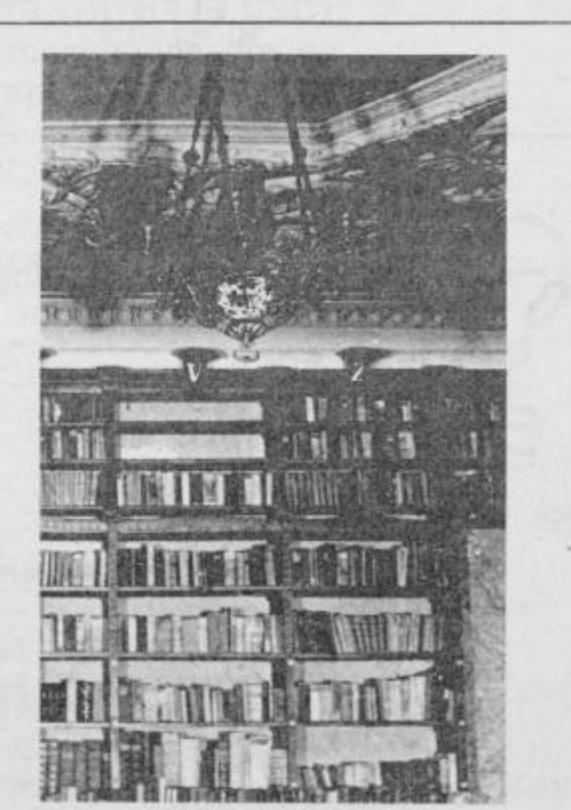
V prostor, kjer se knjižnica sedaj nahaja, je bila preseljena leta 1925, knjižne police pa so iz leta 1931. Takrat so začeli tudi na novo urejati knjižnico, pa je vojna na žalost to delo preprečila. Pred to se litivijo so bile knjige v 19. stoletju podpisane in razvrščene po policah (katalog je bil iz leta 1833).

Vojno vihro druge svetovne vojne je knjižni fond dobro prestal. Leta 1951 je bila knjižnica uradno zaščitena. Ob tej priložnosti je bil tudi narejen popis obstoječih knjig (bibliotekar Studijske knjižnice g. Andrej Kovač). Kaj več pa se takrat za knjižnico ni storilo. Prepusteno je bila zobu časa. V knjižnico so bili zaradi pomanjkanja prostora v samostanu (več kot polovica samostanske zgradbe je bila nacionalizirana) deponirani poškodovani kipi iz porušene minoritske cerkve.

Leta 1979 je začel samostan sanacijo stropnih štukatur, ki so bile med vojno poškodovane. Prav tako so bile takrat očiščene knjige. Delo je bilo leta 1980 končano.

Leta 1985 je bil med ptujsko Kulturno skupnostjo, Ljudsko in študijsko knjižnico in Minoritskim samostanom sklenjen dogovor o ureditvi samostanske knjižnice. Dela še trajajo, opravlja pa jih g. Jakob Emeršič.

Upam, da bo ureditev knjižnice do visokega jubileja ptujskega Minoritskega samostana leta 1989 končana. Takrat bo tudi dostopna za ogled kakor tudi za znanstveno delo.

OB DNEVU REPUBLIKE VAM ČESTITAJO IN SE PRIPOROČAJO

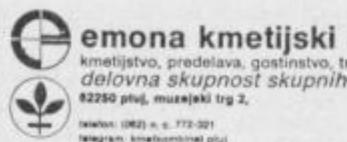
GRADBENO
INDUSTRIJSKO
PODJEDE
LJUBLJANA

TOZD
GRADNJE
PTUJ

62250 PTUJ, ORMOŠKA 22
TEL.: (062) 771-781

VAM OPRAVI vsa gradbena dela in storitve kakovostno.
Priporočajo se za obisk in naročila!

emona kmetijski kombinat n. sol. o. ptuj
kmetijstvo, predelava, gostinstvo, trgovina, servis, izvoz-uvod
delovna skupnost skupnih služb

62250 ptuj, muzički trg 2,
telefon: (062) 772-321
telex: 44 pru 33-218
bro ročni: 52400-607-32210

s temeljnimi
organizacijami
združenega dela
PRIPOROČA
SVOJE
PROIZVODE,
DELA
in **STORITVE.**

opekarna ptuj

vam nudi
vse potrebne opečne
in betonske izdelke
za gradnjo
od temeljev do strehe.

Prepričajte se
o kakovosti izdelkov.

agis-ptuj

TOVARNA AVTOMOBILSKE
OPREME IN SERVISI, r. o.

se priporoča s svojimi izdelki in
storitvami:

- avtomobilska oprema za osebne in tovorne avtomobile
- oprema za avtobuse in traktorske kabine
- hidravlični sedeži za traktorje
- gredno-ventilacijske naprave za prometna sredstva
- tahografi
- zavorni agregati Grau in hidravlični zavorni valji
- tehnični pregledi in servisiranje vozil

ELEKTRO MARIBOR, DELOVNA ORGANIZACIJA ZA DISTRIBUCIJO ELEKTRIČNO ENERGIJE
MARIBOR, Vetrinjska ul. 2, n. sol. o.

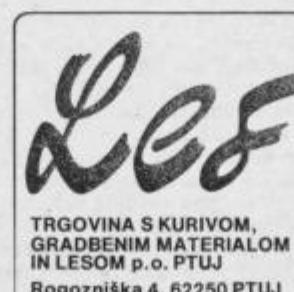
TOZD ELEKTRO PTUJ
PTUJ, Ormoška cesta 26/a, n. sol. o.

TOZD ELEKTRO PTUJ
se zahvaljuje vsem, ki jih obveščate o napakah
na električnem omrežju.

unial
tovarna glinice in aluminija
Boris Kidrič n. sub. o.
Kidričevo

vam ob
prazniku
republike
— 29. novembra
čestita
ter želi prijetno
praznovanje.

TRGOVINA S KURIJOM,
GRADBENIM MATERIALOM
IN LESOM p.o. PTUJ

Rogozniška 4, 62250 PTUJ

- LES PTUJ vam v poslovalnicah GRAMAT, BREG in KURIJO KIDRIČEVO nuditi:
— vse vrste izolacijskih materialov	žagan les
— vse vrste gradbenega materiala	— kopalniško opremo
— stavbno pohištvo in	— keramične ploščice
	— prevzemajo naročila
	za notranjo opremo

Prepričajte se — obiščite njihove poslovalnice!

emona merkur p. o. ptuj

62250 ptuj, mukova 2, slovenija, jugoslavija
telefon: direktor 771-518, 771-216 tožništvo,
771-383 komercialni sektor
771-506 računovodstvo
p. o. 36
Euro račun pri SDK Ptuj št. 52400-601-10222

org. enota:

se priporoča za obisk in nakup v svojih bogato založenih prodajalnah:

Tekstilna hiša
Merkur,
Dom, Bisera,
Zvezda, Jasmin,
Tehnika, Oprema,
Volan, Ideal
in
samopostrežnica
bratov Reš

ZDRAVSTVENI PROIZVAJALCI SREDINE OPIHNE V SLOV

ZAŠČITA IN IZOLACIJE POKRIVIN p. o.
PTUJ, HEROJA LACKA 5

opravlja

- antikorozisko zaščito kovinskih površin
- hidroizolacije
- termoizolacije
- slikarsko-pleskarska dela na industrijskih in stanovanjskih objektih
- fasade demit

INDUSTRIJA HIDRAVLICNE IN

KMETIJSKE OPREME

HIKO «Olga Meglič» PTUJ, p. o.

se priporoča
z izdelavo
hidravlične
in kmetijske
opreme.

komunala
gradbeništvo in
promet n. sol. o.

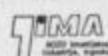
KGP Ptuj s temeljnimi organizacijami
zdržanega dela:

- Avtopark
  - Nizke gradnje in hidrogradnje
  - Komunalni servisi
  - Stanovanjski servis
  - Vodovod in kanalizacija
  - Visoke gradnje Drava
  - Projekta inženiring
  - Delovna skupnost skupnih služb
- Projektiramo, gradimo in vzdržujemo vse vrste gradbenih objektov, prevažamo potnike doma in po svetu ter opravljamo vse storitve s področja komunalne dejavnosti.

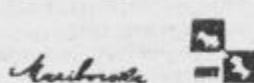
OB DNEVU REPUBLIKE VAM ČESTITAJO IN SE PRIPOROČAJO

DIMNIKARSKO PODJETJE - PTUJ - Pleternica ul. 3
Telefon: 062 771-000 in 771-488 — Drž. telef. 226 Ptuj 6144-6145-6146

Vsa dimnikarska opravila opravimo hitro in kakovostno.
Priporočamo se!

Sivilski kombinat intes n. sol. o.
TOZD pekarne vinko Šč. b. o.
62250 ptuj, trg mdr. 2

vam vedno zagotavlja kakovostne in sveže pekarske in slaščičarske izdelke!

Mariborška tekstilna tovarna
Maribor, Kraljevičeva ulica 19
Tel. (062) 26-241
telez 33117 YU MTT

DO Melje
DO Tabor
DO TVI Majšperk
DO Tovarna sukanca in pozamentterije
Proizvodnja: preja, tkanine, pletenine, sukanec, pozamentterija.

Sava Kranj
industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov n.o. sol. o.TOZD GUMARNA
Ptuj o. sol. o. Rajšpova 16

VAM ISKRENO ČESTITA
ter priporoča svoje proizvode.

DELOVNA ORGANIZACIJA GOSTINSTVO, Ljubljana, n. sol. o.
TOZD Motel Podlehnik, n. sub. o., Podlehnik

**TOZD MOTEL
PODLEHNIK**

vas vabi v svoje sodobno urejene prostore, kjer vas bodo vselej postregli z raznimi specialitetami in dobro kapljico.

metalka

TOZD Trgovina,
Prodajno skladišče Ptuj,
Rogozniška cesta 7,
vam nudi:
 — gradbeni material
 — keramične ploščice
 — pribor za ogrevanje s sončno energijo
 — kmetijsko mehanizacijo in poljedelsko orodje
 — ležaje, elektrode in še veliko drugega.

Mercator-Izbira Panonija, Ptuj

Projektirajo, montirajo, industrija Maribor, n. sol. o.
Telefon: 062 772-701 — Telex: 33218 MPP
Telefoni: 062 771-117 — 062 771-118
Drž. telefon: 33480 607-608-609

s temeljnimi organizacijami združenega dela
 — MALOPRODAJA
 — VELEPRODAJA
 — ZAŠČITA KIDRIČEVO
 — DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB
 se priporoča cenjenim potrošnikom!

ACO VULETIĆ
elektroinstalacije in meritve,
Jadranska ulica 11, Ptuj,
se priporoča s strokovnimi storitvami, ki jih opravljajo v soglasju z republiškim energetskim inšpektoratom.
Gre za naslednje meritve:
 — dodatnega zaščitnega ukrepa proti previsoki napetosti,
 — izolacijske upornosti,
 — ozemljitvene upornosti,
 — osvetljenosti.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE PTUJ

Prešernova 29,
s tehničnim sektorjem — Jadranska 12 in skupno kotlovnico Zihelova ploščad.

TOZD DELTA PTUJ

vabi potrošnike v svojo bogato založeno prodajalno. Priporoča vam svoje kakovostno izdelane proizvode.

Mercator-Ograd Industrijsko gradbeno podjetje, p.o.
Ormož, Kolodvorska 7**GRADITELJI!**

Za gradnjo stanovanjske hiše ali gospodarskega objekta KUPITE IZDELKE PRIZNANEGA PROIZVAJALCA MERCATOR — OGRAD ORMOŽ.

Izolacije servis**Slavko FURMAN — Ptuj**

generalna popravila vseh znamk zamrzovalnikov in hladilnikov, izolacije, servisi.

Za naročila se priporoča
po telefonu (062) 771-637

TOZD ELEKTROKOVINAR PTUJ

se vam priporoča:
 — s proizvodnjo vseh vrst cistern, bojlerjev, hidroforov, zabožnikov,
 — s splošno montažo elektroinstalacij,
 — s proizvodnjo bioloških čistilnih naprav,
 — s proizvodnjo kemičnih čistilnih naprav in sistemov za pripravo vode.

OBRTNO ZDRUŽENJE PTUJ

Vošnjakova 13, 62250 PTUJ ☎ (062) 771-892

S ČLANI — OBRTNIKI

VAM PRIPOROČA
SVOJE
STORITVE

Fotoatelje **LANGERHOLC** Ptuj, Prešernova 2,
zagotavlja hitro in kakovostno izdelavo slik, posnetih na domu, zunaj ali v ateljeju.
Fotoatelierji nudijo potrebne storitve in pomoč v barvni in črno-beli tehniki.
Priporoča se vam!

Fotoatelje **STANKO KOSI** Ptuj, Trg MDB
3
Portreti, legitimacije, posnetki otrok v ateljeju in na domu, razne prireditve in

svečane priložnosti ob vsakem času in v vsakem kraju, povečave in reprodukcije.
Vse storitve fotoatelierji v črno-beli in barvni tehniki.

62250 Ptuj, Ljubljana, n. sub. o.

cestno podjetje maribor n. sub. o.

TOZD ZA VZDRŽEVANJE IN VARSTVO CEST PTUJ

si prizadeva za to, da bi bili vsi udeleženci v cestnem prometu zadovoljni!

KMETIJSKA ZADRUGA PTUJp. o.
62250 PTUJ, Titov trg 12**ŽELI KMETOM, SVOJIM ČLANOM IN KOOPERANTOM**

mnogo uspeha v skupnih naporih pri pridelavi več in boljše hrane.
Vsem delovnim ljudem in občanom prijetno praznovanje

OBDRAVSKI ZAVOD

ZA VETERINARSTVO IN ŽIVINOREJO n. sub. o. Ptuj

Ornatka cesta 28 62250 Ptuj ☎ (062) 771-981, 771-317

TOZD Živinoreja TOZD Veterinarstvo

Vsem živinorejem in kmetovalcem, delovnim ljudem in občanom iskrene čestitke.

CERTUS MARIBOR AVTOBUSNI PROMET n. sub. o.

TOZD POTNIŠKI PROMET

PTUJ, n. sub. o.

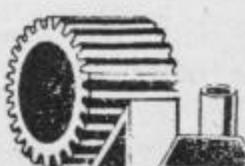
62250 PTUJ, RAJŠPOVA 14

vam zagotavlja
varna potovanja
in prevoze.
Po želji organizirajo
tudi posebna
potovanja in izlete.

PANORAMA PTUJ

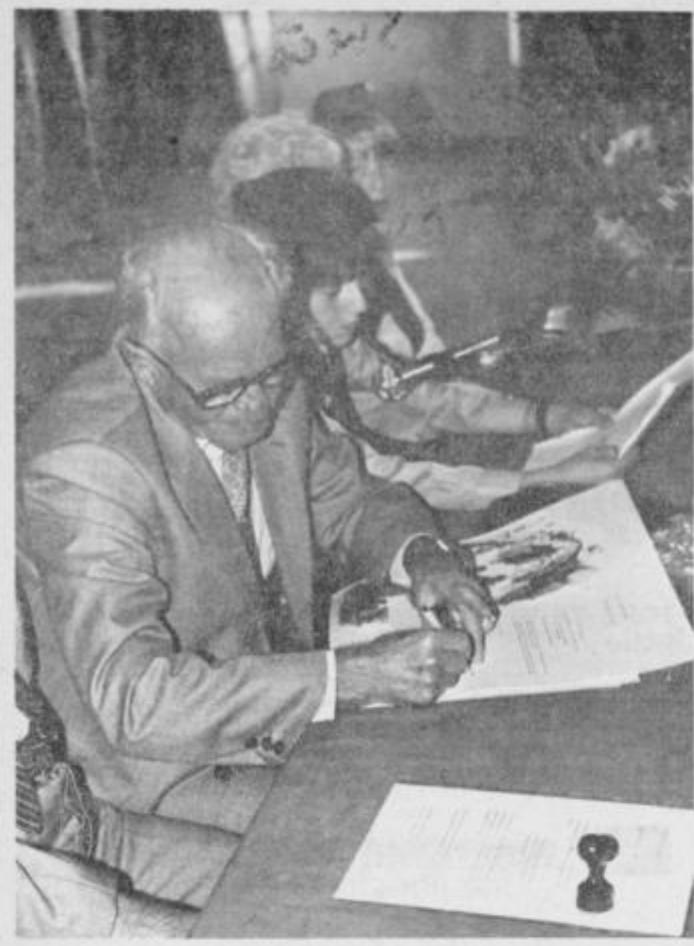
Telefoni: 062 772-841, 772-847, BRZOVNI PANORAMA Ptuj, TELEX 33400-601/1576 ptj

priporoča

STORITVE IN IZDELKE SVOJIH ČLANOV — OBRTNIKOV!

Kovinostrugarstvo
— izdelava zobnikov
in reduktorjev —
IVAN GOMILŠEK

Krčevina 18, 62250 Ptuj, telefon (062) 771-117 se priporoča z izdelavo vseh vrst zobnikov in reduktorjev.

mladi dopisniki
mladi dopisniki
mladi dopisniki
mladi dopisniki

md

Odgovorno, delovno, uspešno

Pionirji in njihovo delo

Ob svojem prazniku 29. septembra so pionirji izvedli konferenco po odredih, svoje ugotovitve pa strnili na občinski konferenci. V poročilih in plodnih razpravah so ugotovili, da so v preteklem šolskem letu opravili svoje naloge odgovorno, delavno in uspešno.

V pionirske organizacije je v šolskem letu 1986/87 bilo vključenih okrog 7000 pionirjev v 29 pionirskih odredih. To pomeni, da je na vsaki šoli in občini Ptujski vključno z podružnicami deloval odred. Vsak odred je bil samoupravno organiziran tako, da je v razrednih skupinah bilo tričlansko vodstvo, delegat razredne skupnosti je bil član pionirskega predsedstva sole. Predsedstvo vodi načelnik pionirskega odreda, to je pionir, ki mu zaupajo to pomembno nalogu.

Delo pionirskega odreda teče po programu, ki ga sprejme vsak pionirski odred šole samostojno in usklajeno s programi dela razrednih skupnosti. Dela in naloge pionirskih odredov v osnovnih šolah občine Ptujski so v glavnem usklajeni, saj aktivnosti v vseh pionirskih odredih izhajajo iz podobnih vsebin. K tem vsebinam pa pionirji dodajo še druge naloge, znancilne za svoje okolje. Osnovne naloge pionirskih odredov:

– doseganje čim boljših vzgojnih in izobraževalnih rezultatov

– spodbujanje in razvijanje ustvarjalnosti na vseh področjih kulturnega znanja mladinh

– razvijanje in oblikovanje humanih medčloveških odnosov v medsebojni povezanosti, tovarištvi in solidarnosti

– ohranjanje in razvijanje tradicij in pridobitev NOB

– utrjevanje zavesti o enakopravnosti, povezanosti in enotnosti vseh narodov in narodnosti Jugoslavije

– organizacija pionirske olimpiade – vsako leto prevzame organizacijo drug PO

– povezava in sodelovanje s PO po domovini in tujini (šest PO je povezanih s 27 PO iz vseh bratskih republik in pokrajin v SFRJ, trije pa so povezani s PO v tujini, predvsem s šolami, ki izvajajo dopolnilni pouk v slovenskem jeziku)

– varovanje človekovega zdravja, življenja in naravnega okolja

– varovanje družbenega imovine.

Vse enotne naloge PO izdelajo in uredničujejo v svojem okolju.

Pionirska konferenca je sprejela sklep, da se zahvali vsem mentorjem v PO, OZD in družbenopolitičnih skupnosti za vso pomoc, usmerjanje, svetovanje in obogatitev z novimi spoznanji. Dosegeni rezultati so tako plod vsestranskega dela pionirjev in širše družbene skupnosti.

SLAVNOSTNI SPREJEM V PO

29. novembra praznjujemo rojstni dan SFRJ. Pionirji ta dan sprejmejo v svoje vrste cicibanje – letos jih je 1060. S svečano zablubo in sprejemom simbolov pionirske organizacije sprejemajo cicibani – pionirji častno naloži, nadaljevati tradicijo pionirjev – kurirjev, borcev, graditeljev Titove Jugoslavije. Tov. Titu je vedno cenil mladega človeka, pionirji pa vse svoje delo, snovanja in dosegene rezultate posvečajo svojemu vzorniku tov. Titu.

DPM

Pionirji pri svojem delu niso sami. Veliko podpore, razumevanja in pomoč najdejo v okolju, kjer se pojavljajo, pa naj bodo to DPO in društva v KS ali v občini Ptujski. Tudi delovne organizacije so vselej in vedno bile pripravljene in pomagajo pionirskim odredom takoj, da prevzemajo mentorstvo nad PO. Na sliki: podpis listine o sodelovanju z borgi.

DEŽEVEN DAN

Motor avtomobila enakomerne brni. Kapljice dežja trkljajo po okenskem steklu.

Na obcestnih hišah z razmočenim sivkastim omotom v curkih dresih voda po rdeče rjavih strešnih, opekah in se zbrina v žlebih. Na električnih drogovih se stiskajo premažene ptice. Vrhovi dreves se vijejo v sunkih vetra in po pisanih jesenskih listih polzijo. Iz težkih temno sivih oblakov svigne strela in silovit grom prepara ozračje. Le kam se je skrilo sonce?

»Kakšen dolgčas! Le kaj bom počela pri babici?« polglasno zamrmram. Hrup motorja preglasijo moje besede.

Velika kmečka hiša z razpadajočim lesenskim plotom je stisnjena k desnemu ovinku in zakriva pogled na drugo stran ceste. Nenadoma nekaj prileti izza ovinka in trešči v levo stran sprednje šipke ravno predme. Prestrašeno zakričim in si z rokami prekrijem oči.

Mami ustavi. Polagoma odpiram oči. Na šipi zagledam tri drobne kaplje krvi. Telo mi prešine drge in v očeh me zasklejijo solze. Ob cestnem robu leži sivorjav vrabček in iz napolj odprtrega kljuna se mu vleče nitka krvi. Glavico ima rahlo nagnjeno in iz odprtimi očmi strmi in nebo. »Še živiš, vrabček?« se vprašam. Primem za kovinsko ročico in hočem odpreti vrata. Mamino roko začutim in si z rokami prekrijem oči.

»Ne hodi, Mrtev je, «mi nežno de.

Jezno siknem: »Poglej, kaj si naredila! Zakaj nisi ustavila?«

Obrnem se k vrabčku in preslišim mamino opravičevanje. Ročico spustim.

Solze se mi zakatalijo po vročem licu. V srcu mi kljuje žalost. Ne morem se spriznati s kruto resnico. Vrabček je mrtve Mrtev za vedno. Lahke perutnice ga ne bodo več nosile čez zelene travnike in obdelana polja, nič več ne bo ščebetal z drugimi pticami, ne bo se v ostri zimi boril za preživetje ... Kruto je, a resnično.

»Pojdova,« zaprosim mamo.

Dežne kaplje počasi odnašajo kri s šipe. Ne morejo pa izprati treh drobnih kapljic krvi iz mojega srca.

Tanja Petrovič, 8. a,
OŠ Toneta Žnidariča

MOJE POČITNICE

Na počitnicah sem bila pri starosti mami in na morju. Pri starosti mami smo pasli krave in pekli koruzo. Še bolj zanimivo pa je bilo na morju, ker sem se vozila z ladjo. Prvi šolski daj je bil lep, ker se še nismo učili.

Simona Gregorec,
3. r.,
OŠ Podgorci

KOŠČEK ZEMLJE, KOŠČEK SREČE, KI JI PRAVIMO LJUBEĆE – DOMOVINA!

Vsek človek ima domovino. Domovina je naša zemlja. Vsak dan potujemo po tej zemlji. Do-

movina je naša domača hiša, mama, oče, sestre, bratje, to sem jaz, to je šola, to je travnik, to je njava. Domovina je ena in te ne varata. Na vsem širnem svetu, na Luminu, na Marsu ne bom našla takšne, kot je naša.

Tu nas živi 25 milijonov. Ne poznamo se, a vendar vsi vemo, da je naša. Tudi jaz živim iz dneva v dan na naši zemlji. To je le del domovine. Tu živim, hodim v šolo in se učim, se smejam, ugajam norčice. Vsak moj dan je prepletan z mislijo – domovina. Najlepše pa je spomladi. Takrat se spet vrnejo lastovice. Tudi one čutijo, da so na svojih tleh – v svoji domovini. Tedaj ozelenita, drevesa poženejo popke in iz njih se razvijejo čudoviti cvetovi.

Tudi zima prinese s seboj svoje bisere in jih razsuje po naši domovini. Blestijo se v zimskem soncu.

Pri nas je vedno lepo. Vse to je domovina, ki se ti zariše v srcu, in je nikdar ne pozabiš.

Marjetka Sitar,
7. a, OŠ Videm pri Ptuju

Pionirji med snovanjem svojega programa.

»ČE DOMA JIM DOBRO NI, ŽERJAVI SE ČEZ MORJE DVIGNEJO ...«

Pred kratkim sem se učil pesem o Lepi Vidi in ob verzu, ki je našlov spisa, sem se spomnil mnogih naših rojakov, ki so odšli po svetu s trebuhom za kruhom.

Med obema vojnoma je bila huda gospodarska kriza. Takrat se je mnogo slovenskih ljudi zaradi težkih življenskih razmer doma razkropilo po vsem svetu. Z žalostjo v srcu so mladi fantje zapuščali domove. S solzanimi očmi v zbornimi oblačili v culi so mlaada dekleta odhajala v širni svet. Nemalo je bilo primerov, ko se je čez lužo podala vsa družina. Grenko je bilo slovo od svojcev in domaćih krajev, ki jih mnogi nikoli več niso videli. Preden so stopali na ladjo, so z žalostnimi očmi že zadnjici objeli domače kraje. Pred njimi je bila dolga in naporna pot. Trajalo je nekaj tednov, preden je parnički pripljal v obljubljeno deželo. Mnogi so na poti zboleli za morsko bolezni in prišli na cilj povsem izčrpani. Tam, v novih krajeh, so jih čakale grenačke preizkušnje in razočaranja. Čakalo jih je najtežje in najslabše delo ter slabe življenske razmere. Najlepša leta so slovenski fantje in može pustili v tujih rudnikih. Ker pa so Slovenci pošteni, marljivi in dejavni ljudje, so si mnogi v tujini ustvarili lastne domove in dostojno življenje. Mnogi so redno obiskovali svoje v domačem kraju. Njihovi potomci pa vse bolj pozabljujo slovensko besedo in običaje.

Se danes naši ljudje iščejo srečo drugod. Kakor žerjavi, ki jim doma ni dobro.

Franc Vidniš,
8. razred,
OŠ Leskovec

ZAMUDA

Nekega dne Mihec zamudi šolo. Ko stopi v razred, se hoče učitelju opravičiti. Ta ga kosmato pogleda. Mihec se jecljaje opravičuje.

MIHEC: Tovariš, oprostite! Veste, trebuh me je bolel.

UČITELJ: Toda zdaj te ne bo li vec!

MIHEC: Ne, saj me je čisto malo.

UČITELJ: Ja, to ni opravičljivo, klub majčenjem bolečinam lahko pride v solo.

MIHEC: Čakajte, tovariš. Saj se nisem končal. Pa ni bilo samo to. Veste, kaj se?

UČITELJ: Kaj?

MIHEC: Naša muča Pegica je včeraj bila čisto na koncu noseča in je danes zjutraj, ko sem moral v solo, skotila muco in dva mučka. Muco sem imel najrajsi, zato sem jo odnesel v svojo sobo. Zavil sem jo v ocetovo srajco in ji dal pitni mleko. Muca je samo moja. Pisala mi bo domače naloge, me zjutraj umifa, počesa in oblekla. Vse bo naredila namesto mene.

UČITELJ: Ja, dragi Mihec! To ni opravičljivo!

MIHEC: No, potem pa se je zgodilo še nekaj. Odpravljaj sem se solo, šel v sobo gledat, koliko je ura, zadel obnjo, ura je padla name in potem me je čisto malo bolel trebuhi. In sedaj sem tukaj. Pa veselo na delo!

Franc Stoklas, 8. r.,
OŠ Leskovec

JESEN RAZGRINJA SVOJE PAJČOLANE

Koledarska jesen se prične 23. septembra. Je tudi moj najljubši letni čas.

Letošnje leto se je prikradla med nas, še preden smo opazili. Minila je poletna vročina, zapihljal je prvi veter. Narava se je spremenila v pravi raj, ki pa ga ljudje pogosto ne znamo opaziti.

Listje je začelo spremniti barvo, tako da so gozdovi podobni pisanim preprogram. Grozdje v vinogradih je zrelo in klopotci veselo pojejo. Narava je v jeseni zelo radodarna. Rodi nam sadove, za katere smo se trudili vse leto. S polj pospravljamo kruzo in druge pridelke, v sadnjakih obiramo sadje. Pravzaprav je vse tako živo in pestro. V gozdu so dozoreli kostanjki in jaziji še posebno rada nabiram; sededa pa tudi gobe.

Uživam, če lahko grem v naravo in opazujem te lepote, pa čeprav je zmeraj manj časa za takšne sprehode.

Prav zaradi vsega tega je jesen moj najljubši in najlepši letni čas. Pa čeprav ob delu bi lahko ob tem letnem času v naravi ljudje uživali, cesar pa mnogokrat ne znamo izkoristiti.

Nataša Fošnarič, 8. b,
OŠ Gorišnica

HODIL PO ZEMLJI SEM A NAŠI...

Bilo je lepo jesensko jutro. Sonce je izzvalno pokukalo izza vogala hiš. Sedela sem na klopi pred hišo dedka in babice. Lahen topel vetrič mi je pihal skozi razkuštrane lase.

Opazujem. Oh, koliko lepega! Prekrasen gozd se je nekoliko nagibal v rahlem vetrču. Mogočne jesenske barve so se zivale druga ... Cudovito!

Vonj zrelega grozda, ki je dal sosednjega vinograda, me je omamil kot se nikoli poprej. Klopotec, ki je stal zraven vinograda, je pel svojo nadvse lepo pesem. Tudi lepo petje beračev se je slišalo daleč naokrog.

In sadovnjak! Cudoviti sadovi so bili znaci, da je prst ugodna in nadvse primerna zanj. Ptice so letale z drevesa na drevo in pele svoje melodije.

Hiša stoji na hribu, zato imam lep razgled v dolino. Vstala sem in stopila k mogočnemu kostanju, ki stoji zraven hiše. Pogled se mi je ustavil na širnih poljih. Delavci so se tam pridno trudili in pospravljali svoje pridelke. S hriba so bili videti kot majcene piščki, ki se sprejajajo po tisoč in večkrat zakrpanem blagu ...

»Kaj tako disi?« se je vrinjalo vprašanje v moje misli.

»Saj res, babica peče kruh, pravi domači kruh, kakršnega znajo napraviti le naše babice ... Da, ponj pojdem!«

Babica mi je urezala velik kos še toplega kruha, ki se je kar toljal v ustih.

»In kako si nastal?« so se mi vrnjale čudne misli.

»Da, nastajal si na naši dobrini slovenski zemlji!«

Sedaj mi je jasno. Brez tebe, zemlja, si res ne moremo zamišljati življenja ...

Darja Hergula, 8. b,
OS Velika Nedelja

SVET, V KATEREM ŽIVIM

Po radiju in televiziji vsak dan slišimo o grozotah, ki se dogajajo po svetu. Skoraj ni dneva, da ne bi med poročili slišali o vojnah in njihovih brezstevilnih žrtvah, ki jih nikoli ni dovolj. Pri vsem

Pomurje — Ptuj 83:98

V zadnjem kolu prvega dela košarkarskega prvenstva v II. SKL – vzhod so ptujski košarkarji v Murski Soboti po boljši igri v obeh polčasih premagali ekipo Pomurja.

Ptujčani so pričeli tekmo zelo dobro in že v četrti minutu povedli s 13:5. Nato so domačini zaigrali ostreje v obrambi in odločnejev v napadu ter v dvanajsti minutu povedli s 25 proti 21. To je bilo tudi njihovo edino vodstvo v celi tekmi. Ptujčani so nato s tremi zaporednimi trojka – Damiševima in Pečnikovo – ponovno prešli v vodstvo in prvi polčas končali v svojo korist z rezultatom 43 proti 50.

V drugem polčasu jim je uspelo vzdrževati pristik domačinov, ki so na trenutke zaigrali zelo grobo v obrambi, in v enajsti minutu povedli že za štirinajst točk. Z organizirano igro v obrambi in v napadu so to prednost obdržali do konca tekme. V napadu sta se posebej izkazala najboljša strelca na tekmi, Pečnik in Damiš, za igro v obrambi pa zaslужijo povalo vsi igralci.

Koče so dosegli: Pečnik 36, Damiš 22, Čabrijan 10, Vučinic 9, Robert Kotnik 9, Miran Kötnik 4, Rozman 4, Filipič 2 in Svetelšek 2.

Po prvem delu prvenstva je ptujska ekipa na prvem mestu ter ima vse možnosti, da na tem mestu ostane tudi po drugem delu prvenstva. Njihova prednost je še v tem, ker bodo vse tekme s težjimi nasprotniki igrali doma.

MG

Mladika zaprta do decembra

V športni dvorani Mladika bodo do konca meseca opravili vrsto del. Poleg tega da so delavci mariborske Iskre na novo položili parket, ga zbrusili, so v dvorani uredili tudi trimski kabinet, kupili so nove blazine za potrebe atletov, naredili jumo za skok v daljino, popravili podlago za borilne veščine ter prenovili kopalnice. Vsa dela bodo stala okoli 34 milijonov 146 tisoč dinarjev. Sportniki in klubi pa lahko pričakajo, da bodo vadbo v Mladiku pričeli decembra.

d.l.

Turnir v judu za pokal Maribora

14. decembra je bil tradicionalni turnir pionirjev za pokal Maribora. Poteval je v dvorani Železničarja v Mariboru. Na turnirju je sodelovalo 10 ekip, med njimi tudi ekipa judokluba Gorišnica. Ekipo je sestavljalo 10 tekmovalcev, od katerih jih je kar 6 prišlo na prva tri mesta.

V svojih kategorijah so zmagali Drago Cvetko, Fabijan Kovacec in Marko Petek, tretje mesto pa so dosegli Tadej Žnidarič, Marjan Hameršek in Tonček Plošnjak. Klub temu uspehu pa fante niso zbrali dovolj točk za ekipno prvo mesto.

Pokal Maribora je osvojila ekipa iz Titovega Velenja, drugi so bili fante iz Gorišnice, tretja pa je bila ekipa Branika iz Maribora.

Druge mesto pa je za Gorišnike prav tako izredno lep uspeh, saj so dokazali, da lahko na klub, ki ima državnega pionirskega prvakja in kar 11 republiških medalj, vedno računa.

MP

Šahisti ŠD MIP Ptuj na republiškem prvenstvu

V prostorju šahovskega društva MIP Ptuj je bilo v zadnjih dneh izredno živahno. To je razumljivo, saj so se člani intenzivno pripravljali za nastop na ekipnem republiškem prvenstvu, ki bo od 27. novembra do 4. decembra v Slovenj Gradcu.

Tako so novembra odigrali dva hitropotezna turnirja, večina članov, članice in mladincev prvega moštva je nastopila pred dnevi v različnih ekipa na občinskem prvenstvu, trikrat so bila organizirana predavanja iz šahovske teorije (predavanja so vodili A. Žganec, R. Brglez in D. Polajzer), med sabo so odigrali dvokrožni turnir, večina članov pa je nastopila se na streljih drugih turnirjev.

Tečnični vodja ekipe MM Danilo Polajzer je ob odhodu o možnostih ekipe dejal: »V zadnjem času smo se resnično veliko pripravljali za nastop na republiškem prvenstvu. Imamo dokaj mlado, perspektivno ekipo (razen dveh, treh igralcev), in upam, da bo moštvo pokazalo for-

mo v pravem trenutku. Ne skrivamo ambicij za prvo mesto na republiškem prvenstvu in s tem ponovno uvrstitve med zvezne ligaše, kjer smo pred leti že igrali tri sezone. Naše orožje so močne ženske in mladinci, pa tudi članski del je dokaj soliden. Letos so naše vrste okreplili MK Ivo Mihevc, provokatorica Narcisa Mihevc in mladinec Tratar.«

Tehničnemu vodju bodo v Slovenj Gradcu na razpolago naslednji igralci:

– člani: D. Polajzer, R. Brglez, A. Žganec, J. Bohak, I. Mihevc, M. Šeruga, M. Majcenovič, M. Feguš, T. Žmavc (nekoliko vpravljiva je udeležba Janeza Podkrajša, kar je vsekakor skoda)

– članice: T. Vaupotič-Košanski, A. Ličina, N. Mihaljević, S. Razlag

– mladinci: M. Musil, T. Viher in M. Tratar.

Silva Razlag

Prvo kolo občinske lige v streljanju

V nedeljo, 15. novembra, so ptujski strelci pričeli občinsko ligo v streljanju s serijsko zračno puško. Vodi jo OSZ Ptuj. Prvega kola na strelšču ob Mladici se je udeležilo 96 strelcev v 21 popolnih in dveh nepopolnih ekipa.

Vrstni red ekip po prvem kolu je: Železničar I – 1042, Jože Lacko – 1039, Agis I – 1035, Kidričev I – 1028, Opekar I – 1007, Turnišče I – 1000, MIP I – 995, Vitomarci – 988, Kidričev II – 972, Videm – 961, Turnišče II – 958, Polenšak – 950, Draženči – 936, Gradnje – 931, Dornava I – 911, Opekar II – 908, Turnišče III – 882, Dornava II – 849, Turnišče IV – 948, Juršinci – 811, Trnovska vas – 762 ter nepopolni ekipi Agis II – 726 in MIP II – 639 krogov.

Najboljši posamezniki v tem kolu so: Ljubo Spindler (J. Lacko) 279, Zvonko Hajduk (Agis) 277, Ludvik Pšajd (J. Lacko) 267, Branko Zupanič (MIP) 265, Branko Lenart (Železničar) 264, Franc Ljubec (Kidričev)

264, Alojz Turnšek (Železničar) 263, Alojz Rausl (Vitomarci) 262 in Jovo Nestorov (J. Lacko), Vlado Lovrenčič (Opekar), Damir Kosi (Kidričev) – vsi po 260 krogov.

V OSZ Ptuj je pršlo do neljube napake pri vrstnem redu na jesenskem tradicionalnem tekmovanju, ki je bilo 25. oktobra. Prvo mesto je osvojil Ljubo Spindler (J. Lacko) s 191 krogom, Adolf Mihalec (Turnišče) pa je s 182 krogi osvojil drugo mesto.

Šahisti KS Žetale letošnji zmagovalci

V dvorani cekin ptujskega hotela se je pred dnevi zbralo 14 ekip na občinskem šahovskem tekmovanju. Pobudo za ponovno oživitev občinske lige je dalо šahovsko društvo MIP Ptuj, v okviru katerega je potekala tudi vsa organizacija tekmovanja.

Stevilna udeležba in ostri boji so potrdili pravilno odločitev, da je potrebno v bodoče ligasko tekmovanje nadaljevati, saj je šahovska igra med občani precej priljubljena. Skoda je, da je nekaj zadnjih let na tem področju vladalo pravo zatišje. V prihodnje se je sicer potrebno o ciklusu tekmovanj, ki bi trajala vse leto, dogovoriti.

Nekoliko prezenetljivo, vendar zasluženo je letos zmagala ekipa KS Žetale v postavi: Feguš, Ilijaz, Žmavc, Butolen, Korič, F. Polajzer s 40,5 točke in prejela pokal organizatorja, druga je bila Perutnina Ptuj – 39 točk, tretja KS Gorišnica – 36 točk (ti dve ekipi sta prejeli diplome), četrta Spuhija I – 36 točk, peta HIKO Olga Meglič – 35, šesta TGA Kidričev – 34, sedma JNA Ptuj – 29 itd. Vse ekipe so prejele priznanja za sodelovanje.

Tekmovanje sta uspešno vodila Tatjana Vaupotič-Košanski in Boris Rojic. Silva Razlag

Uspešen pričetek

Minuli teden so mladi pričeli občinsko mladinsko šolo. V prvih dveh srečanjih so se pogovarjali o odnosu religije in mladih ter o bodočnosti kmetijstva in mladih kmetovalcev.

Prvi pogovor je obiskalo okoli trideset mladih, predaval pa je Zmaga Kavčič. Drugi pogovor pa so pripravili v pondeljek, nanj pa so povabili najgovornejše v kmetijstvu. Prišel je tudi slovenski kmetijski minister Milan Kneževič, direktor ptujske Kmetijske zadruge Janez Vrečar, predsednica občinskega komiteja za kmetijstvo Radojka Čeh, vodja ptujske poslovne enote KMB Franc Lukman in direktorica ptujskega Centra za socialno delo Anka Osterman. Seveda ni manjkalo tudi mladih kmetovalcev.

Franc Planinšek in Tone Hanželj iz ptujskega srednješolskega centra, hkrati mladi zadržnik iz Ormoža, sta izčrpno in realno prikazala položaj mladih kmetovalcev, ga primerjala s položajem delavcev, našla vrsto pravilnosti, ki mlade odvračajo od kmetovanja, posledice cenovnih nerazmerij, mačehovskega odnosa do kmetijstva. Milan Tacinger iz Majšperka pa je k temu dodal konkrette podatke o živinorejskih težavah.

Milan Kneževič je sicer našel vrsto predlogov, s katerimi bi lahko kmetijstvu vrnili izgubljeno, hkrati pa je prisotne preprečeval, da razmere niso takoj črne in da se stvari vendarle premikajo na boljše. Mladi kmetovalci si seveda tega še kako želijo, a pravico imajo tudi dvomiti v ministrove poglede.

Ze danes popoldan bo v hotelu Petovio tretji pogovor v okviru mladinske šole – tokrat se bodo mladi pogovarjali o sodobnih glasbenih smereh z glasbenim urednikom radija Študent Dariom Kortezom.

d. l.

Množična rekreacija tudi v Ptiju

V sredo, 18. novembra, se je na prvi seji sestala v tem letu izvoljena komisija z množičnost pri ZTKO občine Ptuj. Na njej je bilo v ospredju predvsem, kako pripraviti delovne ljudi in občane k množičnosti in jih navdušiti za rekreacijo. Letos je bilo organiziranih nekoliko akcij, kot so Ptujski kolesarski maraton, trimska akcija Vsi na kolo za zdravo telo, deskanje, kros in morda še katera, s katero širša javnost ni bila seznanjena. Vendar so te akcije potekale predvsem na lokalnem področju in je obveščenost slab, da bi se jih lahko udeležilo večje število ljudi. Torej množične akcije so potekale, vendar je potrebno delo ob njih združiti, tako da se razširi s krajevnih na občinsko raven.

Komisija je na seji sprejela tudi program množičnih rekreativnih prireditvev za leto 1988. REKREACIJSKA AKTIVNOST V LETU 1988

V januarju, februarju, marcu, novembру in decembru bi bila organizirana vadba za moške (od 35 let) in ženske (od 30 let) v ŠH Mladika. Program bi zajemal splošno telesno vzgojo, aerobiko ter smučarsko gimnastiko, kjer bi lahko občani od vaditelja prejeli malo navodila za vadbo ter nasvete, kako izvajati rekreacijo tudi zunaj hale v prostem času. V aprilu, maju, juniju, septembru in oktobru bi bila dvakrat tedenško vadba teka v naravi pod streljnim vodstvom. Decembra, januarja in februarja bi v snežnih

Marec: 12. — odbojkarski turnir za ženske (Perutnina Ptuj)

Ranča Ptuj: 27. — trimsko plavanje v Ptujskih toplicah (PK Ptuj)

Bloudkovi plaketi tudi Mirku Vindišu in Aeroklubu Ptuj

Minuli petek, 20. novembra, je bila v Nazarjih slovesnost ob podeželjnih najvišjih priznanj na področju športa in telesne kulture v Sloveniji. Z območja ptujske občine sta prejela Bloudkovo plaketo tudi odličen atlet Mirko Vindiš v Aeroklub Ptuj.

O mednarodnih uspehih našega maratonca Mirka Vindiša smo v Tedniku že precej pisali, zato naj le še dodamo, da so člani Aerokluba Ptuj prejeli plaketo za vrsto uspehov na tekmovanjih v vseh letalskih disciplinah in za razvoj letalskega športa pri nas, predvsem med mladimi. Čestitamo!

— OM

Kegljači z najboljšim posameznikom četrti

Z zadnjim jesenskim kolom se je končal I. del prvenstva regijske skupine A v kegljanju. V nedeljo so Ptujčani na kegljišču Habakuk v Mariboru ponovno dokazali, da spadajo v zgornji del tabel. Odkeglijali so eno od boljših tekem v prvenstvu s povprečjem 815,5 podprtih kegljev in neposrednega tekmeča na stezi — Falo — premagali kar za 185 število. Žal je bilo tudi to premalo za doseg cilja: poseči po enem od odličij. Tudi druge ekipe so v zadnjem kolu potegnile in Drava ostala na še vedno odličenem četrtem mestu. Za prvakom — mariborskim Branikom — je zaostala samo za 100 podprtih kegljev, kar priča, da se Ptujčani enakovredno kosajo z veterani.

Toda Drava vseeno ni ostala brez odličja. Kapetan ekipe Alojz Šeruga je bil najuspešnejši posameznik prvenstva. V svojem poročanju smo večkrat omenili njegove odlične rezultate. Za svoj veliki uspeh bo na sklepni slovesnosti ŠD Branik prejel zaslужeno priznanje. Tudi v zadnjem kolu je bil Šeruga z 870 podprtimi keglji najboljši posameznik. V zadnjem kolu so nastopili: Arnuš (819), Seidl (808), Plajnšek (802), Ilič (797), Šeruga (870), Vranješ in Šprenčon (skupaj 797 podprtih kegljev).

S. Vičar

KARATE

Milan Korotaj — prvak Jugoslavije

Naj uvodoma zapisemo, da šolo borilnih vescin Ptuj—Ormož daje na športnem toriu iz leta v leto vse boljše rezultate svojega sicer trdega dela — pri čemer imamo v mislih predvsem treninge, saj tudi sicer v nobenem športu ni mogoče doseči vidnih uspehov kar prek noči. Ni odveč, če zapisemo, da šolo dokaj uspešno vodi Vladimir Šitar iz Vidma skupaj s pomočniki. Preveč prostoroči bi porabil, če bi hoteli zapisati vse njihove doseganja uspehe — tako doma kot mednarodnih arenah.

Zadnjič smo zapisali, da so karateisti že stopili na plan, da so se pričela njihova tekmovanja. Zanjejo že dokaj zavidične uspehe. Dokaz temu je, da so karateisti iz Ptuja in Ormoža s sklepno turnirju prvenstva SFRJ v semikontaktu, ki je bilo v Zagrebu, prinesli kar štiri medalje. Milan Korotaj iz Ormoža je na tem turnirju premagal vse svoje nasprotnike ter osvojil prvo mesto in zlato medaljo. Naj preidemo kar na rezultate turnirja, ki so ga udeležili trije Ormožani in dva Ptujčana.

V kategoriji do 63 kg je Branko Puklavec iz Ormoža v polfinalnem dvoboju izgubil z Jeličem iz Kutine z 12:16 ter osvojil 3. mesto. Milan Korotaj iz Ormoža je v finalnem dvoboji premagal Jeliča z 12:10 in osvojil 1. mesto. V kategoriji do 67 kg je Danilo Korotaj iz Ormoža v 1. kolu premagal Novaka iz Čakovca, v drugem kolu Starčevića iz Sarajeva, v četrtniku Šolca z Reke. Še v polfinalu je izgubil z Benkom iz Nove Gorice ter osvojil 3. mesto.

Stanko Satler iz Ptuja, sicer viceprvak za leto 1

PETEK, 27. NOVEMBRA:

LJ I: 8.25 Tednik. 9.25 Po sledeh napredka. 10.25 Svetovni pokal v smučanju-supervelesalom (M), prenos. 11.30 Matineja: Gósta Berling, ponovitev 3. dela. 15.00 Videostrani. 15.15 Tednik. 16.15 Po sledeh napredka. 17.05 Svetovni pokal v smučanju-supervelesalom (M), posnetek. 17.35 Pravljica o carju Saltanu, 1. del otroške serije. 17.50 Super stara mama, 4. del. 18.15 Za učinkovito umsko delo: Uporabljaj miselne vzorce, 2. oddaja. 18.45 Risanka. 19.00 Obzornik. 19.25 Zrno, vreme. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Festival revolucije v glasbi, prenos. 21.00 Planet Zemlja, 3. oddaja. 21.55 Sever in jug, 9. del ameriške nadaljevanke. 22.35 TV dnevnik. 22.50 Glasbeni rotop. 23.20 Odločitev, ameriški film. 0.55 Videostrani.

LJ II: 17.10 TV dnevnik. 17.30 Mulci in čas, otroška oddaja. 18.00 Znajnost. 18.30 Risanka. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 Domači ansambl: Celjski instrumentalni kvintet. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Retrovizor, zabavoglascena oddaja. 20.45 Včeraj, danes, jutri. 21.05 Legenda o suramski trdnjavi, sovjetski film, 22.35 En avtor, en film.

ZG I: 8.20 Poročila. 8.25 Mulci in čas, otroška oddaja. 8.55 Izobraževalni program (do 11.55). 12.25 Svetovni smučarski pokal: velesalom (M) — posnetek 1. vožnje. 12.55 Velesalom (M) — prenos II. vožnje. 15.00 Izobraževalni program. 16.00 Dober dan. 17.10 Kronika Reke. 17.30 Mulci in čas, otroška oddaja. 18.00 Ruder Bošković, žrnastvena oddaja. 18.30 Risanka. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 TV koledar. 19.30 Dnevnik. 20.00 Zakon v Los Angelesu, serijski film. 20.55 Kvizoteka. 21.55 Dnevnik. 22.15 Gost urednik. 23.45 BIS, nočni program.

SOBOTA, 28. NOVEMBRA:
LJ I: 8.15 Videostrani. 8.25 Radovedni Taček: Klobuk. 8.40 Pamet je boljša kot žamet. 8.45 Ključeve dogodivščine. 9.00 Utonilo je sonce, 1. del otroške serije. 9.35 Pravljica o carju Saltanu, 1. del otroške serije. 9.55 Svetovni pokal v smučanju — slalom (Z), prenos. 11.00 Zbiramo star papir. 12.00 Mesta, ponovitev 6. oddaje. 12.30 Glasbena oddaja. 12.55 Slalom (Z), prenos II. teka. 14.00 Videostrani. 14.25 Mladinski film — Barklejava z Broadwaya, ameriški film. 16.30

Kulturna dediščina. 17.00 DP v košarki: Zádar — Jugoplastika, prenos. 18.25 Na zvezni. 18.45 Risanka. 19.00 Knjiga. 19.25 Zrno, vreme. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Festival revolucije v glasbi, prenos. 21.00 Planet Zemlja, 3. oddaja. 21.55 Sever in jug, 9. del ameriške nadaljevanke. 22.35 TV dnevnik. 22.50 Glasbeni rotop. 23.20 Odločitev, ameriški film. 0.55 Videostrani.

LJ II: SPOREDA NISMO PREJELI.

ZG I: 9.50 Poročila. 9.55 Svetovni smučarski pokal: slalom (Z), 1. vožnja. 11.45 Izobraževalni program. 12.55 Slalom (Z), II. vožnja. 14.30 BIS, ponovitev. 16.00 Sedem tv dni. 16.45 Poročila. 16.50 TV koledar. 17.00 Zádar: PJ v košarki: Zádar — Jugoplastika. 18.30 Televizijski, dokumentarna oddaja. 19.30 Dnevnik. 20.00 Concertino. 20.15 Beg do zmage, ameriški film. 21.55 Dnevnik. 22.10 Obljubljena dežela, nadaljevanka. 22.55 Noč in dan.

NEDELJA, 29. NOVEMBRA:

LJ I: 8.05 Živžav. 9.00 Dober dan, Jugoslavija. 9.55 Svetovni pokal v smučanju — slalom (m), 1. tek. 12.55 Sestriče: Slalom (M), prenos 2. teka. 13.50 Na zvezni, ponovitev. 14.10 Plateni Zemlja: Uganka podnebjja, 3. oddaja. 15.05 Poznate Jugoslavijo, kviz. 16.40 Domači ansambl: Ansambel Tonija Hervola. 17.10 Dirka za bombo, 1. del dokumentarne serije. 18.45 Risanka. 19.00 Kino. 19.25 Zrno, vreme. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Vuk Karadžić, 4. del nadaljevanke. 21.30 Zdravo. 22.50 Videostrani.

LJ II: 7.55 Poročila. 8.00 Danes za jutri in Kotorski mornari, jugoslovanski film. 11.20 Kar znaš, to veljaš. 12.20 Dober dan, Jugoslavija, posnetek. 14.50 Športni maraton, vključev. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Dokumentarni večer. 21.25 Poročila. 21.35 A. Strindberg, 5. del. 22.35 Športni pregled, poljudnoznanstveni film. 23.45 Poezija.

ZG I: 8.45 Poročila. 8.50 TV koledar. 9.00 Dober dan, Jugoslavija, skupna oddaja vseh tv postaj. 14.00 Grizli Adams, serijski film. 14.50 Poročila. 15.00 Poznate Jugoslavijo, kviz. 16.30 Mejaš, dokumentarna oddaja. 17.20 Nekoč je bil medeni mesec, ameriški film. 18.55 Carovnik iz Oze, risana nadaljevanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Vuk Karadžić, nadaljevanka. 21.30 Zabava vas Josipa Lissac. 22.15 Dnevnik. 22.35 Obljubljena

TV spored

TV LJUBLJANA IN ZAGREB

dežela, nadaljevanka. 23.15 Noč in dan: Vrnitev v Eden, nadaljevanka. 1.15 Poročila.

PONEDELJEK, 30. NOVEMBRA:

LJ I: 8.50 Videostrani. 9.00 Kaj mora sova opraviti jeseni, predstava LGL. 9.25 Super stara mama, ponovitev 4. dela angleške nadaljevanke. 9.55 Svetovni pokal v smučanju — slalom (Z), prenos I. teka. 11.00 Vrnitev v Paradiž, ponovitev 5. dela. 11.45 MPZ Zagorje '86, 15. oddaja. 12.15 Žrcalo tedna, ponovitev. 12.35 Šopek domačih. 12.55 Slalom (Z), prenos II. teka. 14.00 Melodija za vse čase: Vranci '87, 2. oddaja. 14.30 Radovedni Taček: Riba. 14.45 Pamet je boljša kot žamet. 14.50 Znak, 2. del otroške serije. 15.20 Čas brez pravljenja, slovenski film. 17.05 Dirka za bombo, 2. del. 18.45 Risanka. 19.00 Pod drobnogledom. 19.25 Zrno, vreme. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Usodna križanja, 2. del ameriške nadaljevanke. 21.00 Operne zvezde na Dunaju. 21.30 Ohranitev dediščine: Proteus. 22.00 Alsko sanjanje, balet.

LJ II: 14.45 Test. 14.00 Glasbena oddaja. 15.30 Boris Dogan, dokumentarni film. 16.00 Rezerviran čas. 17.00 Svetovni pokal v smučanju — slalom (Z), posnetek. 18.00 Rock Odeon. 19.00 Indirekt, oddaja o športu. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Meridiani, zunanjopolitična oddaja. 20.30 Mali koncert. 20.45 Poročila. 20.50 Pesem o Titu, glasbena oddaja. 21.20 Na meji človekove vzdržljivosti. 21.30 Zabavoglascena oddaja. 22.35 Medicina na pragu XXI. stoletja. 23.20 Šahovski komentar.

ZG I: 9.15 Poročila. 19.20 TV koledar. 9.30 Otroci, pojte z nami. 9.45 Kje se to sploh že, otroška oddaja. 10.00 Rock in revolucija. 10.30 Franco Johny, angleški film. 12.20 Skupaj smo močnejši, glasbena oddaja. 12.50 Razburkan podzemlje, dokumentarni film. 13.35 Viva la musica: srečanje pevskih zborov. 14.25 Ping-

vin, poljski otroški igralni film. 16.00 Dober dan, šport. 17.20 Poročila.

17.30 Nekaj več, izobraževalna oddaja. 18.00 Ranjene, igra za otroke, 18.30 Kako se je rodil Tanjug, dokumentarna oddaja. 19.30 Dnevnik.

20.00 Bojana Andrić: Napačna ocena, drama. 21.15 Glasbena oddaja. 22.00 Dnevnik. 22.20 Obljubljena dežela, nadaljevanka. 23.15 Noč in dan: Vrnitev v Eden, nadaljevanka. 1.05 Poročila.

TOREK, 1. DECEMBRA:

LJ I: 9.50 Videostrani. 10.00 Batujna škatljica. 10.25 Živžav iz Stražišča pri Kranju. 11.25 Drugačna Sneguljčica, madžarski risani film. 12.55 Videostrani. 14.40 Srečanje na festivalu otroka v Sibeniku. 15.40 Glasbeni festival Circumusica. 17.05 Dirka za bombo, 3. del. 18.45 Risanka. 19.00 Pod drobnogledom. 19.25 Zrno, vreme. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Zvezde '42, drama TV Skopje. 21.55 Na tih življenja, portret. 22.25 Okameneli zanos, glasbena oddaja. 22.55 Videostrani.

LJ II: 14.45 Test. 15.10 Poročila.

15.15 Dnevi ustvarjanja v BH, glasbena oddaja. 16.00 Trenutek iz Jugoslavije, mozaična oddaja. 16.30 Srečanje v Lipovjanah. 17.00 Naši pesem, zborovska delavnica. 17.50 Naši olimpijci, alpsko smučanje: Vmesni čas B. Krizaj: 18.30 Manjšine-bogastvo Evrope: Albanci v Italiji. 19.00 Rezerviran čas. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Umetniški večer: Tito v igrah filml in serijah. 22.20 Večer z Jovanom Adamovom. 23.05 Ljudje tisine, dokumentarni film.

ZG I: 10.00 Poročila. 10.05 TV koledar. 10.15 Otroško dopoldne. 11.45 Pula, dokumentarni film. 13.30 Prisrčno vaši: Emil Cossetto, dokumentarna oddaja. 14.15 Alt gori Pariz, francoski film. 17.15 Poročila. 17.25 Rijeka. 17.30 Povej mi, kako, izobraževalna oddaja. 18.00 Videoklub, glasbena oddaja. 18.45 Številke in črke, kviz. 19.30 Dnevnik. 20.00 Žrebanje

1. decembra: 17.00—18.00 Zabavna in informativna oddaja (novice, obvestila, reklame med glasbo po željah, Uspešnica dneva, Včeraj—danes—jutri).

18.00—19.00 Urica domačih, vmes Iz naših KS in Sredi življenja.

SREDA, 2. DECEMBRA:

LJ I: 10.00 Šolska TV. 10.55 Vlak za potepuhe, ponovitev ameriškega filma. 16.15 Videostrani. 16.30 TV mozaik — šolska TV, ponovitev. 17.25 Bajke med rožami. 17.40 Pisma iz klobuka. 17.55 Bilo je... 18.25 Zelena straža. 18.45 Risanka. 19.00 Obzornik. 19.25 Zrno, vreme. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Rezerviran čas. 20.30 Titograd. 21.05 Vegetna kuhinja. 21.15 Gosta Berlinig. 5. del. 22.15 TV dnevnik. 22.30 Manjšine — bogastvo Evrope: Albanci v Italiji. 23.00 Videostrani.

LJ II: 16.40 Test. 16.55 TV dnevnik.

17.10 SP v rokometu (za mladince) Jugoslavija: Romunija, prenos. 18.30 Risanka. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 Domaci ansambl: Ansambel Tonija Hervola. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Žabava vas Marina Tucaković. 20.45 Včeraj, danes, jutri. 21.05 Film pred filmom, nemški dokumentarni film. 22.35 En avtor, en film.

ZG I: 8.20 Poročila. 8.25 Mulci in čas, otroška serija. 8.55 Izobraževalni program (do 12.35). 15.00 Izobraževalni program. 16.00 Dober dan. 17.10 Kronika Reke. 17.30 Mulci in čas, otroška oddaja. 18.00 Izobraževalni program. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 TV dnevnik. 20.05 Film pred filmom, nemški dokumentarni film. 22.35 En avtor, en film.

ZETE, 3. DECEMBRA:

LJ I: 8.00 Videostrani. 8.10 Radovedni Taček: Riba. 8.25 Pamet je boljša kot žamet. 8.30 Ključeve dogodivščine, 15. del. 17.35 Utonilo je sonce, 2. del. 18.15 Potu odražača: Nekaj pomembnih reci. 18.45 Risanka. 19.00 Obzornik. 19.25 Zrno, vreme. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Film pred filmom, nemški dokumentarni film. 22.35 En avtor, en film.

ZG I: 8.20 Poročila. 8.25 Mulci in čas, otroška serija. 8.55 Izobraževalni program (do 12.35). 15.00 Izobraževalni program. 16.00 Dober dan. 17.10 Kronika Reke. 17.30 Mulci in čas, otroška oddaja. 18.00 Izobraževalni program. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 TV dnevnik. 20.05 Film pred filmom, nemški dokumentarni film. 22.35 En avtor, en film.

SOBOTA, 5. DECEMBRA:

LJ I: 8.00 Videostrani. 8.10 Radovedni Taček: Riba. 8.25 Pamet je boljša kot žamet. 8.30 Izobraževalni program (do 12.35). 15.00 Izobraževalni program. 16.00 Dober dan. 17.10 Kronika Reke. 17.30 Mulci in čas, otroška oddaja. 18.00 Izobraževalni program. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 TV dnevnik. 20.05 Film pred filmom, nemški dokumentarni film. 22.35 En avtor, en film.

ZG I: 8.20 Poročila. 8.25 Mulci in čas, otroška serija. 8.55 Izobraževalni program (do 12.35). 15.00 Izobraževalni program. 16.00 Dober dan. 17.10 Kronika Reke. 17.30 Mulci in čas, otroška oddaja. 18.00 Izobraževalni program. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 TV dnevnik. 20.05 Film pred filmom, nemški dokumentarni film. 22.35 En avtor, en film.

CETRTEK, 3. DECEMBRA:

LJ I: 10.00 Šolska TV. 10.55 Vlak za potepuhe, ponovitev ameriškega filma. 16.15 Videostrani. 16.30 TV mozaik — šolska TV, ponovitev. 17.25 Bajke med rožami. 17.40 Številke in črke, kviz. 19.00 TV dnevnik. 20.05 Rezerviran čas. 20.30 Titograd. 21.05 Žabava vas Marina Tucaković. 21.30 Žabava in črke, kviz. 22.20 Šport satirikon: Na slovenskem je prima.

LJ II: 15.40 Jugoslavija, dober dan. 15.10 Mladinski film. 16.40 Slovenska obljuba, drama. 17.40 Otroška predstava. 18.40 Dallas, ameriška nadaljevanka. 19.30 TV dnevnik. 20.15 Mrtev clovek, francosko-ameriški film. 22.05 TV dnevnik. 22.20 Pop satirikon: Na slovenskem je prima.

LJ III: 15.40 Žabava in črke, kviz. 19.00 TV dnevnik. 20.15 Žabava in črke, kviz. 21.00 Žabava in črke, kviz. 22.00 Žabava in črke, kviz. 23.00 Žabava in črke, kviz.

ZG I: 9.00 Izobraževalni program (do 10.35). 15.30 Bis, ponovitev nočnega programa. 17.00 Poročila. 17.10 TV koledar. 17.15 Oddaja ljudske gibanje. 17.45 Sedem tv dni. 18.30 Živeti z naravo. 19.30 Dnevnik. 20.15 Navadni ljudje, ameriški igralni film. 21.45 Dnevnik. 22.10 Nočni program.

<p

UGANKARSKI SLOVARČEK

AKOLADA = grafično znamenje, zaviti oklepaj()

ARAGON = francoski romaničar in lirik, predstavnik surrealizma, eden prvih pesnikov francoskega odporniškega gibanja, član akademije Goncourt (Louis, 1897—1983; »Baselski zvonovi«, »Gospiske čertki«, »Nedokončani roman«, »Komunisti«)

ASTIJAG = zadnji medijski kralj, ki ga je premagal in odstavil vnuč — perzijski kralj Kir I. — in Medijo priključil Perziji

BRAKADA = pogon — lov z lovskimi psi braki

DAS = otok v Perzijskem zalivu

SADE = nigerijsko-angleška pevka, nekdanja spremjevalna pevka v funkovski skupini Pride, imenovana »nova Billie Holiday« (Adu; »Diamond Life« — 1. album); priznana pop zvezda

SOREL = francoski filmski igralec s pravim imenom Jean de Rochbrune (Jean, 1934; »Germinal«)

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

Vodoravno: Bal, BM, Gd, FS, striga, ura, raj, Ali, realizator, salo, PEN, enigmat, statut, Anka, žene, ravnina, ozkost, Niro, Ivanov, nat, Ir, Steiner, nadev, milja, čer, os, raca, avla.

528	MEM- BRANA PERO CAR POGON Z BRAMI	NESKUPINA	V	NOGO- METĀS KOSTIĆ	ANTON KOROŠEC	Ivan Hribar	OPRSKO DECO	V	ZEMEU- SKA SHOLA	JANEŠ (LAT.)	STĀNE ČESEN	V	MIK OTOK V PERZI ZALIVU	KARIN JACOBSEN NAPAJALEC	VORJE
	POSLE- DICA UPORABE					NABI- RALEC GOB					PADAC- CEV PRIPO- MOZEK FRANC. PISATELJ „SIBA BOZNA“				
	NAPOME- DOVALEC PRIHOD- NOSTI					RAZVA- LINA									
	TRUD					ČAST	MEDIJSKI KRALJ ... IN EVA								
	GRAFIČNI ZNAK (€)						UNICEV MRESA BOGINJA JEZE						GOZDNE ŽIVALI SPORA		
	SESTAVL- JEN EDJ KLASICNO VRITENJA	LAZDAJ ONASSIS			NAREČJE DIALEKT								ZVIŠANA NOTA		
	TUŽE MOSKO IME				PUSTNO RAZJANE									ILOVICA	
	NIGERI- AUGL. PEVKA (ADU)				JAPON. NABIRAL- KABIZEDU				IBSE- NOVA DRAMA				MESTO V BOSNI		OTTO LUZINSKI

c z n a m e n j u

od 21. 3. do 20. 4.

Zima je čas kolin. In ker se s hitemi koraki bliža, bi bilo lepo in prav, da si omislite svojega prašička. Saj ni nujno, da tehta dvesto kil. Posvetujte se z izkušenimi kuharicami, kako postoriti to in ono, da bodo klobase prave. Konec tedna boste preživeli v velikih skrbeh, pa jih bo čez par dni vse manj. Z novo knjigo boste obogatili svoje obzorce; naj vam ne bo žal denarja zanjo.

od 23. 7. do 23. 8.

Pretenak kos kruha so vam do delili, zato se jim le uprite. Ni prav, da bi nekdo imel vsega na pretek, drugi pa bi le cedili sline ali pa še tega ne. Delo, delo, de... samo na to še mislite. Nič čudnega, ko pa vsi okrog vas računajo na vašo pomoč. Razburljivo se bo končalo tisto praznovanje, saj nihče od vas ne bo pričakoval, da boste nekoliko preveč pogledali v kozarček in pričeli govoriti.

od 23. 11. do 21. 12.

Preveč jesti in piti vam bo počarilo želodec, pa kljub temu boste kmalu zopet zdravi. Prehitro oditi od polne misice in zapustiti prijetno družbo se res ne da. Pazite, da v pondeljek ne bo zamore. Saj veste, kako občutljivi so nekateri. Nekdo vam bo telefoniral, pa bi bilo bolje, če vam sploh ne bi. Dovolite včasih komu, da vam svetuje. Pa čeprav ga potem ne bogate.

od 21. 4. do 20. 5.

Spet ste pozabili na praznovanje. Ali je to znamenje staranja? Verjetno še ne. Kdo ve, kdaj boste spet imeli takšno prilnost. In slabost kar pustite ob strani. Glasba vam sicer ne bo ugajača, a malce se že splača potpetri. Denarno ti dnevi ne bodo ravno po vašem okusu. Preveč postajate skopuški. Brez nič nič. Pravočasno si prisrbite izgovor za nedelno v službi. Verjeli vam bodo.

od 22. 12. do 29. 1.

Naj vam vreme ne pokvari razpoloženje. Nekaj časa bo okrog hiše res še blato, a prepričani boste, da ga bo kmalu pokrila sneg. Če vas že tako rado zebe, pa se pošteno oblecite in se držite za pečka. Ste že naučili pesti? Pohitite, sezona topih puloverjev je pred durmi. In če želite kaj prihraniti, je to najboljši način. Pismo s prijetno vsebino vam bo povzročilo precej dela.

od 24. 8. do 23. 9.

Kadar mačke ni doma, miši plešejo. Le pošteno izrabite svojo prostost. Kdo ve, kdaj boste spet imeli takšno prilnost. In slabost kar pustite ob strani. Glasba vam sicer ne bo ugajača, a malce se že splača potpetri. Denarno ti dnevi ne bodo ravno po vašem okusu. Preveč postajate skopuški. Brez nič nič. Pravočasno si prisrbite izgovor za nedelno v službi. Verjeli vam bodo.

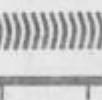
od 21. 1. do 19. 2.

Zakaj ste tisto delo opustili, preden ste se mu pošteno posvetili? Še žal vam bo zaradi tega. Nekdo vam bo poskušal prijetno skopnati, kar bo tudi posledica vaše nepremišljenosti. Protinficijski program boste občutili tudi v hišnem proračunu. Ne dejate se. Grde misli pustite ob strani. Niso vti pokvarjeni.

od 24. 10. do 22. 11.

Dolg počitek vam bo dobro del, saj si boste nablrali dovolj energije za zadnji letoski mesec. Nikar preveč ne načrtuje, kaj vse boste storili do konca leta, saj vas bo potem dajala slabava vest, pa še tistega, kar boste počeli, ne boste delali z veseljem in navdušenjem. Nekaj zelo prijetnega se kaže na obzoru, zato le kar optimistično pričakujte prihodnje dneve.

od 22. 6. do 22. 7.

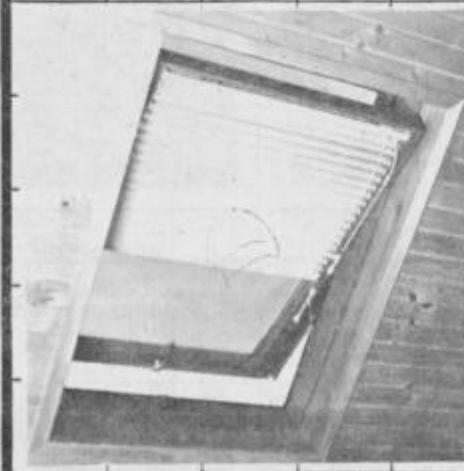
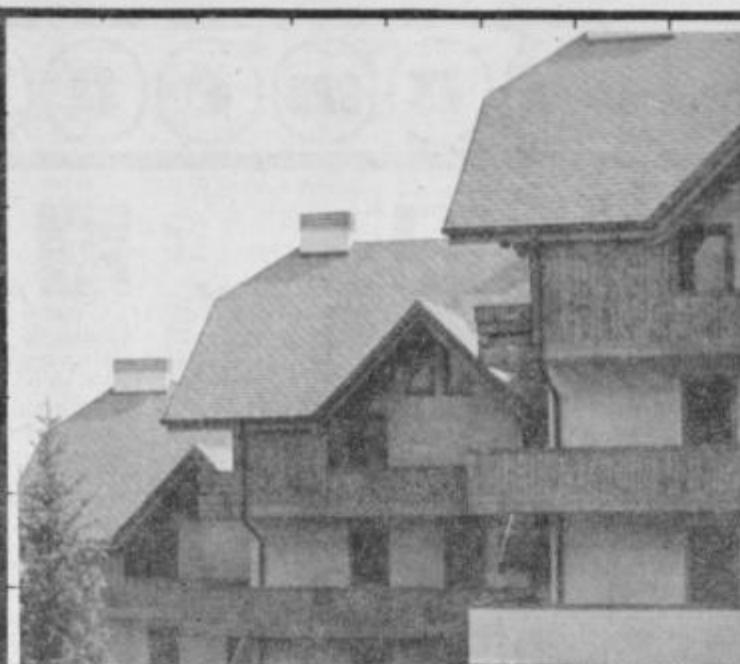
Dolg počitek vam bo dobro del, saj si boste nablrali dovolj energije za zadnji letoski mesec. Nikar preveč ne načrtuje, kaj vse boste storili do konca leta, saj vas bo potem dajala slabava vest, pa še tistega, kar boste počeli, ne boste delali z veseljem in navdušenjem. Nekaj zelo prijetnega se kaže na obzoru, zato le kar optimistično pričakujte prihodnje dneve. Utrjenost.

od 20. 2. do 20. 3.

Sprehod v dvoje bo imel hude, neželenle posledice. Okolje vam ne bo pomagalo, zato se naslonite na svoje moči. Pogumno se uprite avtoriteti, ki vas hoče utišati in si vas podrediti. Načrti, ki ste jih imeli še pred kratkim preveč, se bodo v glavnem pokazala za neurensničljive. Pa nič ne de. V nov dan z novimi željami naj bo vaše načelo. Tveganje se bo splačalo. Le tako naprej.

NAGRADNA KRIŽANKA LESA

NAGRADNA KRIŽANKA LESA

Nagrade za nagradno križanko prispeva Les, trgovina s kurivom, gradbenim materialom in lesom, Ptuj, in sicer:

1. 15.000 dinarjev
2. 12.500 dinarjev
3. 10.000 dinarjev
4. 7500 dinarjev
5. 5.000 dinarjev

Rešitev križanke pošljite na izrezanem kuponu, ki ga nalepite na dopisnico ali priložite v pismu, do vključno 12. decembra na naslov: Les Ptuj, Rogozni-

ška c. 4, ali na Radio-Tednik Ptuj, Vošnjakova 5,
62250 Ptuj.

Rešitev križanke je geslo, ki ga dobite iz črk na označenih poljih (številke od 1 do 29). Rešitev brez kupona pri žrebanju ne bomo upoštevali!

Zrebanje bo v ponedeljek, 14. decembra, med od dajo Radia Ptuj (v prvi uri), izid žrebanja pa bo objavljen tudi v Tedniku 17. decembra.

Izzrebani reševalci bodo nagrade prejeli na naslov bivališča.

KUPON NAGRADNE KRIŽANKE Lesa

GESLO:

IME IN PRIIMEK REŠEVALCA:

TOČEN NASLOV

DPD »Svoboda« Ptuj — piesna sekacija obvešča, da prične

PLESNI TEČAJ

- za mladino (nadaljevalni tečaj) v četrtek, 3. decembra 1987, ob 16.30 uri
- za odrasle in zakonice (začetni tečaj) v torek, 12. januarja 1988, ob 20. uri

Oba tečaja bosta v veliki dvorani Narodnega doma v Ptiju. Prijave sprejevamo eno uro pred pričetkom tečaja.

Vabljeni

PLAVALNI KLUB PTUJSKE TOPLINE razpisuje plavalne tečaje za otroke, mladino in odrasle. Vpisujemo otroke od 4. leta dalje. Tečajnike vpisujemo od 1. do 4. 12. vsak dan od 17. do 18.30 na recepciji bazena, kjer dobite tudi vse informacije.

Komisija za delovna razmerja sveta delovne skupnosti upravnih organov občine Ptuj in strokovne službe OS in IS

objavlja

prosta dela in naloge **REFERENTA ZA URBANIZEM IN GRADBENE ZADEVE** v občinskem komitezu za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve za nedoločen čas.

Poleg splošnih pogojev, ki so določeni za delavce v državni upravi (156. člen zakona o sistemu državne uprave), mora kandidat izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- visoka strokovna izobrazba gradbene smeri ali arhitekt
- 30 mesecev delovnih izkušenj pri visokostrokovnih delih in nalogah
- strokovni izpit za delavce v državni upravi ali strokovni izpit za delavce v gradbeništvu
- izpit za voznika kategorije B
- znanje slovenskega jezika

Prijava z življenskim in dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljajo v 15 dneh po objavi na **Občinski komite za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve občine Ptuj, Srbski trg 1, 62250 Ptuj**.

Prijavljeni kandidati bodo o izidu izbire obveščeni v 30 dneh po izteku roka za prijavo.

Mercator-Izbira Panonija, Ptuj

SOZI MERCATOR-IZBIRA PANONIJA

Institut za delavo in delavo, Ptuj, n. a. u. o.
Ocenjevalni in
Tisk. n. o. 1000/87, 773-783, part. DOP 771-094
Telef. YU 33118 MPP
Žiro račun 32-490-607-32299

Komisija za delovna razmerja DO Mercator—Izbira—Panonija, n. sub. o., Ptuj — TOZD Veleprodaja, n. sub. o., Ptuj, objavlja

OGLAS

za opravljanje del in nalog:

ORGANIZIRANJE IN VODENJE DELA V PE TRANSPORT — en izvajalec za nedoločen čas.

POGOJI:

- prometna ali druga ustrezna višja šola in 4 leta delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali podobnih del in nalog. Poskusno delo je 3 mesece.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh od dneva objave komisiji za delovna razmerja DO Mercator—Izbira—Panonija Ptuj — TOZD Veleprodaja, Osojnica 1, Ptuj.

O izbri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po poteku objave.

Kanalizacijsko
gradbeninsko in
opravninsko
podjetje
TOZD VODOVOD IN
KANALIZACIJA, n. o. o.
Adres: Ptuj, Zelenčeva ulica 3
Telef. 062 771-094
Telef. 062 771-094
Telef. 062 771-094

KGP Ptuj, TOZD Vodovod in kanalizacija razpisuje po sklepku delavskega sveta z dne 24. novembra 1987.

javno licitacijo

osnovnih sredstev v petek, 4. decembra 1987, ob 11.00 uri na dvorišču TOZD Vodovod in kanalizacija, Žnidaričev nabrežje 3.

Naziv:

1. tovorni avto TAM 75 T 5B	Izklicna cena din:
karamboliran	2.200.000
2. blok motorja R4	9.000

V ceno ni vračunan prometni davek. Ogled osnovnih sredstev bo na dan licitacije na dvorišču TOZD Vodovod in kanalizacija, Žnidaričev nabrežje 3, od 8.00 do 11.00 ure. Polog v višini 10 % izklincne cene je treba plačati do 11.00 ure pri blagajni TOZD Vodovod in kanalizacija.

Izlicitirana osnovna sredstva je treba plačati in prevzeti v 8 dneh po prodaji.

Nakup je po načelu »vidiš — kupiš« in po prevzemu ne sprejemamo reklamacij.

Na licitaciji lahko sodelujejo pravne in fizične osebe.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dragega sina, moža, očeta in dedka

Stanka Vesnjaka
— roj. 21. 12. 1931 —
iz Zamušanov 42/a

se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovo prerano zadnjo pot, g. župnik za opravljen cerkven obred, pcvcem za odpete žalosti, g. govornikom in sosedom za nesobično pomoč. Iskrena hvala.

ZALUJOČI: mama, žena, hčerka in sin združinama ter ostali.

mali oglasi

PRODAM kravo s teličkom. Župča vas 25, Lovrenc na Dravskem polju.

PRODAM OPEL KADET, karavan, letnik 1975, Mikar, Pobrežje 54, Videm pri Ptaju.

PRODAM brejo kravo (v devetem mesecu), Ivan Kušar, Nova vas pri Ptaju 73.

3,5 kW termoakumulacijsko peč — garancija — prodam. Telefon: 795-186.

SNEGOBRANE za salonitne plošče in opeko — lahko jih montirate sami — SIDRA za napenjanje stebrov v goricah ter LOPATE za sneg in perutninske farme dobite pri Metličarju — Izdelava kovinskih predmetov, Ptuj, Potrčeva 26; telefon: 771-286.

PRODAM 54 arov travnika in 47 arov njive v Sakušaku, pošta Juršinci. Pisne ponudbe pošljite na naslov Anton Čušič, Cesta zmagage 109, Maribor; telefon: 38-170. Cena 350 SM.

NA STANOVANJE VZAMEM dekle z vso oskrbo v bližini Ptuja. Naslov v upravi.

OPREMLJENO sobo oddam mlajši upokojeni ali zaposlene mu dekletu. Šalamun, Mestni Vrh 8, Ptuj.

POCENI PRODAM spalnico, peč na olje, kredenco, otroško posteljo. Oglasite se v soboto, 28. novembra, od 8. do 12. ure, ker vas čakam doma. Ptuj, Jadranska 14.

TAKOJ! kakovostno! z garancijo!

Ob večletni praksi vam z uvoženimi materiali izdelamo izolacijo hladilne skrinje. ŽLAHTIČ, Zagrebška 54, Ptuj; telefon: (062) 774-806.

INŠTRUIRAM nehnčino. Telefon: 775-327.

PRODAM kavč, dva fotelja in sedežno garnituro. Ulica 5, prekomorske brigade 9, stanovanje II.

PRODAM silačni kombajn SK 80, trosilec hlevskega gnoja krapan 30, pluge (12 col)-visoki klierius, kosišnico RK 135, mešalec za beton ter menjalnik s polosijo in druge dele za žitni kombajn »Bautz« ter Golf-bencinski. Jože Caf, Grajenčak 18, Ptuj; tel.: 775-596.

KUPIM topolov les, lahko na rasti. Laura; tel.: 750-160.

IDANIA
HILACE PO MERI
DANICA POLAJŽER
IZDELovanje drobnih tektilnih izdelkov
PREŠERNova 23, PTUJ
tel. (062) 771-294
SE PRIPOROČA!

unial
tovarna glinice in aluminija
Boris Kidrič, n. sub. o.,
Kidričevo

UNIAL — Tovarna glinice in aluminija BORISA KIDRIČA Kidričevo, z n. sub. o. — TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA

VABI

k sodelovanju delavce s končano poklicno šolo metalurške, kovinarske, elektro in ostalih smeri s 6 meseци delovnih izkušenj za opravljanje del oz. nalog v TOZD PROIZVODNJA ALUMINIJA

POSLUŽEVANJE ELEKTROLITSKIH CELIC

Posebni pogoj: zdravstvena in psihofizična sposobnost. Nudimo možnost zaposlitve v novih obratih po modernizaciji proizvodnje primarnega aluminija in možnost dodatnega usposabljanja iz tehnologije proizvodnje aluminija.

Vse dodatne informacije lahko dobite v kadrovsko-socialni službi TGA Boris Kidrič Kidričevo, telefon 796-110, interno 883.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovsko-socialna služba delovne organizacije.

Vsi kandidati bojo dobili odgovore v 15 dneh po izvršeni izbiri.

AVTOMATIK ML in kasete z diskom glasbo ter namizni računski stroj prodam. Cena po dogovoru. Andrej Hunjet, Formin 21/b, Gorišnica.

PRODAM skoraj novo bočno koso Ferguson 39. Sp. Velovlak 30/b.

PRODAM SIP-ov stroj za trganje koruze. Franc Peter, Pobrežje 6, Videm pri Ptaju; telefon: 773-351.

BOJLERJE — električne — čistim in popravljam. Telefon: 775-224, popoldan.

AUDI 100-74, reg. do 7. '88, in kombi Fiat 430 K, klapersko obnovljeno, vozen, potreben ličarski del, prodam. V račun vzemam več puškov do 30 kg, kravo za zakol ali goldeni dizel s priključki — do 15 KS Ivan Muršič, Škole 11, Pragersko.

PRODAM zamrzovalno skrinjo, 120 l, in plinsko peč. Stanimir Lomovič, Gregorčičev drevored 6, Ptuj.

PRODAM novo, nedograjeno hišo v Zamušanih 44 z manjšim gospodarskim poslopjem in nekaj zemlje, primerne za vrt, ter z brajdami. Naslov v upravi.

PRODAM nakladalko SIP in trosilec ter TAM 2001 — BUS. Telefon: (062) 685-140.

NAČRTE NOVIH GRADENJ, adaptacij in legalizacij za gradbeno dovoljenje hitro in solidno izdelam Arhitektonski atelje Franjo Čížek, Maribor, Pod Gradiščem 26; telefon: 23-112.

INŠTRUIRAM nehnčino. Telefon: 775-327.

PRODAM kavč, dva fotelja in sedežno garnituro. Ulica 5, prekomorske brigade 9, stanovanje II.

PRODAM silačni kombajn SK 80, trosilec hlevskega gnoja krapan 30, pluge (12 col)-visoki klierius, kosišnico RK 135, mešalec za beton ter menjalnik s polosijo in druge dele za žitni kombajn »Bautz« ter Golf-bencinski. Jože Caf, Grajenčak 18, Ptuj; tel.: 775-596.

KUPIM topolov les, lahko na rasti. Laura; tel.: 750-160.

PRODAM štiri prašice domače reje — od 80 do 100 kilogramov po glavi. Oglasite se lahko po telefonu: 794-810 ali na naslov, ki ga dobite v upravi.

PRODAM kravo, visoko brejo. Moškanici 16; telefon 750-014, zvečer.

PRODAM 5 ton suhe luščene koruze. Njiverce vas 10 — Kidričevo.

ZDROUŽENE LEKARNE PTUJ oddajo

v najem apartma v počitniškem naselju na Kopah za 4 osebe v času od 10.12. '87 do 2.1. '88 in od 1.3. '88 do 31.3. '88.

Informacije po telefonu 771-601 ali osebno v lekarni Ptuj, Trstenjakova 9.

PRODAM odlično ohranjeno Zastavo 101, prevoženih 70 tisoč km, letnik 81 (nove gume, amortizer, izpušna cev, radio-kasetofon-stereo) za 240 starih milijonov. Tel.: 775-086, po 20. uri.

PRODAM dobro ohranjeno gušivo. Ferdo Trunk Formin 26, Gorišnica.

ZASTAVO 101, letnik 80, ugodno prodam. Telefon: 774-950.

ZASTAVO 750, letnik 1970, registrirano do maja 1988, zelo ugodno prodam. Telefon: 772-723, popoldan od 12. do 18. ure.

MOPED AVTOMATIK 3 M, letnik 80, dobro ohranjeno, prodam. Zg. Hajdina 130/a.

PRODAM 1 ha in 13 avrov travnika, Svetinci 8, Destrič.

PRODAM Jugo 55, letnik 84, Zvonko Medved, Cvetkovci 79/a, Podgorci.

PRODAM Jugo 45, letnik 81, za 210 starih milijonov. Telefon: 774-990, popoldan.

PRODAM 5 mesecev star APN-6, Franc Matjašič, Sp. Velovlek 31.

NA VIČAVI (okolina samoposte) se je prejšnji četrtek zvečer izgubil

Jani Učakar: »Delali smo dobro ...!«

V petek, 20. novembra, se je v naši redakciji oglašil Jani Učakar, delovodja pri Dragu Serdinšku. Prišel je s svojo resnico. K njegovim odgovorom dodajamo še izjave Ivana Vinka, vodja operative Termikine tozd Montaža Ljubljana — montažne enote Split ter delavcev: Željka Matende, Jožeta Tišlerja in Darka Mačka.

O prvemu Serdinškem pa bodo svoje povedali tudi v upravi za inšpekcije občin Ptuj in Ormož. Oglasili smo se pri vodji inšpektorata dela Jožetu Erhatiču.

UČAKARJEVA ZGODBA

Kot kv ključavnica se je pri Dragu Serdinšku zaposlil 14. januarja letos. V pogodbi je imel določeno dobo en mesec in začetni osebni dohodek 90 tisoč dinarjev. Tak osebni dohodek je veljal ob doseganju norme. Ce te ni bilo, se je zmanjšal za dvajset odstotkov.

Zatrjuje, da je podpisal prazno pogodbo, prav tako ostali delavci. Na gradbišču je bil Serdinšek redko prisoten. Kaže, da je »zaupal« Učakarju, ta je — po svojih trditvah — bil v začetku na njegovi strani. Ko pa je ugotovil, da »vse vleče za nos«, se je postavil na stran delavcev.

Jani Učakar

DELALI SMO V RAZMERAH GOLEGA OTOKA • VČASIH SE JE TEMPERATURA POVZPELA NA 60 STOPINJ CELZIJA • NORME SO BILE PREVISOKE, OSEBNI DOHODKI PA SLABI.

jim je odtegnil tudi nočnico(?)

Potem ko je Serdinšek izgubil delo v ladjedelnici, so mu delavci v resnici odnesli vse orodje. Obljubili pa so, da ga bodo vrnili, ki jim bo pošteno plačal opravljeni delo.

V Splitu naj bi Serdinšek dobro zaslužil, delavci pa so imeli takoj nizke osebne dohodek. Tako naj bi Učakar za čas od 14. januarja do 13. julija letos pri njem zaslužil le 559.457 dinarjev. Od prvega gradbišča na Jesenicih do Splita je čakal tri mesece na osebni dohodek. Serdinšek je imel v tem letu odprtih več delovnih: na Jesenicah, v Zagrebu, Splitu, Hrušici, v Sladkogorski...

V Split je prihajal enkrat mesečno in vedno je imel enako vprašanje: »Dečki, kako ste, se imate dobro?« Za zaostanek pri osebnem dohodku po Učakarjevem ni kriv Termika, saj je le-ta pred začetkom dela izplačala Serdinšku skoraj pet milijon dinarjev kot akontacijo, ki se je pozneje obračunavala pri mesečnih akonciach.

Zakaj so se splitski delavci zaposlovali pri Serdinšku? Samo zato, ker je Slovenec, ker je Slo-

delavec, da se bo vse uredilo, ko pride Serdinšek.

Na naše vprašanje, ali je prepričan o tem, da je delal prav in da je bilo z njegove strani v redu, je Učakar odgovoril: »Delal sem tako, kot je treba. Ure — opravljeno delo sem realno pričakoval. Bodite prepričani, da imam delovne navade!«

Ob koncu je še povedal, da je vse dokumente predal delovnemu inšpektorju in da se bosta s Serdinškom srečala na sodišču. To smo zapisali 20. novembra. V pondeljek, 23., pa je Učakar prišel povedati, da mu pišejo obrtno dovoljenje, vendar v Splitu ne bo delal!

Ivan Vinko, vodja operative v ladjedelnici: »Čuje, zakaj se strejmajo prek časopisov. V ladjedelnici je stalno zaposlenih šest do sedem kooperantov z okrog osemdesetimi delavci. Če bi se ukvarjal z vsemi njihovimi problemi, ne bi daleč prišel.

Gleda Janija Učakarja lahko povem, da je bil šefov človek, da je moral delati in da je delal poštano. Dobro sva se razumela. Za delavce je vedno iskal več dejanja, vendar ga ni dobil.

Kot mi je znano, so vse izjave delavcev na sodišču združenega dela. Ob koncu moram še nobenega delavca.«

kaj neprijavljenih delavcev. Podatki o tem so v gradbenem dnevniku, ki se je vodil na delovnici. Tako je bilo na primer 17. septembra tam dva in dvajset delavcev. Ker je gradbene dnevne izpolnjeval Učakar, pomeni, da se je vse dogajalo tudi z njego vedenjem.

Do 30. oktobra je Serdinšek zakonito menjal 23 ljudi, za sedem pa imamo trenutno podatke, da so delali na črno. Je pa tudi res, da je sklepal pogodbe za določen čas — mesec ali dva — in za poskusno delo. Stalnih delavcev, razen Učakarja in Tišlerja, ni imel.

Pregledati bo potrebno tudi, ali terenski dodatki niso bili izplačani. Pri Učakarju so na mešec znesli 219 tisoč dinarjev.

V gradbenem dnevniku so v glavnem poročila o delu in nikjer nič zapisanega o tem, da dela ne bi dobro opravljali. Po splošnih običajih nadzorni organ vpiše v dnevnik, če je kaj narobe. Prav tako nismo dobili iz splitske inšpekcije nobene prošnje, naj jih pomagamo. Za primer Serdinšek je po zakonu o splošnem upravnem postopku pristojna inšpekcija dela v Splitu.

Trditvam, da se je na tamkajšnjem gradbišču izmenjalo toliko delavcev, ne morem verjeti. Imeti moram dokaze. Prav tako je potrebno ugotoviti, ali so ti delavci delali pri Serdinšku en, dva, tri ali več dni.

V splitski inšpekciji dela so postopek že pričeli, saj so Učakarja že klicali na zaslisanje, v Ptuju pa nismo zaslišali še nobenega delavca.«

KAKO JE Z DELOM NA ČRNO V PTUJU?

»Pri rednih obrtnikih ga niso dogajali pa se, zlasti v gradbeništvu, da prijavljajo delavce za nazaj in ne tako, kot zahteva zakon. Pri obrtnikih iz drugih republik smo že ugotovili pojave, da so imeli zaposlene brez delovnih pogodb oziroma da jih niso prijavili. Vendar je tega malo.«

V Ptuju smo namreč uveljavili prakso, da mora vsak obrtnik iz drugih republik in pokrajini na inšpekciji dela predhodno dokazati, da ima z delavci sklenjene delovne pogodbe, in se nato lahko sklene kooperacijsko pogodbo z drugo organizacijo. V Ptuju imajo delavce od drugod zaposlene v Komunalni, Elektru, Stanovanjskem servisu in Slovenija cestah — tehnični. Delavci začasno bivajo v zasebnih stanovanjih, ki jih najamejo obrtniki — kooperanti.

Z delavci nimamo posebnih težav, vsi so tudi poučeni o varstvu pri delu, saj organiziramo posebna predavanja. Tudi poškodbe so redke, fluktuacija pa je podobna kot pri Serdinšku. Obrtniki od drugod imajo prave družinske obratovalnice, do obrtnega dovoljenja pridejo brez težav zato niti čudno, če ima neka družina s tremi nosilci obrti do trideset zaposlenih. Ker v inšpekciji že štiri leta ugotavljamo oziroma zahtevamo, da obrtniki pred sklenitvijo kooperacijske pogodbe predložijo obrtno dovoljenje, žigosano zdravstveno izkaznico (žig ne sme biti starejši od mesec dñi), za vse delavce zdravniška spricava in delovne pogodbe, do dela na črno ne more prihajati. Tako bi morali delati tudi v Splitu in ne bi bilo težav.«

S takimi in podobnimi problemi se je ptujska inšpekcija srečevala pri gradnji Tovarne sladkorja v Ormožu. Tam je delalo okrog dvesto ljudi. Prav zanimivo je bilo, kako so drugi drugega hoteli prelišči.

Za zaposlovanje na črno izrečen kažen sodnik za prekrške; če pa je bilo kaj narobe pri osebnih dohodkih, kar bo težko dokazati, pa je problem že hujši, saj gre za kaznivo dejanje.« Majda Goznik

Jože Tišler

Darko Maček

foto: M. Ozmc

venija »država v državi in ker so Slovenci pošteni ljudje«.

Najbolj so zaradi plač in drugega negovali splitski delavci, terenci so bili zadovoljni. Za splitske delavce se je Serdinšek odločil tudi zato, ker so bili cenejši, ker jim ni bilo potrebno plačati terenskega dodatka, dnevnic, nočnin in mesečnih kart.

Kot zatrjuje Učakar, so za podobna dela pri drugih obrtnikih prejemali delavci okrog 300 tisoč dinarjev, njemu pa je obrtnik Ante Sušilovič ponudil petsto tisoč in se dodatke povrh. Termika se je obvarovala pred tem, da bi se delavci »sprehajali« od obrtnika do obrtnika. V pogodbi je to lepo zapisala.

»Po Sušilovičevi ponudbi sem dal odpoved, vendar sva se s Serdinškom ponovno »ujela«. Zadovolj sem se s staro plačo s tem, da mi je obljudbil, da se bo bolj pobrigal za delavce in da bo najpozneje do 20. v mesecu izplačal osebne dohodek.«

Po moji odpovedi je takoj dal oglas v Vecer, da išče delovodja. Ker sva se pogovorila, do menjave ne prišlo. Ponudil mi je celo, da greva v poslovno sodelovanje in naj vzamem obrt. S tem me je tudi zadrljal. Še isti dan me je že predstavljal kot svojega kooperanta v Splitu. Tudi delavcem, ki so bili na gradbišču neprijavljeni, je povedal, da se pripravljajo na obrt in da jih bom jaz zavaroval.«

Jani Učakar je dobil 16. 11. odpoved z obrazložitvijo, da Serdinšek ni sposoben izplačevati osebnih dohodkov in da se ne ve, kakšno bo njegovo poslovanje vnaprej. Zato je zaprosil za obrtno dovoljenje. Zanimivo je, da je želel nadaljevati delo v splitski ladjedelnici. Termika je želela z njim sodelovati. Poudariti moram, da ni res, da je Serdinšek delo v Splitu izgubil po moji krivdi, češ da naj bi navorjal tamkajšnje šefe, naj ga nazinejo. Zaradi tega, ker sem bil v Splitu v nenehnih stikih z odgovornimi, so se le-ti navezali name. Skupaj smo lagali in tolazili

dati: težko Učakarju, če je resnica, da je rekel Dragu Serdinšku, kako mi je dal tisoč mark, da bi dobil delo v ladjedelnici...«

Željko Matenda, delavec: »Dobil sem 108 tisoč dinarjev osebnega dohodka. Vsi, ki smo bili pri Serdinšku zaposleni, zahajevamo poštene osebne dohodek. Drago Serdinšek nam je obljudbil, da jih bomo v roku od deset do petnajst dni tudi dobili. Kaj je resnica in kaj ne, ne ve nihče, vsaj zdaj ne. Zato upamo, da jo bo sodišče združenega dela našlo. Veste, mnogo ljudi je vpletjenih, pa tudi Učakar ima precej masla na glavi.«

Jože Tišler in Maribora, Gosposa 11: »Nimam nobenih pritomb, vse je bilo v redu. Tudi to, da mi je Serdinšek odtegnil 150 tisoč dinarjev, ker sem preluknjal hladilnik. Pri njem sem delal tri mesece in sem dobil plačano vse, kar sem naredil. Je pa res, da je bilo delo, še posebej v strojnici, izredno težko in bi morali dobiti nekaj zraven. Sedaj sem brez dela, ker je Serdinšek odjavil obrt. Obljudbil pa je, da mi bo napisal priporočilo za drugo delo, saj sem se na delovnici nadpoprečno trudil.«

Darko Maček iz Maribora, Macunova ulica (star 16 let): »Pri Serdinšku sem delal mesec dni, ker je bil tam zaposlen tudi oče, pa ni dovolil, da bi bil čez dan sam, zato me je vzel zraven in sem pač tam delal... . Za delo nisem prejel nobenega plačila. Serdinšek je vedel, da sem na delovnici.«

Tišler in Maček nam tudi nista mogla odgovoriti, koliko delavcev je delalo neprijavljenih, saj je Učakar celo zatrdil, da jih je bilo čez 150! Tišler je dodal, da jih je bilo veliko, da pa se zanje ni brigal, saj mu je bilo delo prvo. Tišler je bil po Učakarjevem mnenju najboljši Serdinškov delavec. Tudi danes se ne gledata grdo, saj mu Tišler pomaga prodajati knjige.

Željko Erhatič, vodja inšpektorata dela: »Iz dokumentov, ki so nam na razpolago, je razvidno, da je Serdinšek v Splitu imel ne-

Potrebjemo vaša mnenja in predloge

V uredništvu snujemo program za prihodnje leto, tako za Tednik kot za radio Ptuj.

RADIO

V osnovi bo radio Ptuj tudi v prihodnjem letu oddajal dve uri dnevno med tednom in v običajnem nedeljskem terminu. Prva ura programa naj bi ostala takšna kot letos (program si oglejte na strani 12) s tem, da bi en dan v tednu objavljali glasbene želite tistih, ki nimajo telefona, torej poslane po pošti. Dneva se nismo izbrali. Podobno bo drugo uro. Spremenili bi le četrtek program, ko bi urica domačih bila samostojna oddaja brez drugih prispevkov (sedaj Iz naših KS in Sredi življenja). Za ta dan predvidene prispevke bi razporedili v druge dneve. V glasbenem programu bo še naprej poudarek na zabavni, domači zabavni glasbi in domači ustvarjalnosti občanov s področja slišnosti radija Ptuj.

Če bomo uspeli uresničiti veliko željo in potrebo preselitev v druge prostore — vam bomo ob boljši kakovosti in večji aktualnosti ponudili še kaj (razmišljamo o podaljšanju programu ob koncu tedna z veliko zabavne in domače zabavne glasbe; no, to je samo še želja).

TEDNIK

V prihodnjem letu bo izšlo 50 številk Tednika, običajno na 12 straneh (stroški tiskanja nas res izredno tepejo!). Ob stalnih rubrikah (uvodnik, naslovnica, za razvedrilo in kratek čas, dve nadaljevanji, delegat Lujzek) bo več pogovorov in reportaž, mnogih delovnih ljudi in občanov. Namreč: smo glasilo Socialistične zveze in je njena programska usmeritev tudi naša (to že izvajamo in bomo še bolj). Od dopisnikov (tudi mladih) pričakujemo več poročanja o življenju in delu v njihovem okolju, strokovne nasvete, mnenja, predloge.

Ker vse ljudje vse vedo, vas drage bralke in spoštovani brači ter poslušalci, vabimo k sodelovanju. Pošljite nam svoje mnenje o programu radia in vsebinu Tednika: kaj bi po vašem mnenju spremenili, dodali... skratka — kaj bi radi poslušali in brači. Pišite nam na naslov: Zavod Radio-Tednik Ptuj, Vošnjakova 5, 62250 Ptuj. Za sodelovanje se vam že vnaprej zahvaljujemo!

Uredništvo

NASLEDNJA ŠTEVILKA

TEDNIKA BO IZŠLA

V ČETRTEK, 10. DECEMBRA.

ŽELIMO VAM

PRIJETNO PRAZNOVANJE!

osebna kronika

Rodile so:

Simona Vratič, skorba 3 — dečka;

Marjana Rižnar, Bodkovci 38 — Vesna;

Marica Ponračić, Jiršovci 38 — Mojco;

Marija Kump, Grabšinci 3 — Tamaro;

Ana Stritzel, Sobetinci 18 — deklico;

Marica Panikar, Apače 98 — Lucijo;

Marta Gojkovič, Staršinci 22 — Tadeja;

Danica Vnuk, Ul. 5, prek. brig. 9 — Larisa;

Marija Zavec, Bukovci 177 — Denisa;

Elizabeta Versič, Bukovci 152 — dečka;